

Jednostkowe sprawozdanie finansowe PGNiG S.A. za 2021 rok

sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi
Standardami Sprawozdawczości Finansowej
zatwierdzonymi przez Unię Europejską

2021

An aerial photograph of a large industrial facility, likely a power plant or refinery, situated in a valley. The facility is enclosed by a fence and contains several large buildings, piping, and storage tanks. The surrounding area is lush with green trees and rolling hills under a clear blue sky.

Członkowie Zarządu PGNiG S.A.

Prezes Zarządu Paweł Majewski *Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Wiceprezes Zarządu Artur Cieślík *Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Wiceprezes Zarządu Robert Perkowski *Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Wiceprezes Zarządu Arkadiusz Sekściński *Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Wiceprezes Zarządu Przemysław Waclawski *Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Wiceprezes Zarządu Magdalena Zegarska *Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

Główny Księgowy Violetta Jasińska-Jaškowiak *Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Warszawa, 22 marca 2022 roku

Spis Treści

Sprawozdania podstawowe	4
1. Informacje ogólne	7
1.1 Informacje ogólne o działalności Spółki	7
1.2 Podstawa sporządzenia sprawozdania	7
1.3 Wpływ nowych standardów	8
2. Noty objaśniające do rachunku zysków i strat	11
2.1 Dane segmentowe	11
2.2 Przychody ze sprzedaży	14
2.3 Koszty operacyjne	16
2.4 Pozostałe przychody i koszty operacyjne	18
2.5 Przychody i koszty finansowe	18
3. Noty objaśniające dotyczące opodatkowania	18
3.1 Podatek dochodowy	18
3.2 Odroczonego podatku dochodowego	19
4. Zadłużenie i zarządzanie kapitałem	20
4.1 Zadłużenie netto	20
4.2 Zobowiązanie z tytułu zadłużenia	21
4.3 Wspólne zarządzanie środkami pieniężnymi (cash pooling)	22
4.4 Kapitał własny i polityka zarządzania kapitałem	24
4.5 Dywidendy wypłacone	24
4.6 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	24
5. Noty objaśniające do aktywów i pozostałych zobowiązań	25
5.1 Aktywa trwale niefinansowe	25
5.2 Kapitał obrotowy	34
5.3 Noty objaśniające dotyczące pozostałych aktywów	40
5.4 Noty objaśniające dotyczące rezerw i zobowiązań	41
6. Instrumenty finansowe i zarządzanie ryzykiem finansowym	44
6.1 Instrumenty finansowe i zarządzanie ryzykiem finansowym	44
6.2 Pochodne instrumenty finansowe	47
6.3 Zarządzanie ryzykiem finansowym	52
7. Inwestycje w jednostki powiązane oraz transakcje ze stronami powiązanymi	56
7.1 Udziały i akcje	56
7.2 Utrata wartości udziałów i akcji	56
7.3 Szczegółowe informacje dotyczące jednostek zależnych, wspólnych przedsięwzięć oraz jednostek stowarzyszonych	57
7.4 Udzielone pożyczki	57
8. Pozostałe noty objaśniające	62
8.1 Aktywa i zobowiązania warunkowe	62
8.2 Wspólne działania	62
8.3 Wybrane dane finansowe spółki ujawniane zgodnie z art. 44 ust. 2 Ustawy prawo energetyczne	62
8.4 Wynagrodzenie firmy audytorskiej za obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego Spółki oraz inne usługi	63
8.5 Inne istotne informacje	63
8.6 Zdarzenia po dacie bilansu	64

Sprawozdania podstawowe

Rachunek zysków i strat	2021	2020
Przychody ze sprzedaży gazu ziemnego	30 528	16 390
Przychody ze sprzedaży pozostałe	6 240	4 847
Przychody ze sprzedaży	36 768	21 237
Koszt sprzedanego gazu	(23 098)	(10 431)
Wpływ aneksu zawartego z PAO Gazprom/OOO Gazprom Export na koszty gazu w latach 2014-2019	-	4 915
Zużycie pozostałych surowców i materiałów	(3 165)	(2 470)
Świadczenia pracownicze	(834)	(806)
Usługi przesyłowe, dystrybucyjne i magazynowe	(922)	(919)
Pozostałe usługi obce	(1 508)	(1 107)
Amortyzacja	(844)	(819)
Podatki i opłaty	(608)	(411)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(768)	(69)
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby	10	12
Odpisy rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych, prawa do użytkowania aktywów i ich odwrócenie	894	(1 226)
Dywidendy	740	455
Przychody finansowe	160	38
Przychody z tytułu odsetek obliczone z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej	198	216
Koszty finansowe	(253)	(79)
Aktualizacja wartości aktywów finansowych	(506)	(46)
Zysk przed opodatkowaniem	6 264	8 490
Podatek dochodowy	(1 143)	(1 581)
Zysk netto	5 121	6 909
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w milionach szt.)	5 778	5 778
Podstawowy i rozwodniony zysk netto na jedną akcję w PLN	0,89	1,20

Sprawozdanie z całkowitych dochodów	2021	2020
Zysk netto	5 121	6 909
Rachunkowość zabezpieczeń	(3 465)	(1 217)
Podatek odroczony	658	231
Pozostałe całkowite dochody, podlegające przeklasyfikowaniu do rachunku zysków i strat	(2 807)	(986)
Straty aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych	16	(28)
Podatek odroczony	(3)	5
Pozostałe całkowite dochody, nie podlegające przeklasyfikowaniu do rachunku zysków i strat	13	(23)
Pozostałe całkowite dochody netto	(2 794)	(1 009)
Razem całkowite dochody	2 327	5 900

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	2021	2020
Przebiegły środki pieniężne z działalności operacyjnej		
Zysk netto	5 121	6 909
Amortyzacja	844	819
Odsetki i dywidendy	(867)	(620)
Wynik z działalności inwestycyjnej	(411)	1 253
Pozostałe korekty niepieniężne	361	552
Podatek dochodowy zapłacony	(1 019)	(1 649)
Podatek dochodowy ujęty w wyniku bieżącego okresu	1 143	1 582
Zmiana stanu kapitału obrotowego	<i>Nota 5.2.4.</i> (7 779)	548
Przebiegły pieniężne netto z działalności operacyjnej	(2 607)	9 394
Przebiegły pieniężne z działalności inwestycyjnej		
Wydatki na rzeczowe aktywa trwałe dotyczące poszukiwań i oceny zasobów mineralnych	(468)	(765)
Wydatki na pozostałe rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	(479)	(291)
Wydatki z tytułu udzielonych pożyczek	(2 714)	(2 754)
Wydatki z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	(45)	(76)
Wydatki z tytułu nabycia udziałów w jednostkach powiązanych	(268)	(8)
Wydatki na nabycie papierów wartościowych	-	(400)
Pozostałe wydatki	(35)	(29)
Wpływy z tytułu udzielonych pożyczek	3 386	651
Wpływy z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	40	182
Wpływy z tytułu otrzymanych odsetek	178	178
Wpływy z tytułu otrzymanych dywidend	740	455
Wpływy ze sprzedaży rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych	26	63
Przebiegły pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	361	(2 794)
Przebiegły pieniężne z działalności finansowej		
Wpływy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek	10 000	-
Pozostałe wpływy	12	2
Wyplacone dywidendy	(1 213)	(520)
Wydatki z tytułu spłaty kredytów i pożyczek	-	(3 000)
Wydatki z tytułu zapłaconych odsetek	(70)	(58)
Wydatki z tytułu spłaty zobowiązań leasingowych	(15)	(15)
Przebiegły pieniężne netto z działalności finansowej	8 714	(3 591)
Przebiegły pieniężne netto	6 468	3 009
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	7 534	4 525
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	14 002	7 534
w tym: środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	3 096	946

Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania

Główną pozycję kategorii środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania stanowią depozyty zabezpieczające transakcje sprzedaży gazu wysokometanowego i energii elektrycznej, deponowane przez Spółkę na rzecz Izby Rozliczeniowej Giełdy Towarów S.A. (IRGiT) i na giełdzie Intercontinental Exchange Inc. (ICE).

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

		2021	2020
Aktywa			
Rzeczowe aktywa trwałe	Nota 5.1.1.	11 961	11 766
Koncesje oraz prawo do użytkowania górniczego i informacji geologicznej	Nota 5.1.3.	123	123
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	Nota 3.2.	1 260	155
Udziały i akcje	Nota 7.1.	10 514	10 288
Pochodne instrumenty finansowe		688	127
Udzielone pożyczki	Nota 7.4.	6 817	7 496
Nabyte instrumenty dłużne	Nota 5.3.2.	394	394
Pozostałe aktywa	Nota 5.3.1.	402	388
Aktywa trwałe		32 159	30 737
Zapasy	Nota 5.2.1.	7 729	2 070
Należności	Nota 5.2.2.	8 866	1 778
Należności z tytułu wspólnego zarządzania środkami pieniężnymi (cash pooling)	Nota 4.3.	5 970	1 248
Pochodne instrumenty finansowe		6 283	1 014
Udzielone pożyczki	Nota 7.4.	262	531
Nabyte instrumenty dłużne	Nota 5.3.2.	8	8
Pozostałe aktywa		83	31
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Nota 4.6.	8 330	6 329
Aktywa obrotowe		37 531	13 009
AKTYWA RAZEM		69 690	43 746
Zobowiązania i kapitał własny			
Kapitał akcyjny i zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		7 518	7 518
Kapitał rezerwowy		1 867	1 867
Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń		(4 598)	(17)
Zakumulowane pozostałe całkowite dochody		(10)	(23)
Zyski zatrzymane		30 793	26 885
Kapitał własny razem	Nota 4.4.	35 570	36 230
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	Nota 4.2.	308	310
Pochodne instrumenty finansowe		4 175	285
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	Nota 5.4.1.	331	356
Rezerwa na koszty likwidacji odwiertów oraz pozostałe rezerwy związane z ochroną środowiska	Nota 5.1.2.	1 982	2 414
Pozostałe rezerwy	Nota 5.4.2.	5	4
Dotacje	Nota 5.4.3.	420	450
Pozostałe zobowiązania	Nota 5.4.4.	49	52
Zobowiązania długoterminowe		7 270	3 871
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	Nota 4.2.	10 020	10
Pochodne instrumenty finansowe		8 829	822
Zobowiązania z tytułu dostaw i podatków	Nota 5.2.3.	7 279	2 120
Zobowiązania z tytułu wspólnego zarządzania środkami pieniężnymi (cash pooling)	Nota 4.3.	166	203
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	Nota 5.4.1.	131	119
Rezerwa na koszty likwidacji odwiertów oraz pozostałe rezerwy związane z ochroną środowiska	Nota 5.1.2.	68	35
Pozostałe rezerwy	Nota 5.4.2.	291	275
Pozostałe zobowiązania	Nota 5.4.4.	66	61
Zobowiązania krótkoterminowe		26 850	3 645
ZOBOWIĄZANIA RAZEM		34 120	7 516
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁ WŁASNY RAZEM		69 690	43 746

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	Kapitał akcyjny i zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał rezerwowy	Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń	Zakumulowane pozostałe całkowite dochody	Zyski zatrzymane	Razem kapitał własny
Stan na 1 stycznia 2020	7 518	1 867	737	-	20 496	30 618
Zysk netto	-	-	-	-	6 909	6 909
Pozostałe całkowite dochody netto	-	-	(986)	(23)	-	(1 009)
Całkowite dochody razem	-	-	(986)	(23)	6 909	5 900
Dywidenda	-	-	-	-	(520)	(520)
Zmiana kapitałów odniesiona na zapasy	-	-	232	-	-	232
Stan na 31 grudnia 2020	7 518	1 867	(17)	(23)	26 885	36 230
Zysk netto	-	-	-	-	5 121	5 121
Pozostałe całkowite dochody netto	-	-	(2 807)	13	-	(2 794)
Całkowite dochody razem	-	-	(2 807)	13	5 121	2 327
Dywidenda	-	-	-	-	(1 213)	(1 213)
Zmiana kapitałów odniesiona na zapasy	-	-	(1 774)	-	-	(1 774)
Stan na 31 grudnia 2021	7 518	1 867	(4 598)	(10)	30 793	35 570

1. Informacje ogólne

1.1 Informacje ogólne o działalności Spółki

Podstawowe dane Spółki

Nazwa:	Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo Spółka Akcyjna
Siedziba	ul. Marcina Kasprzaka 25, 01-224 Warszawa
Rejestracja	Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy XIII Wydział Gospodarczy
KRS	0000059492
REGON	012216736
NIP	525-000-80-28

Spółka Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo Spółka Akcyjna („Spółka”, „PGNiG”, „PGNiG S.A.”) jest notowana na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie od 2005 roku. PGNiG jest podmiotem dominującym w Grupie Kapitałowej PGNiG. Na dzień przekazania sprawozdania finansowego za 2021 rok, jedynym akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu PGNiG S.A. był Skarb Państwa. Skarb Państwa jest również jednostką dominującą dla Spółki najwyższego szczebla.

Działalność Spółki obejmuje przede wszystkim poszukiwanie złóż, wydobycie gazu ziemnego i ropy naftowej, import gazu, obrót paliwami gazowymi oraz energią elektryczną na rynku hurtowym, a także pozostałe usługi związane między innymi z magazynowaniem.

PGNiG pełni kluczową rolę na polskim rynku gazu i jako lider odpowiada za utrzymanie bezpieczeństwa energetycznego kraju. W tym celu podejmuje niezbędne działania, które mają za zadanie zaspokoić zapotrzebowanie na paliwo gazowe i zapewnić dywersyfikację dostaw poprzez wydobycie złóż krajowych oraz import ze źródeł zewnętrznych.

PGNiG S.A. działa jako struktura, w której skład na 31 grudnia 2021 roku wchodziły:

- Centrala Spółki w Warszawie,
- Oddział w Odolanowie,
- Oddział w Sanoku,
- Oddział w Zielonej Górze,
- Oddział Geologii i Eksploatacji w Warszawie,
- Oddział Centralne Laboratorium Pomiarowo-Badawcze w Warszawie,
- Oddział Ratownicza Stacja Górnictwa Otworowego w Krakowie,
- Oddział Obrotu Hurtowego w Warszawie,
- Oddział Operatorski w Pakistanie,
- Oddział w Ras Al Khaimah w Zjednoczonych Emiratach Arabskich.

W ramach podpisanych umów o wspólnych operacjach Spółka jest współnikiem wspólnych działań prowadzonych na terenie Polski oraz Pakistanu. Wspólne działania polegają głównie na poszukiwaniu i wydobyciu gazu ziemnego oraz ropy naftowej. Szczegółowe informacje na temat wspólnych działań przedstawiono w [nocie 8.2.](#) oraz w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PGNiG i PGNiG S.A. w rozdziale [5.1.3.](#) Działalność w Polsce oraz [5.1.4.](#) Działalność Zagraniczna.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostanie przedstawione do zatwierdzenia przez Zarząd PGNiG S.A. do publikacji 24 marca 2022 roku.

1.2 Podstawa sporządzenia sprawozdania

Sprawozdanie finansowe Spółki zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi do stosowania w Unii Europejskiej („MSSF”).

Spółka jest podmiotem dominującym Grupy Kapitałowej PGNiG. W celu pełnego zrozumienia sytuacji finansowej i wyników działalności PGNiG S.A. jako jednostki dominującej w Grupie Kapitałowej niniejsze sprawozdanie finansowe powinno być czytane łącznie z rocznym Skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej PGNiG oraz Sprawozdaniem Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PGNiG i PGNiG S.A. za okres zakończony 31 grudnia 2021 roku. Jednostkowe sprawozdanie finansowe Spółki, Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PGNiG oraz Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PGNiG i PGNiG S.A. będzie dostępne na stronie internetowej Spółki pod adresem www.pgnig.pl w terminie

zgodnym z raportem bieżącym dotyczącym terminu przekazania Skonsolidowanego raportu rocznego Grupy Kapitałowej za rok 2021.

Zasady rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego zostały opisane w poszczególnych notach szczegółowych i stosowane były przez Spółkę w sposób ciągły dla wszystkich prezentowanych okresów, jeżeli nie wskazano inaczej. Zmiany zasad rachunkowości wraz z określeniem ich wpływu na sprawozdanie finansowe zaprezentowane zostały w [nociu 1.3](#). Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga użycia istotnych szacunków księgowych. Wymaga również od Zarządu dokonywania własnych ocen w ramach stosowanych przez Spółkę zasad rachunkowości. Istotne szacunki stosowane przy sporządzaniu niniejszego sprawozdania finansowego zostały zaprezentowane w ramach not objaśniających do poszczególnych pozycji sprawozdania.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości. W związku ze stabilnymi wynikami finansowymi i dobrą sytuacją płynnościową, na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdzono istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółkę.

Walutą funkcjonalną spółki PGNiG S.A. i walutą prezentacji niniejszego sprawozdania finansowego jest złoty polski (PLN).

Zasady Rachunkowości

Pozycje wyrażone w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach obcych są w momencie początkowego ujęcia ujmowane według kursu waluty funkcjonalnej, obowiązującego na dzień zawarcia transakcji.

Na koniec okresu sprawozdawczego:

- pozycje pieniężne wyrażone w walutach obcych są przeliczane po kursie waluty funkcjonalnej, obowiązującym na koniec okresu sprawozdawczego,
- pozycje niepieniężne wyceniane według historycznej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia w walucie obcej są przeliczane po kursie wymiany z dnia transakcji,
- pozycje niepieniężne wyceniane według wartości godziwej w walucie obcej są przeliczane po kursie wymiany z dnia ustalenia wartości godziwej.

Różnice kursowe powstające z tytułu rozliczania pozycji pieniężnych lub z tytułu przeliczania pozycji pieniężnych po kursach innych niż te, po których zostały one przeliczone w momencie ich początkowego ujęcia, ujmuje się w wyniku finansowym. Różnice kursowe stanowiące efektywną część zysku/straty z wyceny instrumentu zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach.

W celu zabezpieczenia się przed ryzykiem zmian kursów walutowych, Spółka wykorzystuje walutowe transakcje pochodne (zasady rachunkowości stosowane przez Spółkę w odniesieniu do pochodnych instrumentów finansowych zostały przedstawione w [nociu 6.2](#)).

1.3 Wpływ nowych standardów

Zastosowane nowe, zmienione standardy i interpretacje

Na niniejsze sprawozdanie finansowe miały wpływ następujące nowe, zmienione standardy i interpretacje, które weszły w życie od 1 stycznia 2021 roku:

Standard	Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe”, MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”, MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”, MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” oraz MSSF 16 „Leasing” – reforma IBOR – Faza 2 Spółka zastosowała zmiany do MSSF 9, MSR 39, MSSF 7, MSSF 4 oraz MSSF 16 od 1 stycznia 2021 roku
Opis	<p>Zmiany do standardów zawierają tymczasowe odstępstwa, adresujące skutki zastąpienia międzybankowej stopy procentowej („IBOR”) alternatywną stopą procentową bliską wolnej od ryzyka („RFR”) i ich wpływ na sprawozdawczość finansową. Od 1 stycznia 2022 roku część stawek referencyjnych nie będzie kwotowana i zostanie zastąpiona innymi stawkami.</p> <p>Praktyczne rozwiązanie dotyczące zmian w podstawie określenia wynikających z umowy przepływów pieniężnych w wyniku reformy IBOR</p> <p>Zmiany zawierają praktyczne rozwiązanie, na podstawie którego zmiany umowy lub zmiany przepływów pieniężnych, które są bezpośrednim następstwem reformy są traktowane jako zmiany zmiennej stopy procentowej, co jest równoznaczne ze zmianą rynkowej stopy procentowej. Z praktycznego rozwiązania można skorzystać, jeżeli przejście ze stopy referencyjnej IBOR na stopę RFR odbywa się na ekonomicznie równoważnej podstawie bez przeniesienia wartości.</p> <p>Przykładami zmian, które skutkują nową podstawą określenia przepływów pieniężnych wynikających z umowy, która jest równoważna pod względem gospodarczym dotychczasowej podstawie (tj. podstawie obowiązującej bezpośrednio przed dokonaniem zmiany), są:</p>

- a) zastąpienie istniejącego wskaźnika referencyjnego stopy procentowej stosowanego do określenia wynikających z umowy przepływów pieniężnych dla składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego alternatywną stopą referencyjną,
- b) zmiany okresu aktualizacji, dat aktualizacji lub liczby dni między datami płatności kuponu w celu wdrożenia reformy wskaźnika referencyjnego stóp procentowych, oraz
- c) dodanie klauzuli awaryjnej do warunków umownych składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego w celu umożliwienia wdrożenia dowolnej zmiany opisanej w punktach powyżej.

Wszelkie inne zmiany wprowadzone w tym samym czasie, takie jak zmiana marży kredytowej lub terminu zapadalności, podlegają odrębnej ocenie. Jeżeli są one istotne, zaprzestaje się ujmowania dotychczasowego instrumentu i ujmuje nowy. Jeżeli nie są one istotne, dokonuje się aktualizacji efektywnej stopy procentowej i ponownego obliczenia wartości bilansowej instrumentu finansowego. Wynik z tytułu modyfikacji ujmowany jest w rachunku zysków lub strat.

Zastosowanie praktycznego rozwiązania jest także wymagane w przypadku MSSF 16 Leasing, w odniesieniu do modyfikacji leasingu wymaganych przez reformę IBOR.

Zwolnienie z rozwiązywania powiązań zabezpieczających

Zmiany pozwalają na dostosowanie dokumentacji rachunkowości zabezpieczeń w zakresie wyznaczania i dokumentowania powiązań zabezpieczających bez ich rozwiązywania, jeżeli zmiany te były bezpośrednio wymagane przez reformę IBOR. Dozwolone zmiany obejmują przededefiniowanie zabezpieczanego ryzyka w celu odniesienia do RFR oraz przededefiniowanie opisu instrumentów zabezpieczających i/lub pozycji zabezpieczanych w celu odzwierciedlenia RFR. Podmioty są uprawnione do zastosowania powyższych zmian do końca okresu sprawozdawczego, w trakcie którego wprowadza się modyfikację wymaganą przez reformę IBOR.

Wszelkie zyski lub straty, które mogą powstać w okresie przejściowym, są rozliczane zgodnie z normalnymi wymogami MSSF 9 i MSR 39, w zakresie pomiaru i ujmowania nieefektywności zabezpieczenia.

Kwoty zgromadzone w kapitale z wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych uznaje się za oparte na RFR. Kapitał ten jest uwalniany do rachunku zysków lub strat w tym samym okresie lub okresach, w których zabezpieczane przepływy pieniężne oparte na RFR wpływają na wynik finansowy.

W celu oceny retrospektywnej efektywności zabezpieczeń zgodnie z MSR 39, przy przejściu na RFR jednostki mogą zdecydować się (odrębnie dla każdego powiązania) na zniwelowanie skumulowanej zmiany wartości godziwej do zera. Zwolnienie to ma zastosowanie w sytuacji, gdy wyjątek dla oceny retrospektywnej dobiega końca (gdy paragraf 102G MSR 39 przestaje mieć zastosowanie).

Zmiany przewidują zwolnienie dla pozycji w ramach wyznaczonej grupy pozycji (takich jak pozycje stanowiące część strategii portfelowej zabezpieczenia przepływów pieniężnych – ang. macro cash flow hedging strategy), które są zmieniane ze względu na modyfikacje bezpośrednio wymagane przez reformę IBOR. Zwolnienia pozwalają na utrzymanie strategii zabezpieczającej i kontynuowanie jej stosowania.

Z uwagi na fakt, że pozycje w ramach zabezpieczanej grupy przechodzą ze wskaźników IBOR na RFR w różnym momencie, zostaną one przeniesione do podgrup instrumentów, które wyznaczają daną stopę RFR jako zabezpieczane ryzyko.

Gdy instrumenty przechodzą na RFR, powiązanie zabezpieczające może wymagać modyfikacji więcej niż jeden raz. Zwolnienia w ramach fazy drugiej stosuje się za każdym razem, gdy powiązanie zabezpieczające jest modyfikowane bezpośrednio na skutek reformy IBOR. Zwolnienia w ramach fazy drugiej przestają obowiązywać po wprowadzeniu wszystkich zmian w instrumentach finansowych i powiązaniach zabezpieczających, zgodnie z wymogami reformy IBOR.

Komponenty ryzyka możliwe do zidentyfikowania oddzielnie

Zmiany przewidują tymczasowe zwolnienie jednostek z wymogu spełnienia kryterium odrębnej identyfikacji, jeżeli instrument RFR został wyznaczony jako zabezpieczenie komponentu ryzyka. Zwolnienie pozwala podmiotom po wyznaczeniu zabezpieczenia na założenie, że spełnione jest kryterium odrębnej identyfikacji, pod warunkiem, że jednostka oczekuje, że komponent ryzyka RFR zostanie odrębnie zidentyfikowany w ciągu najbliższych 24 miesięcy.

Wpływ wdrożenia standardu

W pierwszym etapie wdrożenia reforma stawek referencyjnych dotyczyła przede wszystkim procesu rachunkowości zabezpieczeń instrumentów zabezpieczających stopę procentową. W związku z tym, że Spółka na 31 grudnia 2020 roku ani na 31 grudnia 2021 roku nie posiadała powiązań zabezpieczających dla tego typu instrumentów, w tym zakresie reforma IBOR nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

W kolejnym etapie reformy, w związku z zastąpieniem stawek WIBOR, EURIBOR, LIBOR, NIBOR stawkami wolnymi od ryzyka, Spółka może odnotować marginalny wpływ na wycenę instrumentów zabezpieczających oraz udzielonych pożyczek. Spółka dodatkowo zawarła transakcje CCIRS, polegające na wymianie płatności odsetkowych opartych o stawki WIBOR 3M (otrzymywane) i NIBOR 3M (płacone) niewyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń. Wpływ z tytułu wyceny instrumentu

CCIRS jaki może wystąpić Spółka określa jako nieistotny. Tabela A przedstawia sumy wartości netto posiadanych instrumentów finansowych indeksowanych do stopy zmiennej w podziale na obecne stawki referencyjne.

PGNiG S.A. nie posiada instrumentów indeksowanych bezpośrednio do wycofywanych z końcem 2021 roku stawek IBOR i dlatego ocenia prawdopodobieństwo wystąpienia poniższych ryzyk jako nieistotne. Ze względu na istniejącą w chwili obecnej dużą niepewność co do docelowego formatu niektórych stawek referencyjnych w horyzoncie czasowym dłuższym niż jeden rok finansowy (np. EURIBOR, WIBOR, NIBOR) potencjalne ryzyka, na które jest narażona Spółka w związku z reformą IBOR mogą być następujące:

- ryzyko rynkowe (ryzyko stopy procentowej), wynikające z braku możliwości zastosowania odpowiedniego instrumentu zabezpieczającego to ryzyko,
- ryzyko płynności, wynikające z niepewności co do wysokości przyszłych przepływów pieniężnych, indeksowanych do stawek referencyjnych WIBOR, LIBOR i NIBOR,
- ryzyko rachunkowe, wynikające z niepewności co do poprawności modeli szacowania wartości godziwej oraz zamortyzowanego kosztu dla instrumentów indeksowanych do stawki referencyjnej WIBOR, LIBOR i NIBOR,
- ryzyko, że dwustronne negocjacje pomiędzy spółkami GK PGNiG co do wysokości stawki, do której indeksowane będą pożyczki wewnątrzgrupowe, nie zakończą się powodzeniem przed zaprzestaniem obowiązywania stawki referencyjnej WIBOR, LIBOR i NIBOR,
- ryzyko podatkowe, wynikające z konieczności aktualizacji dokumentacji cen transferowych,
- ryzyko prawne, wynikające z braku możliwości porozumienia z kontrahentami (bankami) w sprawie wdrożenia reformy wskaźnika referencyjnego dla obowiązujących umów w wymaganym czasie.

Działania, które Spółka podjęła, aby zmitygować powyższe ryzyka, są następujące:

- stałe monitorowanie komunikatów dotyczących reformy IBOR publikowanych przez najważniejsze światowe organy nadzorcze,
- stałe monitorowanie dostępnych danych rynkowych opartych na alternatywnych stawkach (m.in. krzywe dyskontowe, alternatywne indeksy składanych stóp procentowych) dostępnych w serwisach informacyjnych (np. Refinitiv Eikon, Bloomberg), pod kątem wykorzystania ich w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym, ryzykiem płynności, kalkulacji wycen do wartości godziwej oraz przeprowadzania testów efektywności powiązań zabezpieczających,
- przeprowadzanie, na podstawie dostępnych danych rynkowych opartych o alternatywne stawki referencyjne, okresowych stress-testów w obszarze ryzyka rynkowego, płynności oraz kalkulacji wycen do wartości godziwej,
- planowane rozpoczęcie negocjacji z instytucjami finansującymi oraz podmiotami z Grupy, którym zostały udzielone pożyczki, możliwie niezwłocznie po ogłoszeniu przez odpowiednie organy nadzorcze decyzji o dacie zaprzestania kwotowania stawki referencyjnej WIBOR, LIBOR i NIBOR,
- podpisanie protokołu Euro Overnight Index Average („EONIA”) z bankami w których stawka EONIA była używana do kalkulowania odsetek od collateral.

Biorąc pod uwagę powyższe działania, możliwe zagrożenie ze strony wymienionych ryzyk Spółka ocenia na marginalne.

Pozostałe opublikowane, lecz jeszcze nieobowiązujące standardy, poprawki do standardów i interpretacje niewskazane powyżej są nieistotne dla sprawozdania finansowego lub nie dotyczą działalności Spółki.

Tabela A – Ekspozycja wybranych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej opartych o stawki IBOR na dzień 31 grudnia 2021 r.

Typ instrumentu finansowego	Obecna stawka referencyjna	Wartość bilansowa
Udzielone pożyczki długoterminowe		
pożyczki udzielone wewnątrzgrupowo	LIBOR 3M	629
pożyczki udzielone wewnątrzgrupowo	WIBOR 3M	5 470
pożyczki udzielone wewnątrzgrupowo	WIBOR 6M	360
pożyczka udzielona spółce Elektrociepłownia Stalowa Wola	WIBOR 6M	320
Razem		6 779
Udzielone pożyczki krótkoterminowe		
pożyczki udzielone wewnątrzgrupowo	LIBOR 3M	20
pożyczki udzielone wewnątrzgrupowo	WIBOR 3M	129
pożyczki udzielone wewnątrzgrupowo	WIBOR 6M	42
pożyczka udzielona spółce Elektrociepłownia Stalowa Wola	WIBOR 6M	60
Razem		251
Pochodne instrumenty finansowe - zobowiązania długoterminowe		
CCIRS	WIBOR 3M, NIBOR 3M	141
Razem		141

2. Noty objaśniające do rachunku zysków i strat

2.1 Dane segmentowe

Segmenty sprawozdawcze zostały ustalone w oparciu o rodzaj działalności prowadzonej przez Spółkę. Poszczególne segmenty operacyjne zostały zagregowane do segmentów sprawozdawczych na podstawie kryteriów agregacji wskazanych w tabeli poniżej. Głównym decydem operacyjnym jest Zarząd PGNiG S.A. Dodatkowe informacje na temat segmentów sprawozdawczych zostały przedstawione w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej PGNiG w [nocie 2](#) oraz w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PGNiG i PGNiG S.A. w [rozdziale 4](#) stanowiących element Skonsolidowanego Roczno Raportu Grupy Kapitałowej PGNiG.

Segment	Opis segmentu	Segmenty operacyjne i kryteria agregacji
Poszukiwanie i wydobycie 	<p>Podstawową działalnością segmentu jest pozyskanie węglowodorów ze złóż i przygotowanie produktów do sprzedaży. Segment obejmuje proces poszukiwania i wydobycia gazu ziemnego i ropy naftowej ze złóż, poczynając od przeprowadzenia analiz geologicznych, badań geofizycznych i wierceń, po zagospodarowanie i eksploatację złóż. Segment sprzedaje gaz ziemny do klientów spoza PGNiG S.A., jak również do innych segmentów PGNiG S.A. Ponadto prowadzi sprzedaż ropy naftowej i innych produktów w kraju i za granicą.</p>	<p>Segmentem operacyjnym wchodzącym w skład tego segmentu sprawozdawczego jest część PGNiG S.A. zajmująca się poszukiwaniem i wydobyciem węglowodorów.</p>
Obrót i magazynowanie 	<p>Segment prowadzi sprzedaż gazu ziemnego importowanego, wydobywanego ze złóż oraz zakupionego na giełdach gazu, wykorzystuje podziemne magazyny gazu na potrzeby handlowe (magazyny gazu zlokalizowane w Mogilnie, Wierchowicach, Husowie, Brzeźnicy, Strachocinie, Swarzowie i w systemie magazynowym na Ukrainie) oraz prowadzi działalność w obszarze obrotu energią elektryczną. Segment wykorzystuje podziemne magazyny gazu w Polsce w celu zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju oraz budowy portfela gazu odpowiadającego zapotrzebowaniu, które podlega wahaniom sezonowym.</p>	<p>Segmenty operacyjne wchodzące w skład tego segmentu sprawozdawczego to część PGNiG S.A. zajmująca się obrotem paliwem gazowym i energią elektryczną oraz magazynowaniem gazu.</p> <p>Główne przesłanki stanowiące podstawę do dokonania agregacji segmentów operacyjnych do segmentu sprawozdawczego to podobieństwo w zakresie rodzaju klientów odbierających produkty/usługi oraz podobna charakterystyka ekonomiczna.</p>
Pozostałe segmenty 	<p>Segment obejmuje działalności niekwalifikujące się do wymienionych wcześniej segmentów PGNiG S.A. w części odpowiadającej centrum korporacyjnemu, badaniu urządzeń i systemów pomiarowych stosowanych w gazownictwie, wzorcowaniu urządzeń pomiarowych, nadzorowi nad systemami pomiarowymi w punktach wejścia na Białorusi i Ukrainie oraz na terminalu LNG, analizie technicznej i szkoleniach branżowych.</p>	<p>Segmentami operacyjnym w tym segmencie sprawozdawczym PGNiG S.A. jest część zajmująca się obsługą korporacyjną innych segmentów sprawozdawczych oraz pozostała część niezakwalifikowana do wyżej wymienionych kategorii.</p>

2021	Poszukiwanie i wydobywanie	Obrót i magazynowanie	Pozostałe segmenty	Suma	Uzgodnienie do danych w Jednostkowym sprawozdaniu finansowym (eliminacje i korekty międzysegmentowe)	Razem
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	2 619	34 033	116	36 768	-	36 768
Sprzedaż między segmentami	6 868	119	-	6 987	-	6 987
Przychody razem	9 487	34 152	116	43 755	(6 987)	36 768
EBITDA	8 032	(1 183)	(156)	6 693	-	6 693
Amortyzacja	(606)	(177)	(61)	(844)	-	(844)
Zysk operacyjny	7 426	(1 360)	(217)	5 849	-	5 849
Odpisy rzeczowego majątku trwałego, wartości niematerialnych, prawa do użytkowania aktywów oraz ich odwrócenie	921	(1)	(26)	894	-	894
Nabycie rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych*	756	28	187	971	-	971
Rzeczowe aktywa trwałe	8 471	2 914	576	11 961	-	11 961
Zatrudnienie	3 800	310	772	4 882	-	4 882

2020	Poszukiwanie i wydobywanie	Obrót i magazynowanie	Pozostałe segmenty	Razem	Uzgodnienie do danych w Jednostkowym sprawozdaniu finansowym (eliminacje i korekty międzysegmentowe)	Razem
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	1 806	19 324	107	21 237	-	21 237
Sprzedaż między segmentami	1 606	26	-	1 632	-	1 632
Przychody razem	3 412	19 350	107	22 869	(1 632)	21 237
EBITDA	679	8 620	(585)	8 714	-	8 714
Amortyzacja	(572)	(192)	(55)	(819)	-	(819)
Zysk operacyjny	108	8 427	(640)	7 895	-	7 895
Odpisy rzeczowego majątku trwałego, wartości niematerialnych, prawa do użytkowania aktywów oraz ich odwrócenie	(1 135)	(4)	(87)	(1 226)	-	(1 226)
Nabycie rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych*	891	29	106	1 026	-	1 026
Rzeczowe aktywa trwałe	8 172	2 954	640	11 766	-	11 766
Zatrudnienie	3 792	312	734	4 838	-	4 838

* W bieżącym okresie Spółka dokonała zmiany prezentacji pozycji „Nabycie rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych” (poprzednio Wydatki z tytułu nabycia rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych) poprzez zmianę metody kalkulacji wartości z metody kasowej na metodę memoriałową.

W 2021 roku 13% łącznych przychodów Spółki stanowił przychód od jednego zewnętrznego kontrahenta. W okresie porównawczym udział ten wyniósł 10%. Przychody te Spółka osiągnęła w segmencie obrót i magazynowanie.

Przychody ze sprzedaży w podziale na segmenty operacyjne

2021	Poszukiwanie i wydobywanie	Obrót i magazynowanie	Pozostałe segmenty	Razem	Uzgodnienie do danych w Jednostkowym sprawozdaniu finansowym (eliminacje i korekty międzysegmentowe)	Razem
Przychody ze sprzedaży gazu, w tym:	7 857	29 658	-	37 515	(6 987)	30 528
Gaz wysokometanowy	4 978	28 884	-	33 862	(5 048)	28 814
Gaz zaazotowany	2 818	1 106	-	3 924	(1 939)	1 985
Gaz LNG	61	365	-	426	-	426
Korekta sprzedaży gazu z tytułu transakcji zabezpieczających	-	(697)	-	(697)	-	(697)
Przychody ze sprzedaży pozostałe, w tym:	1 630	4 494	116	6 240	-	6 240
Ropa naftowa z gazoliną	1 305	-	-	1 305	-	1 305
Sprzedaż energii elektrycznej	-	3 007	-	3 007	-	3 007
Gaz propan butan	92	-	-	92	-	92
Hel	199	-	-	199	-	199
Prawo do dysponowania instalacjami magazynowymi	-	552	-	552	-	552
Jednostki emisji CO ₂	-	643	-	643	-	643
Pozostałe przychody z tytułu leasingu operacyjnego	-	-	16	16	-	16
Inne	34	292	100	426	-	426
Razem przychody	9 487	34 152	116	43 755	(6 987)	36 768

2020	Poszukiwanie i wydobywanie	Obrót i magazynowanie	Pozostałe segmenty	Razem	Uzgodnienie do danych w Jednostkowym sprawozdaniu finansowym (eliminacje i korekty międzysegmentowe)	Razem
Przychody ze sprzedaży gazu, w tym:	2 274	15 748	-	18 022	(1 632)	16 390
Gaz wysokometanowy	1 199	13 896	-	15 095	(1 206)	13 889
Gaz zaazotowany	1 053	716	-	1 769	(426)	1 343
Gaz LNG	22	74	-	96	-	96
Korekta sprzedaży gazu z tytułu transakcji zabezpieczających	-	1 062	-	1 062	-	1 062
Przychody ze sprzedaży pozostałe, w tym:	1 138	3 602	107	4 847	-	4 847
Ropa naftowa z gazoliną	823	-	-	823	-	823
Sprzedaż energii elektrycznej	-	2 437	-	2 437	-	2 437
Gaz propan butan	54	-	-	54	-	54
Hel	235	-	-	235	-	235
Prawo do dysponowania instalacjami magazynowymi	-	573	-	573	-	573
Jednostki emisji CO ₂	-	503	-	503	-	503
Pozostałe przychody z tytułu leasingu operacyjnego	-	-	15	15	-	15
Inne	26	89	92	207	-	207
Razem przychody	3 412	19 350	107	22 869	(1 632)	21 237

Stan odpisów z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych własnych oraz w leasingu w podziale na segmenty operacyjne

2021	Poszukiwanie i wydobywanie	Obrót i magazynowanie	Pozostałe segmenty	Razem
Grunty	(21)	-	(63)	(84)
Budynki i budowle	(1 769)	(47)	(159)	(1 975)
Urządzenia techniczne i maszyny	(309)	(319)	(38)	(666)
Środki transportu i pozostałe	(35)	(1)	-	(36)
Razem odpisy aktualizujące środki trwałe	(2 134)	(367)	(260)	(2 761)
Środki trwałe w budowie dotyczące poszukiwania i oceny zasobów mineralnych	(992)	-	-	(992)
Środki trwałe w budowie pozostałe	(1)	-	(9)	(10)
Razem odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe	(3 127)	(367)	(269)	(3 763)

2020	Poszukiwanie i wydobywanie	Obrót i magazynowanie	Pozostałe segmenty	Razem
Grunty	(27)	-	(37)	(64)
Budynki i budowle	(2 456)	(52)	(163)	(2 671)
Urządzenia techniczne i maszyny	(402)	(317)	(43)	(762)
Środki transportu i pozostałe	(49)	(1)	-	(50)
Razem odpisy aktualizujące środki trwałe	(2 934)	(370)	(243)	(3 547)
Środki trwałe w budowie dotyczące poszukiwania i oceny zasobów mineralnych	(1 182)	-	-	(1 182)
Środki trwałe w budowie pozostałe	-	-	(9)	(9)
Razem odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe	(4 116)	(370)	(252)	(4 738)

2.2 Przychody ze sprzedaży

Zasady rachunkowości

Przychody ze sprzedaży

Spółka generuje przychody przede wszystkim z obrotu gazem ziemnym wysokometanowym i zaazotowanym wydobytym z własnych źródeł oraz nabytym na rynku w ramach realizacji kontraktów długo i krótkoterminowych. Spółka uzyskuje również przychody z wydobywania i sprzedaży ropy naftowej oraz produkcji i sprzedaży energii elektrycznej.

Spółka ponadto sprzedaje inne dobra m. in. prawa do emisji CO₂ oraz świadczy usługi wynajmu nieruchomości. Do dóbr zalicza się dobra, które Spółka wyprodukowała z zamiarem ich sprzedaży oraz dobra nabyte w celu odsprzedaży.

Spółka ujmuje przychody z umów z klientami w momencie spełnienia przez Spółkę zobowiązania do wykonania świadczenia, poprzez przekazanie przyręconego towaru lub usługi nabywcy, gdzie przekazanie to stanowi jednocześnie uzyskanie przez nabywcę kontroli nad tym składnikiem aktywów tj. zdolności do bezpośredniego rozporządzania przekazanym składnikiem aktywów i uzyskiwania z niego zasadniczo wszystkich pozostałych korzyści.

Jako zobowiązanie do wykonania świadczenia Spółka rozpoznaje każde, zawarte w umowie przyrzeczenie przekazania klientowi towaru lub usługi, które można wyodrębnić, lub grupy wyodrębnionych towarów lub usług, które są zasadniczo takie same i w taki sam sposób przekazywane klientowi. Dla każdego zobowiązania do wykonania świadczenia, Spółka ustala (na podstawie warunków umownych), czy będzie je realizować w miarę upływu czasu lub czy spełni je w określonym momencie.

Spółka określa swoją rolę jako pośrednik w zakresie usług przesyłowych i dystrybucyjnych przenoszonych na klienta w wartości netto tj. po pomniejszeniu o przypadające im koszty zakupu od operatorów systemu przesyłowego i dystrybucyjnego. Spółka, zawierając umowy kompleksowe z klientami nie ponosi głównej odpowiedzialności za realizację usług przesyłowych i dystrybucyjnych tym samym nie ma wpływu na główne cechy świadczonych usług oraz nie może swobodnie ustalać ich ceny, co oznacza, że pośredniczy w ich sprzedaży. Zobowiązanie do wykonania usług dystrybucyjnych i przesyłowych realizowane jest w tym samym momencie czasowym, w którym następuje dostawa gazu lub energii elektrycznej.

Przychody ze sprzedaży wykazywane są w kwocie, która odzwierciedla wynagrodzenie, do którego – zgodnie z oczekiwaniami Spółki będzie ona uprawniona w zamian za te dobra lub usługi, z wyłączeniem kwot pobranych w imieniu osób trzecich, czyli po pomniejszeniu o podatki związane ze sprzedażą (VAT, podatek akcyzowy).

Przychody ze sprzedaży gazu i energii elektrycznej ustalane są na podstawie faktycznego zużycia w oparciu o realne wskazania liczników.

	Razem		Sprzedaż w Polsce		Sprzedaż poza Polskę	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Przychody ze sprzedaży gazu ziemnego, w tym:	30 528	16 390	30 068	15 414	460	976
Przychody z tytułu umów z klientami MSSF 15	31 225	15 328	30 765	14 352	460	976
Gaz wysokometanowy	28 814	13 889	28 582	13 114	232	775
Gaz zaazotowany	1 985	1 343	1 774	1 143	211	200
Gaz LNG	426	96	409	95	17	1
Wyłączone z zakresu MSSF 15	(697)	1 062	(697)	1 062	-	-
Korekta sprzedaży gazu z tytułu transakcji zabezpieczających - MSSF 9	(697)	1 062	(697)	1 062	-	-
Przychody ze sprzedaży pozostałe, w tym:	6 240	4 847	5 567	4 385	673	462
Przychody z tytułu umów z klientami MSSF 15	5 672	4 259	4 999	3 797	673	462
Ropa naftowa z gazoliną	1 305	823	938	594	367	229
Sprzedaż energii elektrycznej	3 007	2 437	3 007	2 437	-	-
Gaz propan-butan	92	54	92	54	-	-
Hel	199	235	29	19	170	216
Jednostki emisji CO ₂	643	503	643	503	-	-
Inne	426	207	290	190	136	17
Wyłączone z zakresu MSSF 15	568	588	568	588	-	-
Prawo do dysponowania instalacjami magazynowymi - MSSF 16	552	573	552	573	-	-
Pozostałe przychody z tytułu leasingu operacyjnego - MSSF 16	16	15	16	15	-	-
Razem przychody	36 768	21 237	35 635	19 799	1 133	1 438

Spółka realizuje sprzedaż bezpośrednio do kontrahentów biznesowych oraz za pośrednictwem Towarowej Giełdy Energii S.A. („TGE”). Termin przekazania dóbr, co do zasady, następuje w określonym momencie czasu. Sprzedaż gazu ziemnego i energii elektrycznej realizowana jest na podstawie krótkoterminowych kontraktów indywidualnych spełniających definicję „umowy” określoną w MSSF 15. Kontrakty te są zawierane na bazie długoterminowych umów ramowych. Sprzedaż ropy naftowej realizowana jest na podstawie kontraktów zawartych na czas nieoznaczony. Umowy rozliczane są w oparciu o cenę zwartą w umowie oraz ilość odebranego dobra. Spółka nie zidentyfikowała istnienia istotnego komponentu finansowania w ramach zawartych kontraktów, jak również nie poniosła dodatkowych istotnych kosztów doprowadzenia do zawarcia umów.

W pozycji korekta sprzedaży gazu z tytułu transakcji zabezpieczających prezentowany jest wpływ efektywnej części zabezpieczenia w ramach rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Spółka realizuje zabezpieczenia na bazie otwartej pozycji netto. Zgodnie z przyjętą metodologią oraz z uwagi na poziom sprzedaży realizowany w Polsce, w odniesieniu do sprzedaży generowanej poza Polską, Spółka prezentuje łączny wpływ korekty sprzedaży gazu z tytułu transakcji zabezpieczających jako korekta przychodów uzyskanych w Polsce.

Wpływ COVID-19 na poziom generowanych przychodów ze sprzedaży

W 2021 roku obserwowaliśmy dynamiczne odbicie gospodarki światowej. Globalny popyt, dotychczas odroczone z uwagi na panującą pandemię COVID-19 zaczął gwałtownie rosnać. Skutkiem tego był m.in. wyjątkowo silny wzrost cen surowców energetycznych.

Popyt na gaz w Europie rósł nie tylko z powodu post pandemicznego odbicia, ale stymulowały go również ograniczenia w produkcji energii z alternatywnych źródeł m.in. obniżona produkcja z OZE wskutek niesprzyjających czynników pogodowych. Istotny wpływ stymulujący wzrost cen gazu w Europie miały również czynniki podażowe w postaci ograniczenia w przesyłce gazu z Rosji, zmniejszenie dostaw gazu LNG oraz historycznie niskie rezerwy zgromadzone w europejskich magazynach.

W efekcie kumulacji powyższych czynników, ceny gazu w Europie w trakcie 2021 roku dynamicznie rosły osiągając kolejne rekordy, w konsekwencji czego stały się czynnikiem ograniczającym zapotrzebowanie na gaz w Polsce, którego dynamika wzrostu osłabła w IV kwartale 2021 roku do poziomu 1,5% r/r, w porównaniu do 9,2% r/r zaobserwowanego w I - III kwartale 2021 roku.

W przypadku sprzedaży gazu za pośrednictwem TGE, dostawy dokonywane przez Spółkę w 2021 roku w ujęciu wolumenowym wzrosły w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego o 16%, co oznacza utrzymanie dynamiki z pierwszego półrocza 2021.

Aktywa trwale generujące przychody

	2021	2020
Wartość aktywów trwałych inne niż instrumenty finansowe znajdujących się w kraju	11 347	11 337
Wartość aktywów trwałych inne niż instrumenty finansowe znajdujących się za granicą	737	552
Razem	12 084	11 889
Udział % aktywów za granicą w aktywach ogółem	6%	5%

2.3 Koszty operacyjne

Zasady rachunkowości dla najistotniejszych pozycji

Koszt sprzedanego gazu

W pozycji tej ujmowany jest koszt związany z zakupem gazu ze źródeł krajowych i zagranicznych wraz z uzasadnioną częścią kosztów opłat systemowych i transakcyjnych, kosztów wydobycia ze źródeł krajowych i kosztów odzotowania. Szczegóły dotyczące wyceny zapasów paliwa gazowego opisano w [nocie 5.2.1.](#)

Zużycie pozostałych surowców i materiałów

W pozycji ujmowane są koszty związane ze zużyciem na cele działalności podstawowej. Istotną pozycję w tej grupie kosztów stanowią koszty energii elektrycznej przeznaczonej na cele handlowe oraz pozostałe materiały.

Świadczenia pracownicze

Koszty z tytułu świadczeń pracowniczych obejmują w szczególności koszty wynagrodzeń, koszty ubezpieczeń społecznych oraz koszty przyszłych świadczeń. Szczegóły dotyczące świadczeń pracowniczych opisano w [nocie 5.4.1.](#)

Usługi przesyłowe, dystrybucyjne i magazynowe

Usługi przesyłowe, dystrybucyjne i magazynowe związane są z ponoszeniem przez Spółkę kosztów z tytułu świadczenia usług na jej rzecz, z wyłączeniem kosztów dotyczących umów kompleksowych, w których Spółka występuje w roli pośrednika (opisanych w [nocie 2.2.](#)). Operatorzy systemu przesyłowego i dystrybucyjnego obciążają Spółkę kosztami za usługi przesyłu i dystrybucji polegające na transporcie paliwa gazowego poprzez sieć gazociągów. Koszty usług magazynowania są ponoszone w celu zapewnienia ciągłości dostaw paliwa gazowego do odbiorców oraz utrzymania jego niezbędnych rezerw. Ponadto zapewniają optymalizację eksploatacji krajowych złóż gazu ziemnego i pozwalają na równomierną ich eksploatację w ciągu całego roku niezależnie od zróżnicowanego popytu na paliwo gazowe.

Pozostałe usługi

Do pozostałych usług Spółka zalicza między innymi koszty usług regazyfikacji, usług geologicznych i poszukiwawczych, usług związanych z eksploatacją zasobów mineralnych, usługi informatyczne jak również koszty usług remontowych i budowlanych.

Amortyzacja

W pozycji tej Spółka ujmuje koszty naliczonych odpisów amortyzacyjnych rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych (w tym koncesji oraz prawa użytkownika górniczego i informacji geologicznej) i prawa do użytkowania aktywów naliczanych zgodnie z przyjętymi stawkami amortyzacyjnymi (szczegóły opisano odpowiednio w [notach 5.1.1.](#) i [5.1.3.](#))

Podatki i opłaty

Pozycja obejmuje w szczególności koszty ponoszone przez Spółkę z tytułu podatku od nieruchomości, podatku od wydobycia niektórych kopalin oraz opłat z tytułu eksploatacji złóż gazu i ropy.

Odpisy z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych, prawa do użytkowania aktywów oraz i ich odwrócenie

Szczegóły dotyczące utraty wartości aktywów niefinansowych opisano w [nocie 5.1.4.](#)

	2021	2020
Koszt sprzedanego gazu	(23 098)	(10 431)
Paliwo gazowe	(23 098)	(10 431)
Wpływ aneksu zawartego z PAO Gazprom/OOO Gazprom Export na koszty gazu w latach 2014-2019	-	4 915
Zużycie pozostałych surowców i materiałów	(3 165)	(2 470)
Energia na cele handlowe	(2 998)	(2 340)
Zużycie innych surowców i materiałów	(167)	(130)
Świadczenia pracownicze	(834)	(806)
Wynagrodzenia	(620)	(566)
Składki na ubezpieczenie społeczne	(106)	(98)
Pozostałe świadczenia pracownicze	(106)	(99)
Rezerwy na świadczenia pracownicze	(2)	(43)
Usługi przesyłowe, dystrybucyjne i magazynowe	(922)	(919)
Pozostałe usługi obce	(1 508)	(1 107)
Usługi regazyfikacji	(343)	(388)
Koszt spisanych odwiertów negatywnych	(511)	(179)
Koszt spisanych badań sejsmicznych	(14)	(9)
Usługi remontowe i budowlane	(52)	(66)
Usługi geologiczne i poszukiwawcze	(66)	(57)
Usługi eksploatacji zasobów mineralnych	(25)	(26)
Usługi likwidacji odwiertów	(27)	(20)
Usługi informatyczne	(105)	(91)
Inne usługi	(365)	(271)
Amortyzacja	(844)	(819)
Amortyzacja aktywów innych niż aktywa leasingowane	(826)	(801)
Amortyzacja prawa do użytkowania	(18)	(18)
Podatki i opłaty	(608)	(411)
Odpisy rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych, prawa do użytkowania aktywów i ich odwrócenie	894	(1 226)
Odpisy rzeczowych aktywów trwałych i prawa do użytkowania aktywów	886	(1 214)
Odpisy wartości niematerialnych	8	(12)
Razem	(30 085)	(13 274)

Koszt sprzedanego gazu – paliwo gazowe

Znaczny wzrost kosztów sprzedanego gazu w 2021 roku w porównaniu do roku ubiegłego związany był ze wzrostem kosztów pozyskania paliwa gazowego na skutek dynamicznego odbicia gospodarki światowej w 2021 roku. Efektem tego był m.in. wyjątkowo silny wzrost cen surowców energetycznych.

Wpływ aneksu zawartego z PAO Gazprom/OOO Gazprom Export

Pomniejszenie kosztów operacyjnych dotyczących kosztów gazu o 4 915 milionów złotych w okresie zakończonym 31 grudnia 2020 roku było wynikiem zawarcia przez Spółkę 5 czerwca 2020 roku aneksu do Kontraktu jamalskiego z PAO Gazprom/OOO Gazprom Export.

Koszty ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów z tytułu zobowiązania leasingowego

Zarówno w okresie zakończonym 31 grudnia 2021 roku jak i 31 grudnia 2020 roku w kosztach innych usług obcych Spółka ujęła 1 milion złotych z tytułu leasingu krótkoterminowego.

Podatek od wydobywania niektórych kopalin

W pozycji „Podatki i opłaty” Spółka ujmuje podatek od wydobywania niektórych kopalin. Podstawę opodatkowania w przypadku ropy naftowej i gazu ziemnego stanowi wartość wydobytego surowca ustalanego jako iloczyn wolumenu wydobytej kopaliny oraz jej średniej ceny ogłaszanej przez Ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w drodze obwieszczenia, do 15 dnia każdego miesiąca, w Dzienniku Urzędowym Ministra Finansów. Ogłaszana średnia cena gazu ziemnego jest uzależniona od notowań na TGE, a w przypadku ropy naftowej od kursu dolara amerykańskiego i notowań ustalonych przez Organization of the Petroleum Exporting Countries („OPEC”). Stawki podatku od wydobywania gazu ziemnego i ropy naftowej zostały zróżnicowane ze względu na typ złoża, który wynika z jego właściwości, uwzględniana jest jego przepuszczalność i porowatość. Zwolnione od podatku jest wydobywanie gazu ziemnego i ropy naftowej z odwiertów o niskiej produktywności.

Za 2021 rok Spółka naliczyła i odprowadziła podatek od wydobywania niektórych kopalin w wartości 305 milionów złotych (101 milionów złotych za 2020 rok). Podatek obciąża koszt wytworzenia produktu podstawowego, jednak nie stanowi kosztu uzyskania przychodów do celów kalkulacji obciążeń z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych.

Odpisy rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych, prawa do użytkowania aktywów i ich odwrócenie

W 2021 roku Spółka rozwiązała znaczną część odpisów aktualizujących aktywa niefinansowe. Więcej informacji w [nocie 5.1.4](#) Utrata wartości aktywów niefinansowych.

2.4 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

	2021	2020
Wycena i realizacja pochodnych instrumentów finansowych	562	223
Zmiana stanu odpisów na zapasy	(108)	355
Zmiana stanu rezerwy na koszty likwidacji odwiertów oraz pozostałych rezerw związanych z ochroną środowiska	68	(9)
Zmiana stanu rezerwy na świadectwa pochodzenia energii oraz efektywności energetycznej	(48)	(25)
Zmiana stanu pozostałych rezerw	10	-
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(1 326)	(637)
- w tym wartość sprzedanych praw do emisji CO ₂	(1 315)	(636)
Pozostałe	74	24
Razem pozostałe przychody i koszty operacyjne	(768)	(69)

2.5 Przychody i koszty finansowe

	2021	2020
Przychody finansowe		
Dodatnie różnice kursowe	140	21
Pozostałe przychody finansowe	20	17
Razem przychody finansowe	160	38

	2021	2020
Koszty finansowe		
Strata z wyceny i realizacji transakcji terminowych	(100)	(30)
Odsetki od zadłużenia oraz prowizje od zaciągniętego długu	(78)	(43)
- w tym odsetki od zobowiązań z tytułu leasingu	(8)	(7)
Strata na modyfikacji aktywów finansowych	(63)	-
Pozostałe	(12)	(6)
Razem koszty finansowe	(253)	(79)

3. Noty objaśniające dotyczące opodatkowania

3.1 Podatek dochodowy

Zasady rachunkowości

Na obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego składają się bieżący podatek dochodowy od osób prawnych oraz odroczony podatek dochodowy.

Spółka kalkuluje bieżące obciążenie podatkowe na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowy(a) różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z różnym momentem uznania przychodów i kosztów za zrealizowane dla celów podatkowych i rachunkowych, a także ze względu na trwałe różnice pomiędzy podatkowym i rachunkowym traktowaniem przychodów i kosztów.

Podatek odroczony jest obliczany przy zastosowaniu metody bilansowej, od różnic przejściowych pomiędzy wartością księgową aktywów i zobowiązań, a ich wartością podatkową.

Podatek odroczony jest wyliczany przy zastosowaniu stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w momencie, gdy wartości księgowe aktywów i zobowiązań zostaną zrealizowane.

Aktywo z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawane do wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe, straty podatkowe oraz ulgi podatkowe.

Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego są ustalane od dodatnich różnic przejściowych związanych między innymi z inwestycjami w jednostkach zależnych, stowarzyszeniach oraz udziałami we wspólnych przedsięwzięciach, z wyjątkiem sytuacji gdy Spółka jako Jednostka Dominująca, inwestor lub wspólnik wspólnego przedsięwzięcia jest w stanie kontrolować terminy odwracania się różnic przejściowych i jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie odwrócą się.

Aktywa z tytułu podatku dochodowego oraz zobowiązania z tytułu podatku dochodowego są kompensowane wtedy, gdy dotyczą podatku nałożonego przez tę samą władzę podatkową oraz Spółka posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzania kompensat.

Bieżący i odroczony podatek ujmowany jest w rachunku zysków i strat, z wyjątkiem podatków wynikających z transakcji lub zdarzeń, które są ujmowane w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym (podatek odroczony jest wówczas ujmowany w pozostałych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym).

Grupa podatkowa

W okresie od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2020 roku PGNiG S.A. jako spółka reprezentująca Podatkową Grupę Kapitałową PGNiG („PGK PGNiG”, „PGK”), wraz z innymi spółkami Grupy Kapitałowej PGNiG rozliczała podatek dochodowy w formule PGK. PGNiG S.A. dokonywała obliczenia zaliczek i wpłat podatku dochodowego od osób prawnych do właściwego dla PGK urzędu skarbowego. Ostateczne rozliczenie zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych za grupę podatkową za rok 2020 nastąpiło w 2021 roku.

14 lipca 2020 roku Zarząd Spółki podjął decyzję o nietworzeniu kolejnej Podatkowej Grupy Kapitałowej PGNiG od 1 stycznia 2021 roku, w konsekwencji czego 31 grudnia 2020 roku doszło do upływu terminu, na jaki została zawarta umowa PGK PGNiG.

3.1.1 Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat oraz efektywna stawka podatkowa

	2021	2020
Zysk przed opodatkowaniem	6 264	8 490
Podatek według stawki podatkowej obowiązującej w okresie (19%)	(1 190)	(1 613)
Otrzymane dywidendy	141	86
Pozostałe przychody nie zaliczane do dochodu do opodatkowania	94	146
Koszty nie uznawane za koszty uzyskania przychodu	(188)	(200)
Podatek dochodowy według efektywnej stawki podatkowej	(1 143)	(1 581)
Podatek dochodowy bieżący	(1 177)	(1 755)
Odroczony podatek dochodowy	Nota 3.2. 34	174
Efektywna stopa podatkowa	18%	19%

Oddział zagraniczny PGNiG S.A. w Pakistanie stanowi zakład podatkowy w rozumieniu umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania. W związku z powyższym Oddział rozlicza podatek dochodowy według przepisów obowiązujących w Pakistanie, gdzie stawka podatku dochodowego wynosi 40%.

1 kwietnia 2020 roku PGNiG S.A. rozpoczęła działalność w Kłajpedzie na Litwie. Działalność prowadzona na Litwie stanowi zakład podatkowy w rozumieniu umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania. Podatek dochodowy zakładu podatkowego jest rozliczany według przepisów obowiązujących na Litwie, gdzie stawka podatku dochodowego wynosi 15%. W latach 2021 - 2020 roku zakład podatkowy nie rozpoznał zobowiązania z tytułu podatku dochodowego.

3.1.2 Rozrachunki z tytułu podatku bieżącego PGK PGNiG

	2021	2020
Stan na początek okresu (należności i zobowiązania netto)	138	32
Podatek dochodowy bieżący PGNiG S.A. ujęty w wyniku netto bieżącego okresu	1 177	1 755
Podatek dochodowy PGNiG S.A. zapłacony w okresie	(1 019)	(1 649)
Zobowiązanie / (Należność) z tytułu podatku bieżącego PGNiG PGK	(41)	-
Stan na koniec okresu (należności i zobowiązania netto)	255	138
w tym:		
- stan zobowiązań	255	138

3.2 Odroczony podatek dochodowy

	Uznanie/Obciążenie			Uznanie/Obciążenie			Stan na 31 grudnia 2021
	Stan na 1 stycznia 2020	Wynik finansowy	Pozostałe całkowite dochody	Stan na 31 grudnia 2020	Wynik finansowy	Pozostałe całkowite dochody	
Aktywa z tytułu podatku odroczonego							
Zobowiązanie z tytułu świadczeń pracowniczych	64	8	5	77	(1)	(3)	73
Rezerwa na koszty likwidacji odwiertów	202	52	-	254	(19)	-	235
Pozostałe rezerwy	25	4	-	29	3	-	32
Wycena instrumentów pochodnych	124	62	-	186	2 179	-	2 365
Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych	94	64	-	158	(71)	-	87
Niewykorzystane straty podatkowe Oddziału w Pakistanie	33	(13)	-	20	(16)	-	4
Odpis aktualizujący zapasy	76	(67)	-	9	20	-	29
Pozostałe	14	-	-	14	126	-	140
Razem	632	110	5	747	2 221	(3)	2 965
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego							
Różnica w stawkach amortyzacyjnych rzeczowych aktywów trwałych	410	(53)	-	357	106	-	463
Wycena instrumentów pochodnych	391	(14)	(178)	199	2 094	(1 074)	1 219
Pozostałe	33	3	-	36	(13)	-	23
Razem	834	(64)	(178)	592	2 187	(1 074)	1 705
Kompensata aktywów i zobowiązań	(632)	-	-	(592)	-	-	(1 705)
Stan po kompensacie:							
Aktywa	-	-	-	155	-	-	1 260
Zobowiązania	(202)	-	-	-	-	-	-
Wpływ netto zmian w okresie		174	183		34	1 071	

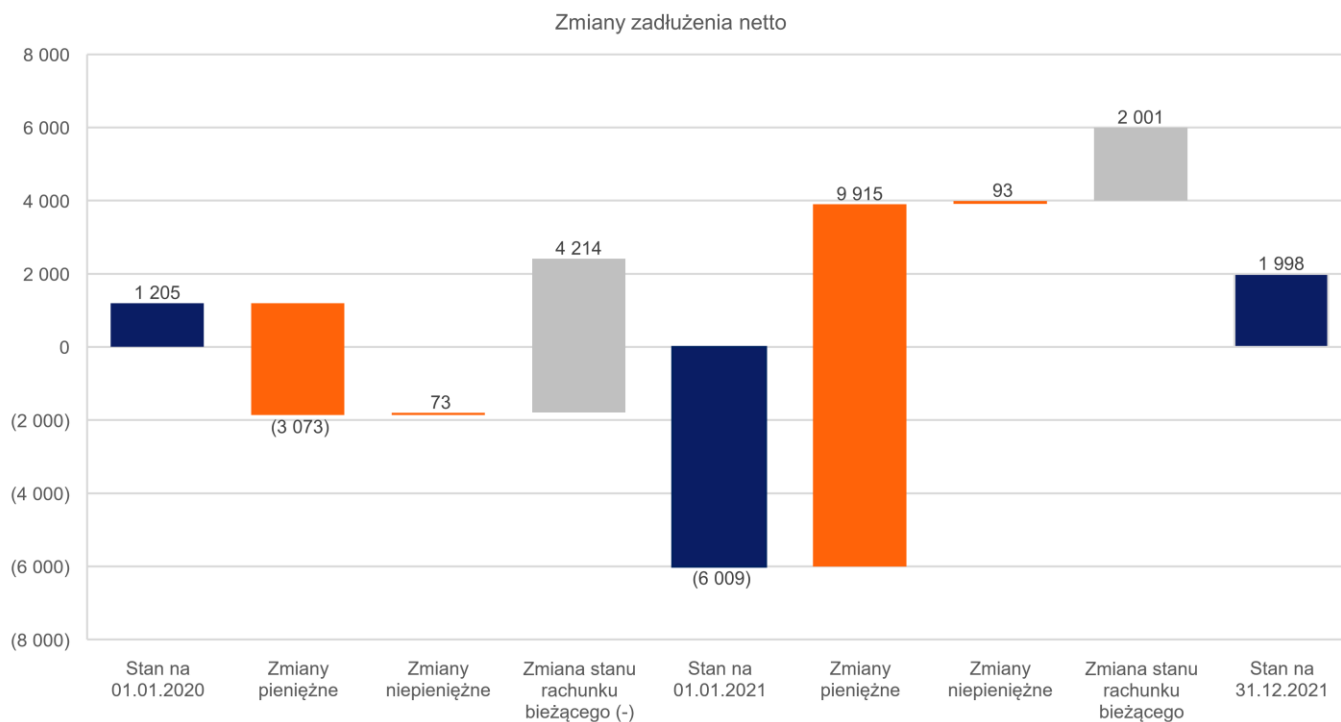
4. Zadłużenie i zarządzanie kapitałem

4.1 Zadłużenie netto

Poprzez zadłużenie netto Spółka rozumie sumę posiadanych kredytów i pożyczek bankowych, dłużnych papierów wartościowych oraz zobowiązań z tytułu leasingu, pomniejszoną o środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

Uzgodnienie zadłużenia netto	2021	2020
Kredyty i pożyczki	10 006	-
Zobowiązania z tytułu leasingu	322	320
Zadłużenie	10 328	320
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(8 330)	(6 329)
Zadłużenie netto = Zadłużenie (-) Środki pieniężne i ich ekwiwalenty netto	1 998	(6 009)

	Kredyty i pożyczki	Zobowiązanie z tytułu leasingu	Razem
Stan na 1 stycznia 2020	3 002	318	3 320
Zmiany pieniężne			
wpływy / (wyływy) netto	(3 000)	(15)	(3 015)
odsetki zapłacone	(46)	(12)	(58)
Zmiany niepieniężne			
odsetki naliczone	44	12	56
nowe umowy leasingu	-	13	13
pozostałe zmiany	-	4	4
Stan na 31 grudnia 2020	-	320	320
Zmiany pieniężne			
wpływy / (wyływy) netto	10 000	(15)	9 985
odsetki zapłacone	(58)	(12)	(70)
Zmiany niepieniężne			
odsetki naliczone	65	12	77
nowe umowy leasingu	-	12	12
wycena zadłużenia	(1)	-	(1)
pozostałe zmiany	-	5	5
Stan na 31 grudnia 2021	10 006	322	10 328

4.2 Zobowiązanie z tytułu zadłużenia

Zasady rachunkowości

Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe

Zobowiązania z tytułu pożyczek i dłużnych papierów wartościowych w momencie początkowego ujęcia wycenia się w wartości godziwej, pomniejszonej o koszty transakcyjne. Na dzień bilansowy zobowiązania z tytułu zadłużenia wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Zobowiązanie z tytułu leasingu

Leasingi ujmowane są jako aktywa z tytułu prawa do użytkowania i zobowiązania do zapłaty za te prawa w dniu, w którym leasingowane aktywa dostępne są do użytkowania przez Spółkę. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania zaprezentowano w [nocie 5.1.1](#).

W dacie rozpoczęcia leasingu, zobowiązania leasingowe wyceniane są w kwocie równej bieżącej wartości następujących płatności leasingowych za prawo do użytkowania bazowego składnika aktywów w okresie leasingu:

- stałe płatności (w tym zasadniczo stałe płatności), pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe,
- zmienne opłaty leasingowe, które zależą od indeksu lub stawki,
- kwoty, których zapłaty przez leasingobiorcę oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej,
- cenę wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tej opcji,
- kary pieniężne za wypowiedzenie leasingu, jeżeli w warunkach leasingu przewidziano, że leasingobiorca może skorzystać z opcji wypowiedzenia leasingu.

Opłaty leasingowe są dyskontowane przy użyciu stopy procentowej leasingu, jeśli stopę tę można z łatwością ustalić, lub krańcowej stopy oprocentowania długu leasingobiorcy.

Każda opłata leasingowa jest alokowana pomiędzy zobowiązanie, a koszt finansowy. Po początkowym ujęciu, zobowiązania leasingowe są wyceniane przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Wartości bilansowe zobowiązań są aktualizowane w celu odzwierciedlenia zmiany w zakresie szacunku okresu leasingu, opcji wykupu, zmiany w opłatach leasingowych i gwarantowanej wartości końcowej oraz modyfikacji umowy leasingu.

Okres leasingu to nieodwołalny okres leasingu; okresy objęte opcją przedłużenia i wcześniejszego zakończenia leasingu są uwzględnione w okresie leasingu, jeśli istnieje rozsądna pewność, że leasing będzie przedłużony lub umowa nie zostanie wcześniej zakończona.

Istotne szacunki

Okresy obowiązywania leasingu

Ustalając okres leasingu, Zarząd uwzględnia wszystkie fakty i okoliczności tworzące zachętę ekonomiczną do skorzystania z opcji przedłużenia umowy, lub nieskorzystania z opcji zakończenia umowy. Okresy objęte opcją przedłużania umów lub okresem wypowiedzenia są uwzględnione przy ustalaniu okresu leasingu, jeśli istnieje racjonalna pewność, że umowa zostanie przedłużona (opcja przedłużenia), lub nie zostanie wypowiedziana (opcja zakończenia). Ponowna ocena tego, czy istnieje racjonalna pewność, że spółka skorzysta z opcji przedłużenia, lub nie skorzysta z opcji wypowiedzenia, jeśli wystąpi znaczące zdarzenie lub znacząca zmiana okoliczności wpływająca na taką ocenę, a będąca pod kontrolą Spółki.

W przypadku umów zawartych na czas nieokreślony, okres leasingu ustalany jest indywidualnie dla każdej umowy poprzez dokonanie profesjonalnego osądu, na podstawie wiedzy eksperckiej, uwzględniając:

- przewidywany okres czerpania korzyści ekonomicznych ze składnika aktywów trwałych,
- minimalny okres trwania inwestycji, w przypadku budowy środka trwałego,
- czas niezbędny na wymagane prawem doprowadzenie użytkowanego składnika aktywów do stanu pierwotnego,
- istotne kary* lub inne koszty związane z wcześniejszym wypowiedzeniem umowy,
- plany dotyczące działalności inwestycyjnej lub operacyjnej Spółki.

**jako istotną karę należy rozumieć zarówno zapisaną w umowie płatność, którą ponosi leasingobiorca lub leasingodawca za wyjście z umowy przed czasem, jak również inne szeroko rozumiane blokady wyjścia, a także istotne straty związane z wyjściem z umowy dla którejkolwiek ze stron.*

Stopy dyskonta zastosowane do wyceny zobowiązań z tytułu leasingu

Dla potrzeb wyceny zobowiązania z tytułu leasingu i praw do użytkowania składnika aktywów, Spółka oszacowała krańcowe stopy oprocentowania długu, stosowane przy dyskontowaniu przyszłych przepływów pieniężnych. Krańcowe stopy procentowe zostały określone jako suma:

- aktualnie obowiązujących stóp procentowych wynikających z kwotowania IRS (Interest Rate Swap) na podstawie danych Reuters,
- aktualnej marży finansowania Spółki.

Spółka ustanowiła krańcowe stopy pożyczkowe przy uwzględnieniu ich okresu trwania według przedziałów czasowych zaprezentowanych poniżej:

Okres umowy	2 – 5 lat	6 – 10 lat	11 – 14 lat	15 – 21 lat	22 – 47 lat	48 – 99 lat
Stopa procentowa	1,3% - 1,65%	1,78% - 2,15%	2,23% - 2,48%	2,55% - 2,76%	2,77% - 2,87%	2,88%

W tabeli poniżej przedstawiono wartość bilansową zadłużenia w podziale na waluty, w których denominowany jest dług:

Waluta zadłużenia PLN/ kwota zadłużenia PLN	2021	2020
Kredyty i pożyczki otrzymane	Nota 4.1.	10 006
Zobowiązania z tytułu leasingu	Nota 4.1.	322
Razem w tym:	10 328	320
Zmiennoprocentowe	10 006	-
Stałoprocentowe	322	320

Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe

Na 31 grudnia 2021 roku Spółka realizowała następujące programy emisji dłużnych papierów wartościowych:

Rodzaj finansowania	Cel pozyskania finansowania	Limit emisji	2021	2020
Program emisji obligacji	Zaspokojenie ogólnych potrzeb płynnościowych Spółki, związanych także z realizacją inwestycji.	5 000 mln PLN	-	-
Kredyt konsorcjalny	Zaspokojenie ogólnych potrzeb płynnościowych Spółki, związanych także z realizacją inwestycji.	10 000 mln PLN	10 005	-
Kredyty w rachunkach bieżących	Zaspokojenie ogólnych potrzeb płynnościowych Spółki	2 775 mln PLN	1	-
Razem			10 006	-

W umowach kredytów występuje kowenant: zadłużenie netto/EBITDA.

Zobowiązania z tytułu zadłużenia zarówno w latach 2021 i 2020 nie były zabezpieczone aktywami trwałymi Spółki.

W dniu 24 czerwca 2019 roku Spółka zawarła umowę odnawialnego kredytu konsorcjalnego. Umowa została zawarta z konsorcjum 9 banków. Kredyt odnawialny opiewa na kwotę 10 000 milionów złotych z okresem dostępności 5 lat od dnia zawarcia umowy kredytu. Kredyt zastąpił finansowanie w postaci dwóch programów emisji obligacji z gwarancją objęcia na łączną kwotę 8 000 milionów złotych. Spółka zamierza wykorzystać udostępnione w ramach kredytu środki pieniężne m.in. na finansowanie bieżącej działalności oraz wydatków inwestycyjnych PGNiG i spółek z Grupy Kapitałowej PGNiG. Na 31 grudnia 2021 roku kredyt konsorcjalny został w całości wykorzystany, a jego wartość wyceniona według zamortyzowanego kosztu wynosiła 10 005 milionów złotych.

W okresie sprawozdawczym oraz do dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego do publikacji nie wystąpiły żadne przypadki naruszeń istotnych postanowień warunków dłużnych papierów wartościowych jak również kredytów, które mogłyby skutkować przyspieszeniem terminu wymagalności zobowiązań, w tym dotyczące kowenantów.

Z posiadanym przez Spółkę zadłużeniem związane jest ryzyko płynności. Szczegółowy opis tych ryzyk oraz analiza wrażliwości zostały opisane w [nocie 6.3](#).

Zobowiązania z tytułu leasingu

W zobowiązaniach z tytułu leasingu występują umowy denominowane w innych walutach niż PLN, tj. PKR, EUR, AED oraz RUB, jednak ich wartość jest nieistotna.

Analizę terminów wymagalności zobowiązań z tytułu leasingu zaprezentowano w [nocie 6.3.5](#).

4.3 Wspólne zarządzanie środkami pieniężnymi (cash pooling)

Zasady rachunkowości

Wybrane Spółki Grupy PGNiG objęte są umowami wspólnego zarządzania środkami pieniężnymi (cash pooling). Podmiotem rozliczającym transakcje jest bank natomiast Spółka pełni rolę koordynującego proces.

Środki pieniężne otrzymane przez Spółkę na jej rachunki bankowe od uczestników cash pooling pomniejszone o środki pieniężne przekazane uczestnikom transakcji cash pooling, wykazywane są w ramach środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. W sprawozdaniu z przepływów pieniężnych środki te nie są wykazywane.

Rozrachunki z uczestnikami wspólnego zarządzania środkami pieniężnymi prezentowane są odpowiednio w należnościach z tytułu wspólnego zarządzania środkami pieniężnymi (cash pooling) lub w zobowiązaniach z tytułu wspólnego zarządzania środkami pieniężnymi (cash pooling) w zależności od wykazywanego salda na dzień bilansowy.

Nie dokonuje się kompensaty aktywów i zobowiązań z tytułu cash pooling, ponieważ nie są spełnione kryteria umożliwiające wykazywanie tych aktywów i zobowiązań w kwocie netto.

Spółka poddaje należności z tytułu cash pooling testowi na utratę wartości zgodnie z modelem strat oczekiwanych.

Istotne szacunki

Odpis aktualizujący wartość należności z tytułu cash pooling

Kwota odpisu aktualizującego szacowana jest zgodnie z modelem strat oczekiwanych właściwym dla metody indywidualnej z uwzględnieniem profilu ryzyka kredytowego danej Spółki, wolumenu należności oraz terminu spłaty.

Ryzyko kredytowe danej Spółki jest określane w oparciu o wewnętrzny model scoringowy wykorzystujący analizę behawioralno-jakościową oraz analizę ilościową danych finansowych Spółki z poprzednich lat.

	2021	2020
Należności brutto z tytułu wspólnego zarządzania środkami pieniężnymi (cash pooling)	5 999	1 249
Odpis aktualizujący	(29)	(1)
Należności netto z tytułu wspólnego zarządzania środkami pieniężnymi (cash pooling)	5 970	1 248
Zobowiązania z tytułu wspólnego zarządzania środkami pieniężnymi (cash pooling)	166	203

Na 31 grudnia 2021 roku obowiązywały w Spółce dwie umowy wspólnego zarządzania środkami pieniężnymi (cash pooling):

- umowa z 16 lipca 2014 roku zawarta z bankiem Pekao S.A. oraz,
- umowa z 22 grudnia 2016 roku, z datą obowiązywania od 1 marca 2017 roku, zawarta z bankiem PKO BP S.A.

Powyższe Umowy służą głównie poprawie skuteczności zarządzania płynnością w Grupie Kapitałowej. Wykorzystanie cash pooling w Grupie Kapitałowej PGNiG ułatwiło planowanie płynności w Grupie oraz spowodowało zmniejszenie zależności od zewnętrznych źródeł finansowania. Dzięki lepszemu wykorzystaniu wolnych środków pieniężnych obniżone zostały koszty finansowania w Grupie Kapitałowej.

W związku z powyższym przepływy pieniężne realizowane w ramach transakcji cash pool, jak również różnice kursowe z wyceny środków pieniężnych, ujęte są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako środki pieniężne i ich ekwiwalenty stanowią korektę środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazywanych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych. Wartość godziwa posiadanych przez Spółkę aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu nie różni się istotnie od ich wartości bilansowej, zarówno na 31 grudnia 2021 roku, jak i na 31 grudnia 2020 roku.

Zmiana wartości brutto i odpisów należności z tytułu wspólnego zarządzania środkami pieniężnymi

	Klasa 1 - 12-miesięczna oczekiwana strata	Klasa 3 - z rozpoznaną utratą wartości	Razem
Wartość bilansowa brutto na 1 stycznia 2021	1 248	-	1 248
Spłacone należności	(1 249)	-	(1 249)
Nowo rozpoznane należności	5 995	-	5 995
Pozostały wpływ	5	-	5
Wartość bilansowa brutto na 31 grudnia 2021	5 999	-	5 999
Skumulowany odpis z tytułu utraty wartości na 1 stycznia 2021	(1)	-	(1)
Zwiększenia w korespondencji z kosztami	(29)	-	(29)
Rozwiązanie w korespondencji z przychodami	1	-	1
Skumulowany odpis z tytułu utraty wartości na 31 grudnia 2021	(29)	-	(29)
Wartość bilansowa netto na 31 grudnia 2021	5 970	-	5 970
Wartość bilansowa brutto na 1 stycznia 2020	2 510	5	2 515
Spłacone należności	(2 507)	(5)	(2 512)
Nowo rozpoznane należności	1 249	5	1 254
Pozostały wpływ	(3)	(5)	(8)
Wartość bilansowa brutto na 31 grudnia 2020	1 249	-	1 249
Skumulowany odpis z tytułu utraty wartości na 1 stycznia 2020	(9)	(5)	(14)
Zwiększenia w korespondencji z kosztami	(4)	-	(4)
Rozwiązanie w korespondencji z przychodami	12	5	17
Skumulowany odpis z tytułu utraty wartości na 31 grudnia 2020	(1)	-	(1)
Wartość bilansowa netto na 31 grudnia 2020	1 248	-	1 248

W latach 2021 - 2020 nie wystąpiły transfery pomiędzy klasami.

4.4 Kapitał własny i polityka zarządzania kapitałem

Zasady rachunkowości

Kapitał akcyjny wykazywany jest w wartości nominalnej, w wysokości zgodnej ze statutem Spółki oraz wpisem do rejestru sądowego.

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej tworzony jest m. in. z nadwyżki osiągniętej przy emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej („agio”), a pozostałej po pokryciu kosztów tej emisji.

Na **zakumulowane pozostałe całkowite dochody** składają się odnoszone w kapitał zyski i straty aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia.

Zyski zatrzymane stanowią sumę zysku roku bieżącego oraz skumulowanych zysków z lat poprzednich, które nie zostały wypłacone w formie dywidendy, ale zostały przekazane na powiększenie kapitału zapasowego lub są niepodzielone.

Kapitał rezerwowy tworzony jest zgodnie z postanowieniami statutu Spółki w celu zabezpieczenia sfinansowania zamierzonych przedsięwzięć, z którymi wiążą się znaczne wydatki takie jak na przykład wykup akcji własnych, realizacja określonych celów inwestycyjnych.

Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń składa się z odnoszonych w kapitał rezultatów skutecznego stosowania rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

Na 31 grudnia 2021 roku i 31 grudnia 2020 roku kapitał akcyjny składał się z 5 778 314 857 akcji o wartości nominalnej 1 złoty na jedną akcję. Łączna wartość to 5 778 314 857 złotych.

Głównym celem zarządzania kapitałem Spółki jest zapewnienie zdolności do kontynuowania działalności z uwzględnieniem realizacji planowanych inwestycji, przy jednoczesnym zwiększaniu wartości Spółki dla akcjonariuszy.

		2021	2020
Zadłużenie netto	<i>Nota 4.1</i>	1 998	(6 009)
Kapitał własny		35 570	36 230
Kapitał zaangażowany (kapitał własny i zadłużenie netto)		37 568	30 221
Wskaźnik dźwigni		5,3%	-19,9%

4.5 Dywidendy wypłacone

Dywidendy wypłacone w okresie	2021	2020
Wypłacona dywidenda na jedną akcję w PLN	0,21	0,09
Liczba akcji (mln szt.)	5 778	5 778
Wartość wypłaconej dywidendy w mln PLN	1 213	520
- dywidenda wypłacona w formie pieniężnej do Skarbu Państwa	872	374
- dywidenda wypłacona w formie pieniężnej dla pozostałych akcjonariuszy	341	146

9 lipca 2021 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy PGNiG S.A. podjęło decyzję o wypłacie akcjonariuszom Spółki dywidendy za rok obrotowy 2020 w łącznej kwocie 1 213 milionów złotych, tj. 0,21 złotego na akcję. Dzień ustalenia prawa akcjonariuszy do dywidendy uchwalono na 19 lipca 2021 roku, a wypłaty na 3 sierpnia 2021 roku.

24 czerwca 2020 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy PGNiG S.A. podjęło decyzję o wypłacie akcjonariuszom Spółki dywidendy za rok obrotowy 2019 w łącznej kwocie 520 milionów złotych, tj. 0,09 złotego na akcję. Dzień ustalenia prawa akcjonariuszy do dywidendy uchwalono na 20 lipca 2020 roku, a wypłaty na 3 sierpnia 2020 roku.

Szczegółowe informacje na temat polityki dywidendowej przedstawiono w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PGNiG i PGNiG S.A w [rozdziale 1.3.5](#).

4.6 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Zasady rachunkowości

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz krótkoterminowe aktywa finansowe o dużej płynności, o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy, łatwo wymienne na określone kwoty środków pieniężnych oraz narażone na nieznaczne ryzyko zmiany wartości. W pozycji tej prezentowane są również kwoty zgromadzone na rachunkach przeznaczonych dla potrzeb rozliczeń podatku VAT w ramach procedury split payment.

W pozycji inne środki pieniężne prezentowane są głównie depozyty zabezpieczające z tytułu rozliczeń transakcji towarowych zawieranych na giełdach.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty poddawane są testowi na utratę wartości metodą analizy indywidualnej zgodnie z modelem strat oczekiwanych na podstawie oceny wiarygodności kredytowej instytucji finansowych, którym są powierzane.

	2021	2020
Środki pieniężne na rachunku bankowym	1 853	951
Lokaty bankowe	3 803	4 586
Inne środki pieniężne	2 674	792
Razem	8 330	6 329

Na 31 grudnia 2021 roku Spółka posiadała środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania w kwocie 3 096 milionów złotych (na 31 grudnia 2020 roku: 946 milionów złotych). Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania stanowią głównie depozyty zabezpieczające transakcje sprzedaży gazu wysokometanowego i energii elektrycznej, deponowane przez Spółkę na rzecz Izby Rozliczeniowej Giełd Towarowych S.A. (IRGiT) i na giełdzie Intercontinental Exchange Inc. (ICE) w kwocie 2 674 miliony złotych (na 31 grudnia 2020 roku: 792 miliony złotych) oraz kwoty zgromadzone na rachunkach VAT (split payment) w kwocie 363 miliony złotych (na 31 grudnia 2020: 83 miliony złotych).

Ze środkami pieniężnymi i ich ekwiwalentami wiąże się ryzyko kredytowe oraz ryzyko kursowe.

Spółka wycenia ryzyko kredytowe poprzez ciągłą weryfikację kondycji finansowej banków, odzwierciedlającej się w zmianach ratingu finansowego przyznawanego przez agencje ratingowe takie jak np. Standards&Poor's, Moody's i Fitch. W bieżącym okresie sprawozdawczym Spółka nie stwierdziła istotnego ryzyka kredytowego w odniesieniu do pozycji „środków pieniężnych i ich ekwiwalentów” w konsekwencji czego ujęty odpis aktualizujący jest nieistotny.

Tabela ratingu finansowego dla sald środków pieniężnych i ich ekwiwalentów przedstawia się następująco:

	2021	2020
Banki o ratingu AAA wg agencji JCR-VIS Credit Rating Company Limited	115	-
Banki o ratingu AA+ wg agencji JCR-VIS Credit Rating Company Limited	-	63
Banki o ratingu A wg agencji Fitch/ A2 wg Moody's	1 586	3 389
Banki o ratingu A- wg agencji Fitch	5 921	1 813
Banki o ratingu BBB+ wg agencji Fitch/ BAA1 wg Moody's	708	1 064
Środki pieniężne w bankach razem	8 330	6 329

Na 31 grudnia 2021 roku 80% salda środków pieniężnych i ich ekwiwalentów stanowią środki pieniężne denominowane w walucie PLN, 16% w USD oraz 4% w EUR (w roku 2020: 48% w PLN, 49% w USD oraz 3% w EUR). Więcej informacji w zakresie ryzyka stopy procentowej dla środków pieniężnych i ich ekwiwalentów przedstawiono w [nocie 6.3.4](#).

Uzgodnienie stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazywanych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych do salda środków pieniężnych wykazywanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zaprezentowano w poniższej tabeli:

Uzgodnienie stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazywanych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych do salda środków pieniężnych wykazywanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

	2021	2020
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu wykazywane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	14 002	7 534
Bilans otwarcia z tyt. różnic kursowych netto od środków pieniężnych	(152)	(4)
Bilans otwarcia wpływów/wydatków z tyt. cash pooling	(1 051)	(2 406)
Bilans otwarcia salda odpisów aktualizujących środki pieniężne	(2)	-
Różnice kursowe netto od środków pieniężnych za okres sprawozdawczy	311	(148)
Zmiana stanu odpisów aktualizujących środki pieniężne	(1)	(2)
Wpływy/(Wydatki) z tyt. cash pooling za okres sprawozdawczy	(4 777)	1 355
Środki pieniężne na koniec okresu wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	8 330	6 329

5. Noty objaśniające do aktywów i pozostałych zobowiązań

5.1 Aktywa trwałe niefinansowe

5.1.1 Rzeczowe aktywa trwałe

Zasady rachunkowości

Rzeczowe aktywa trwałe

Najistotniejsze pozycje rzeczowych aktywów trwałych stanowią budynki i budowle oraz urządzenia techniczne i maszyny związane z poszukiwaniem i wydobywaniem gazu ziemnego i ropy naftowej oraz obrotem i magazynowaniem. Ponadto Spółka posiada środki transportu oraz grunty. W ramach

środków trwałych w budowie Spółka wykazuje głównie poniesione nakłady na składniki aktywów z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych, stanowiących odrębny składnik aktywów do momentu ich eksploatacji lub spisania w koszty w przypadku zakończenia prac poszukiwawczych efektem negatywnym (szczegółowe zasady rachunkowości przedstawione zostały w akapicie „Nakłady na prace poszukiwawcze i rozpoznawcze”).

Pozycje rzeczowych aktywów trwałych wycenia się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonego o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości (testy i odpisy z tytułu utraty wartości przeprowadza się i ujmuje zgodnie z zasadami rachunkowości przedstawionymi w [nocie 5.1.4.](#)).

Wartość początkowa wytworzonych we własnym zakresie gazociągów lub magazynów gazu, sklasyfikowanych do kategorii Budynki i budowle, obejmuje również wartość gazu, która służy do ich pierwszego napełnienia. Ilość gazu niezbędna do pierwszego napełnienia gazociągu lub komory magazynowej odpowiada ilości niezbędnej do wytworzenia minimalnego ciśnienia pracy gazociągu lub magazynu.

Do ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pozycji rzeczowych aktywów trwałych zalicza się koszty finansowania zewnętrznego.

Koszty remontów ujmowane są w wyniku finansowym w momencie poniesienia. W przypadku rozszczelnienia gazociągu, koszty jego ponownego napełnienia lub uzupełnienia utraconego paliwa są ujmowane bezpośrednio w rachunku zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione.

Metody i okresy amortyzacji:

Kategoria	metoda amortyzacji	przyjęte okresy użytkowania
Budynki i budowle	Liniowa	2-50 lat
Urządzenia techniczne i maszyny	Liniowa	1-50 lat
Środki transportu i pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	Linowa	2-35 lat
Grunty i środki trwałe w budowie	Nie podlegają amortyzacji	

Nakłady na prace poszukiwawcze i rozpoznawcze

Nakłady związane z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złóż gazu ziemnego i ropy naftowej obejmują prace geologiczne wykonywane w celu odkrycia i udokumentowania złoża. Rozliczane są przy zastosowaniu metody sukcesu geologicznego. Prace polegające na poszukiwaniu i rozpoznaniu złóż gazu ziemnego i/lub ropy naftowej mogą zostać podjęte po uzyskaniu przez Spółkę, zgodnie z Prawem geologicznym i górniczym, stosownych koncesji ([nota 5.1.3.](#)).

Wydatki z tytułu badań sejsmicznych są kapitalizowane w wartości aktywów z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych oraz ujmowane w księgach rachunkowych jako odrębny składnik aktywów z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych.

Nakłady na poszczególne odwierty początkowo podlegają aktywowaniu w pozycji Środki trwałe w budowie dotyczące poszukiwania i oceny zasobów mineralnych. Gdy prace poszukiwawcze zakończą się stwierdzeniem sukcesu, czyli odkryciem złoża o zasobach nadających się do eksploatacji Spółka przeprowadza analizę rejonów i obiektów pod względem ekonomicznej opłacalności eksploatacji. W przypadku, gdy w efekcie rozpoznania złoża podjęto decyzję o jego eksploatacji, w momencie jej rozpoczęcia, Spółka przeklasyfikowuje środki trwałe w budowie dotyczące poszukiwania i oceny zasobów mineralnych do rzeczowych aktywów trwałych. Gdy prace poszukiwawcze zakończą się efektem negatywnym lub po ich zakończeniu, w efekcie analizy rejonów i obiektów pod względem ekonomicznej opłacalności eksploatacji, Spółka nie występuje o przyznanie koncesji na rozpoznanie złóż gazu ziemnego i/lub ropy naftowej, aktywowane nakłady na wykonane odwierty przeprowadzone w ramach prac poszukiwawczych są odpisywane w całości w koszty w rachunek zysków i strat, w okresie, w którym podjęto decyzję o zakończeniu prac poszukiwawczych. W ciężar rachunku zysków i strat odpisywane są również skapitalizowane w poprzednich okresach wydatki na badania sejsmiczne powiązane z danym obiektem.

Spółka tworzy rezerwę na koszty likwidacji odwiertów poszukiwawczych, eksploatacyjnych i magazynowych (szczegóły znajdują się w [nocie 5.1.2.](#)). Wartość zdyskontowanej rezerwy zwiększa wartość początkową kosztów odwiertów ujętych w ramach aktywów z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych oraz rzeczowych aktywów trwałych i w przypadku rzeczowych aktywów trwałych jest amortyzowana w okresie ich ekonomicznego użytkowania.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania

Leasingi ujmowane są jako aktywa z tytułu prawa do użytkowania i zobowiązania do zapłaty za te prawa w dniu, w którym leasingowane aktywa dostępne są do użytkowania przez Spółkę. Zobowiązania z tytułu leasingu przedstawiono w [nocie 4.2.](#)

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania są prezentowane w pozycji „Rzeczowe aktywa trwałe” w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania początkowo wycenia się według kosztu, który obejmuje:

- kwotę początkowej wyceny zobowiązania leasingowego,
- wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe,
- wszelkie początkowe koszty bezpośrednie poniesione przez leasingobiorcę,
- szacunek kosztów demontażu, usunięcia bazowego składnika aktywów i przeprowadzenia renowacji.

Po początkowym ujęciu, aktywa z tytułu prawa do użytkowania są wyceniane według kosztu pomniejszonego o skumulowaną amortyzację oraz wszelkie skumulowane straty z tytułu utraty wartości i skorygowane z tytułu ponownej wyceny zobowiązania leasingowego ze względu na ponowną ocenę lub modyfikację leasingu.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania amortyzuje się przez okres użytkowania składnika aktywów lub przez okres leasingu, w zależności od tego, który z nich jest krótszy, przy zastosowaniu metody liniowej. Okresy amortyzacji aktywów z tytułu prawa do użytkowania są następujące:

Kategoria	Okres amortyzacji
Prawo wieczystego użytkowania gruntu (PWUG)	35 – 97 lat
Prawo do użytkowania działki/gruntu	1 – 73 lat
Prawo do użytkowania budynków i budowli	1 – 10 lat
Prawo do użytkowania urządzeń technicznych i maszyn	1 – 8 lat
Prawo do użytkowania środków transportu i pozostałych	1 – 8 lat

Określając koszt składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania Spółka oszacowała koszty przewidziane do poniesienia na rekultywację gruntów, bazując na informacjach o cenach bieżących usług rekultywacji.

Opłaty związane z wszystkimi leasingami krótkoterminowymi i pewnymi leasingami niskocennych aktywów są ujmowane liniowo jako koszt w wyniku finansowym. Dla niskocennych aktywów Spółka dokonuje wyboru sposobu ujęcia dla każdej umowy – Spółka przyjęła, że składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania jest ujmowany z odpowiadającym mu zobowiązaniem leasingowym jeżeli taki składnik aktywów jest oddawany w subleasing, natomiast dla wszystkich pozostałych leasingów niskocennych aktywów opłaty związane z tymi leasingami ujmowane są jako koszt liniowo przez okres leasingu.

Leasingi krótkoterminowe to leasingi o okresie trwania 12 miesięcy lub mniej.

Niskocenne aktywa obejmują drobny sprzęt biurowy oraz teleinformatyczny.

Istotne szacunki

Okresy ekonomicznej użyteczności rzeczowych aktywów trwałych

Okresy użytkowania rzeczowych aktywów trwałych oparto na ocenie służb technicznych, odpowiedzialnych za ich eksploatację. Szacunkom takim towarzyszy niepewność co do przyszłych warunków prowadzenia działalności gospodarczej, zmian technologicznych i konkurencji na rynku, które skutkować mogą inną oceną ekonomicznej przydatności składników i pozostałego okresu ich użyteczności. W rezultacie szacunki mogą istotnie wpłynąć na wartość rzeczowych aktywów trwałych oraz koszty amortyzacji w przyszłości.

Na 31 grudnia 2021 roku Spółka dokonała weryfikacji okresów użyteczności rzeczowych aktywów trwałych oraz jej skutków.

	2021			2020		
	Wartość brutto	Umorzenie i odpis z tytułu utraty wartości	Wartość netto	Wartość brutto	Umorzenie i odpis z tytułu utraty wartości	Wartość netto
Grunty	28	(8)	20	28	(9)	19
Budynki i budowle	16 012	(9 020)	6 992	16 104	(9 290)	6 814
Urządzenia techniczne i maszyny	5 782	(3 824)	1 958	5 653	(3 718)	1 935
Środki transportu i pozostałe	311	(225)	86	307	(232)	75
Razem środki trwałe własne	22 133	(13 077)	9 056	22 092	(13 249)	8 843
Środki trwałe w budowie dotyczące poszukiwania i oceny zasobów mineralnych	3 109	(992)	2 117	3 321	(1 182)	2 139
Środki trwałe w budowie pozostałe	476	(10)	466	478	(9)	469
Razem środki trwałe w budowie	3 585	(1 002)	2 583	3 799	(1 191)	2 608
Prawo wieczystego użytkowania gruntu (PWUG)	321	(76)	245	290	(47)	243
Prawo do użytkowania działki/gruntu	72	(22)	50	66	(22)	44
Prawo do użytkowania budynków i budowli	19	(9)	10	15	(6)	9
Prawo do użytkowania urządzeń technicznych i maszyn	5	(4)	1	5	(3)	2
Prawo do użytkowania środków transportu i pozostałych	34	(18)	16	30	(13)	17
Razem prawo do użytkowania aktywów	451	(129)	322	406	(91)	315
Razem rzeczowe aktywa trwałe	26 169	(14 208)	11 961	26 297	(14 531)	11 766

W 2021 roku Spółka poniosła istotne nakłady na środki trwałe w budowie dotyczące odwiertów w kwocie 405 milionów złotych (607 milionów złotych w 2020 roku). Ponadto Spółka poniosła nakłady na podziemne magazyny gazu w kwocie 51 milionów złotych (36 milionów złotych w 2020 roku) oraz na badania sejsmiczne w kwocie 75 milionów złotych (139 milionów złotych w 2020 roku).

Wartość kapitalizowanych kosztów finansowania zewnętrznego w roku 2021 wyniosła 22 miliony złotych (23 miliony złotych w roku 2020). Stopa kapitalizacji zastosowana do określenia kwoty aktywowanych w roku 2021 kosztów finansowania zewnętrznego wyniosła 6,2% (5,2 % w roku 2020).

Na podstawie umów leasingowych Spółka używa:

- grunty w wieczystym użytkowaniu, na których posadowione są rzeczowe aktywa trwałe należące do Spółki oraz infrastruktura techniczna wykorzystywana do bieżącej działalności Spółki, nabyte odpłatnie lub nieodpłatnie z mocy prawa, na okres 99 lat. Opłaty są stałe, jednakże okresowo aktualizowane na podstawie decyzji jednostek samorządu terytorialnego lub Skarbu Państwa. Niektóre z nich obciążone są obowiązkiem rekultywacji zanieczyszczeń,
- grunty wynajmowane dla potrzeb działalności operacyjnej lub inwestycyjnej. Opłaty są stałe, indeksowane w oparciu o publikowane przez GUS wskaźniki inflacji,
- budynki (pomieszczenia biurowe) wynajmowane dla potrzeb działalności bieżącej, wraz z parkingami. Opłaty stałe uzależnione od wynajmowanej powierzchni,
- środki transportu (samochody osobowe i ciężarowe). Opłaty ustalone z góry w harmonogramie określonym w umowie, z możliwością wykupu,
- maszyny i urządzenia (sieci do transmisji danych). Opłaty stałe ustalone z góry w umowie.

Zobowiązania wynikające z umów na nabycie rzeczowych aktywów trwałych po dniu bilansowym:

	2021	2020
Zobowiązania wynikające z podpisanych umów	2 590	2 046
Stan realizacji umów na dzień bilansowy	934	1 170
Zobowiązania wynikające z umów po dniu bilansowym	1 656	876

Tabela ruchów rzeczowych aktywów trwałych

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu i pozostałe	Razem środki trwałe	Środki trwałe w budowie		Razem rzeczowe aktywa trwałe własne
						Dotyczące poszukiwania i oceny zasobów mineralnych	Pozostałe	
Wartość netto na 1 stycznia 2020	20	7 158	2 145	96	9 419	2 225	454	12 098
Zwiększenie stanu	-	-	-	-	-	703	328	1 031
Zmniejszenie stanu	-	(32)	(4)	(3)	(39)	(189)	(15)	(243)
Rezerwa na koszty likwidacji odwiertów <i>Nota 5.1.2.</i>	-	445	-	-	445	51	2	498
Przeniesienia z środków trwałych w budowie i pomiędzy grupami	-	432	126	10	568	(301)	(300)	(33)
Odpis z tytułu utraty wartości	(1)	(700)	(100)	(14)	(815)	(350)	-	(1 165)
Amortyzacja za rok obrotowy	-	(489)	(232)	(14)	(735)	-	-	(735)
Wartość netto na 31 grudnia 2020 roku	19	6 814	1 935	75	8 843	2 139	469	11 451
Zwiększenie stanu	-	-	-	-	-	517	457	974
Zmniejszenie stanu	-	(79)	(15)	-	(94)	(526)	(2)	(622)
Rezerwa na koszty likwidacji odwiertów <i>Nota 5.1.2.</i>	-	(305)	-	-	(305)	(22)	(3)	(330)
Przeniesienia z środków trwałych w budowie i pomiędzy grupami	-	385	168	9	562	(181)	(454)	(73)
Odpis z tytułu utraty wartości	1	695	97	14	807	190	(1)	996
Amortyzacja za rok obrotowy	-	(518)	(227)	(12)	(757)	-	-	(757)
Wartość netto na 31 grudnia 2021 roku	20	6 992	1 958	86	9 056	2 117	466	11 639

Tabela ruchów aktywów z tytułu prawa do użytkowania

	Prawo wieczystego użytkowania gruntu (PWUG)	Działki/grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu i pozostałe	Razem aktywa z tytułu prawa do użytkowania
Wartość netto na 1 stycznia 2020	249	49	10	3	14	325
Zwiększenia stanu (nowe umowy)	-	3	1	-	9	13
Zmniejszenia stanu (zakończone umowy)	-	(1)	-	-	-	(1)
Modyfikacje i zmiany oszacowania okresu	-	1	2	-	3	6
Zmiany z tyt. indeksacji opłat	-	1	-	-	-	1
Odpis z tytułu utraty wartości	(3)	(6)	-	-	(2)	(11)
Amortyzacja za rok obrotowy	(3)	(3)	(4)	(1)	(7)	(18)
Wartość netto na 31 grudnia 2020	243	44	9	2	17	315
Zwiększenia stanu (nowe umowy)	-	3	3	-	6	12
Zmniejszenia stanu (zakończone umowy)	-	-	(1)	-	(1)	(2)
Rezerwa związana z ochroną środowiska <i>Nota 5.1.2.</i>	32	-	-	-	-	32
Modyfikacje i zmiany oszacowania okresu	2	1	3	-	-	6
Zmiany z tyt. indeksacji opłat	-	1	-	-	-	1
Odpis z tytułu utraty wartości	(29)	4	-	-	1	(24)
Amortyzacja za rok obrotowy	(3)	(3)	(4)	(1)	(7)	(18)
Wartość netto na 31 grudnia 2021	245	50	10	1	16	322

5.1.2 Rezerwa na koszty likwidacji odwiertów, zakładu górniczego oraz pozostałe rezerwy związane z ochroną środowiska

Zasady rachunkowości

Rezerwa na koszty likwidacji odwiertów oraz zakładu górniczego

Spółka tworzy rezerwę na przyszłe koszty likwidacji odwiertów oraz Fundusz Likwidacji Zakładu Górniczego (FLZG). Środki Funduszu prezentowane są w części aktywów trwałych sprawozdania z sytuacji finansowej w pozycji „Pozostałe aktywa” (nota 5.3.1.).

Rezerwę na koszty likwidacji odwiertów tworzy się, gdy na Spółce ciąży obowiązek likwidacji dokonanych odwiertów po zakończeniu ich wykorzystywania. W przypadku, gdy rezerwy dotyczą kosztów likwidacji odwiertów stanowiących rzeczowe aktywa trwałe wartość zdyskontowanej rezerwy zwiększa wartość początkową odwiertów i po przejściu do fazy eksploatacji amortyzowana jest w okresie przewidywanego, ekonomicznego użytkowania odwiertów (nota 5.1.1.). Późniejsze korekty wysokości rezerwy będące skutkiem zmian szacunków są również ujmowane jako korekta wartości składnika rzeczowych aktywów trwałych. Korekty wysokości rezerwy wynikające ze zmiany dyskonta (z tytułu upływu czasu) ujmuje się w rachunku zysków i strat. Wartość rezerwy na przyszłe koszty likwidacji odwiertów kopalnianych i magazynowych korygowana jest o sumę niewykorzystanych odpisów na FLZG.

FLZG tworzony jest na mocy ustawy prawo geologiczne i górnicze, które nakłada na Spółkę obowiązek likwidacji zakładów górniczych po zakończeniu użytkowania. Odpisy na Fundusz Likwidacji Zakładu Górniczego ujmowane są w korespondencji z pozostałymi kosztami operacyjnymi. Środki FLZG mogą być wykorzystane wyłącznie w celu pokrycia kosztów likwidacji zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, a w szczególności kosztów:

- likwidacji i zabezpieczania otworów eksploatacyjnych, magazynowych,
- likwidacji zbędnych obiektów oraz demontażu maszyn i urządzeń,
- rekultywacji gruntów i zagospodarowania terenów po działalności górniczej,
- utrzymania obiektów przeznaczonych do likwidacji w kolejności zapewniającej bezpieczeństwo ruchu zakładu górniczego.

Pozostałe rezerwy związane z ochroną środowiska

Spółka tworzy rezerwy na przyszłe zobowiązania z tytułu:

- kosztów rozpoznania i rekultywacji zanieczyszczeń środowiska gruntowo-wodnego w związku z występowaniem prawnego lub zwyczajowego obowiązku wykonania tych czynności,
- poniesienia obowiązkowych kosztów rekultywacji dzierżawionych gruntów/działek przed przekazaniem gruntu leasingodawcy po zakończeniu umowy.

Zmiana stanu rezerwy wynikająca ze zmiany stopy dyskonta (z tytułu upływu czasu) ujmowane są w rachunku zysków i strat, natomiast zmiany szacowanego kosztu rekultywacji koryguje wartość składnika z tytułu prawa do użytkowania którego dotyczy rezerwa. Zmiana stanu wysokości rezerwy będące skutkiem zmian szacunków wynikających np. z dokonania wcześniejszej rekultywacji terenu jest traktowane, jako korekta wartości składnika z tytułu prawa do użytkowania i zwiększenia wartości rezerwy do wartości faktycznie poniesionych kosztów rekultywacji.

Istotne szacunki

Rezerwa na koszty likwidacji odwiertów

Wartość rezerwy oparta jest na szacunkach przyszłych kosztów likwidacji aktywów i rekultywacji gruntów, na które znaczący wpływ ma przyjęta stopa dyskonta oraz szacunek okresu wystąpienia przyszłych wypływów pieniężnych.

Rezerwa na przyszłe koszty likwidacji odwiertów wyliczona jest w oparciu o koszt stanowiący średni koszt likwidacji odwiertów w poszczególnych oddziałach wydobywczych w ciągu ostatnich trzech pełnych lat poprzedzających okres sprawozdawczy, skorygowany o prognozowany wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz zmianę wartości pieniądza w czasie. Uwzględnienie trzyletniego horyzontu czasowego wiąże się ze zróżnicowaniem ilości likwidowanych odwiertów i ich kosztu likwidacji w poszczególnych latach.

Odpisy na Fundusz Likwidacji Zakładu Górniczego

Odpisy na Fundusz Likwidacji Zakładu Górniczego dokonywane są w wysokości 3% wartości rocznych odpisów amortyzacyjnych od rzeczowych aktywów trwałych zakładu górniczego (ustalonych zgodnie z przepisami o podatku dochodowym od osób prawnych).

Środki FLZG mogą być wykorzystane wyłącznie w celu pokrycia kosztów likwidacji zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, w szczególności dotyczących likwidacji i zabezpieczania otworów eksploatacyjnych, magazynowych i poszukiwawczych.

Rezerwy związane z ochroną środowiska

Wartość rezerwy oparta jest na szacunkach przyszłych kosztów rekultywacji zanieczyszczeń, na które znaczący wpływ ma przyjęta stopa dyskonta oraz szacunek okresu wystąpienia przyszłych przepływów pieniężnych. Zmiana stanu rezerwy wynikająca ze zmiany stopy dyskonta (z tytułu upływu czasu) ujmowane są w rachunku zysków i strat, natomiast zmiany szacowanego kosztu rekultywacji koryguje wartość składnika z tytułu prawa do użytkowania którego dotyczy rezerwa.

		2021	2020
Stan na początek okresu sprawozdawczego		2 449	1 970
Utworzona w ciężar kosztu wytworzenia rzeczowych aktywów trwałych	Nota 5.1.1.	(298)	498
Utworzona w ciężar rachunku zysków i strat	Nota 2.4.	21	54
Wykorzystanie		(33)	(29)
Rozwiązanie	Nota 2.4.	(89)	(45)
Odsetki od środków pieniężnych na rachunku FLZG		-	1
Stan na koniec okresu sprawozdawczego		2 050	2 449
- długoterminowe		1 982	2 414
- krótkoterminowe		68	35

W 2021 roku do wyliczenia rezerwy na koszt likwidacji odwiertów i infrastruktury towarzyszącej Spółka zastosowała stopę dyskonta w wysokości 0,94%, która jest wypadkową stopy zwrotu z aktywów w wysokości 3,46% oraz stopy inflacji na poziomie ciągłego celu inflacyjnego realizowanego przez NBP w wysokości 2,50% (na koniec 2020 roku stopa dyskonta przyjęta była na poziomie -1,22% jako wypadkowa stóp odpowiednio 1,25% i 2,50%).

5.1.3 Koncesje oraz prawo użytkowania górnictwa i informacji geologicznej

Zasady rachunkowości

Koncesje oraz prawo użytkowania górnictwa i informacji geologicznej

W działalności poszukiwawczej i wydobywczej Spółka wykorzystuje udzielone na podstawie prawa geologicznego i górnictwa koncesje na poszukiwanie i rozpoznawanie oraz wydobycie ropy naftowej i gazu ziemnego ze złóż. Spółka ponadto korzysta z prawa do informacji geologicznej oraz użytkowania górnictwa.

Wykorzystywane przez Spółkę koncesje i prawo do informacji geologicznej w ramach bieżącej działalności, Spółka ujmuje jako wartości niematerialne i prezentuje w niniejszym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w odrębnej kategorii „Koncesje oraz prawo użytkowania górnictwa i informacji geologicznej”.

Wycena

Po początkowym ujęciu, koncesje oraz prawo użytkowania górnictwa i informacji geologicznej wykazuje się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i łączną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości (*Zasady rachunkowości nota 5.1.4.*).

Amortyzacja składnika odbywa się metodą liniową według stawek odzwierciedlających przewidywany okres użytkowania.

Okresy użyteczności stosowane dla koncesji - udzielanych na czas oznaczony, w drodze decyzji właściwego organu wynoszą od 1 roku do 9 lat.

Wartość początkową użytkowania górnictwa stanowi wynagrodzenie dla Skarbu Państwa za jego ustanowienie.

Okresy użyteczności stosowane dla użytkowania górnictwa i informacji geologicznej – udzielanych na czas oznaczony, w drodze decyzji właściwego organu wynoszą od 1 roku do 46 lat.

	2021	2020
Wartość brutto na początek okresu sprawozdawczego	287	287
Skumulowane umorzenie	(119)	(102)
Skumulowany odpis z tytułu utraty wartości	(45)	(36)
Wartość netto na początek okresu sprawozdawczego	123	149
Wartość brutto na początek okresu sprawozdawczego	287	287
Przeniesienie ze środków trwałych w budowie i pomiędzy grupami	17	5
Zmniejszenie stanu	(12)	(5)
Wartość brutto na koniec okresu sprawozdawczego	292	287
Skumulowany odpis z tytułu utraty wartości	(38)	(45)
Amortyzacja za rok	(23)	(22)
Skumulowane umorzenie z wyłączeniem amortyzacji za rok	(108)	(97)
Wartość netto na koniec okresu sprawozdawczego	123	123

5.1.4 Utrata wartości aktywów niefinansowych

Istotne szacunki

Utrata wartości aktywów niefinansowych

Test na utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych przeprowadza się gdy wystąpią przesłanki wskazujące na utratę wartości. Przeprowadza się go poprzez porównanie wartości bilansowej aktywa (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne jeżeli aktywo nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych) z wartością odzyskiwalną tj. wyższą z wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży i wartości użytkowej.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości księgowej składnika aktywów (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne), wartość księgowa obniżana jest do wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne). Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ujmowany jest jako koszt w okresie, w którym wystąpiła utrata wartości, o której mowa powyżej.

Stan odpisów z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych

Utrata wartości aktywów niefinansowych	2021	2020
Grunty	(8)	(9)
Budynki i budowle	(1 975)	(2 671)
Urządzenia techniczne i maszyny	(666)	(762)
Środki transportu i pozostałe	(34)	(48)
Razem odpisy aktualizujące środki trwałe	(2 683)	(3 490)
Środki trwałe w budowie dotyczące poszukiwania i oceny zasobów mineralnych	(992)	(1 182)
Środki trwałe w budowie pozostałe	(10)	(9)
Razem odpisy aktualizujące środki trwałe w budowie	(1 002)	(1 191)
Prawo wieczystego użytkowania gruntu (PWUG)	(66)	(40)
Prawo do użytkowania działki/gruntu	(10)	(15)
Prawo do użytkowania środków transportu i pozostałych	(2)	(2)
Razem odpisy aktualizujące prawo do użytkowania aktywów	(78)	(57)
Razem odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe	(3 763)	(4 738)

Kwota możliwych do odwrócenia odpisów aktualizujących wartość środków trwałych na koniec okresu sprawozdawczego wyniosła 1 521 milionów złotych (2 481 milionów złotych w 2020 roku).

W roku obrotowym przeprowadzono test na utratę wartości podstawowych aktywów operacyjnych Spółki stanowiących: majątek wydobywczy służący eksploatacji gazu ziemnego i ropy naftowej, magazyny paliwa gazowego, blok energetyczny, pozostały majątek będący w posiadaniu Spółki stanowiący leasing operacyjny (w tym: majątek przesyłowy, pozostałe nieruchomości, stacje LNG oraz majątek będący środkami trwałymi w budowie tj. odwierty w budowie). Poniżej przedstawiono podstawowe informacje na temat przeprowadzonego testu dla obszarów, w których dokonywane były odpisy.

	2021		2020	
	rozwiązanie odpisu	utworzenie odpisu	rozwiązanie odpisu	utworzenie odpisu
Wartość użytkowa majątku testowanego na utratę wartości (PLN)	32 519		19 881	
Kwota ujętego odpisu z tytułu utraty wartości (PLN)	882	543	227	1 551

Łączny wpływ testowanego majątku na kształtowanie się odpisu z tytułu utraty wartości
Opis Ośrodka Wypracowującego Środki pieniężne:

W przypadku składników aktywów zaliczanych do aktywów jednostek produkcyjnych ropy i gazu testy na utratę wartości przeprowadzone zostały dla poszczególnych Jednostek Generujących Środki Pieniężne („CGU”), którym są określone jednostki produkcyjne

	2021		2020	
	rozwiązanie odpisu	utworzenie odpisu	rozwiązanie odpisu	utworzenie odpisu
Jednostki CGU	CGU – 157 jednostki produkcyjne		CGU – 161 jednostki produkcyjne	
Przesłanki utraty / zwiększenia wartości	*Zmiana prognoz cenowych - wzrost cen ropy i gazu w okresach eksploatacji	*Wzrost stopy dyskonta WACC w 2021 roku w stosunku do grudnia 2020 * Aktualizacja prognozy produkcji uwzględniająca pogorszenie warunków złożowych na określonych jednostkach produkcyjnych	*Aktualizacja prognozy wydobycia uwzględniająca nowe włączenia odwiertów	* Zmiana prognoz cenowych - spadek cen ropy i gazu * Aktualizacja prognozy produkcji uwzględniająca pogorszenie warunków złożowych na określonych jednostkach produkcyjnych * Aktualizacja rezerwy na likwidację odwiertów
Wartość Użytkowa (PLN)	29 365		17 300	
Stopa Dyskonta nominalna pre-tax	Kraj: 11,35% -12,83% Pakistan: 20,53% - 22,33%		Kraj: 10,81% -11,98% Pakistan: 25,92% - 29,68%	
Kwota ujętego odpisu z tytułu utraty wartości (PLN)	828	356	210	998

Opis Ośrodka Wypracowującego Środki pieniężne:

Majątek w leasingu operacyjnym

	2021		2020	
	rozwiązanie odpisu	utworzenie odpisu	rozwiązanie odpisu	utworzenie odpisu
Jednostki CGU	CGU - 169		CGU - 169	
Przesłanki utraty / zwiększenia wartości	*Zmniejszenie wartości majątku z tytułu zmiany wyceny rezerwy na rekultywację terenu *Wzrost przychodów z wynajmu określonych nieruchomości	*Wzrost kosztów głównie przewidywanych remontów oraz kosztów utrzymania nieruchomości *Na prawach wieczystego użytkowania gruntu zanieczyszczonych smołą pogazową, zmieniono algorytm dyskontowania szacowanych kosztów rekultywacji (z dyskonta prostego na dyskonto składane) oraz zmniejszono stopę dyskontowania (przyjęta została taka sama stopa jak do rezerwy na likwidację odwiertów). W efekcie wzrosła wartość rezerwy w korespondencji z aktywem * zmiana przeznaczenia użytkowania obiektu	*Wzrost przychodów z wynajmu określonych nieruchomości *Spadek kosztów przewidywanych remontów oraz kosztów utrzymania nieruchomości	*Wzrost kosztów utrzymania nieruchomości *Suma zdyskontowanych środków pieniężnych oraz wartości rezydualnej jest niższa od wartości netto środków trwałych
Wartość Użytkowa (PLN)	137		203	
Stopa Dyskonta nominalna pre-tax	4,01% - 8,75%		3,32% - 6,92%	
Kwota ujętego odpisu z tytułu utraty wartości (PLN)	3	11	4	90

Opis Ośrodka Wypracowującego Środki pieniężne:

Testy na utratę wartości przeprowadzone zostały dla poszczególnych CGU, którym są określone odwierty*

	2021		2020	
	rozwiązanie odpisu	utworzenie odpisu	rozwiązanie odpisu	utworzenie odpisu
Jednostki CGU	CGU-67 odwierty		CGU-78 odwierty	
	*Aktualizacja prognozy produkcji oraz obniżenie planowanych nakładów	*Rezygnacja z realizacji odwiertów w wyniku niezadawalających rezultatów prac geologicznych	*Aktualizacja prognozy produkcji oraz obniżenie planowanych nakładów	*Rezygnacja z realizacji odwiertów w wyniku niezadawalających rezultatów prac geologicznych
Przesłanki utraty / zwiększenia wartości	*Zmiana prognoz cenowych - wzrost cen ropy i gazu w okresach eksploatacji	*Wzrost stopy dyskonta WACC w 2021 roku w stosunku do grudnia 2020		*Wzrost stopy dyskonta WACC w 2020 roku w stosunku do grudnia 2019
		*Aktualizacja prognoz produkcji na podstawie testów na odwiertach		*Aktualizacja prognoz produkcji na podstawie testów na odwiertach
				*Zmiana prognoz cenowych - spadek cen ropy i gazu w okresach eksploatacji
Wartość Użytkowa (PLN)	3 017		2 378	
Stopa Dyskonta nominalna pre-tax	Kraj: 12,05% - 13,73%		Kraj: 11,73%-12,95%	
Kwota ujętego odpisu z tytułu utraty wartości (PLN)	51	176	13	463

* nota nie uwzględnia rozwiązania odpisu na ŚTwB, które zostały spisane w koszty (negaty) oraz zawiązania odpisu na sejsmikach

Wpływ COVID-19 na poziom utraty wartości aktywów niefinansowych

Odpisy aktualizujące aktywa trwałe są efektem oceny wartości odzyskiwalnej aktywów, która dokonywana jest na podstawie analizy przyszłych przepływów pieniężnych - w szczególności w oparciu o aktualne i prognozowane ścieżki cenowe węglowodorów na międzynarodowych rynkach. W 2021 roku miały miejsce wysokie wzrosty cen na rynku paliw. Wzrosty cen na rynku ropy naftowej silnie powiązane są z sytuacją podaży-popytu o charakterze globalnym, na którą wpływ mogło mieć oczekiwanie dynamicznego odbicia gospodarki światowej po załamaniu w 2020 roku spowodowanym pandemią COVID-19. Z kolei ceny gazu ziemnego i energii elektrycznej były pod silnym wpływem rosnących cen uprawnień do emisji CO₂ i wzrostu cen pozostałych produktów energetycznych, a wzrost ceny gazu dodatkowo wspierały niskie poziomy magazynów gazu w Europie, zmiany oczekiwań w zakresie rezerwacji mocy przesyłowych oraz planowane i nieplanowane przestoje instalacji.

Kumulacja czynników rynkowych i złożowych spowodowała rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych w 2021 roku. Spółka wskazuje, że ilość i charakter czynników mających wpływ na poziom cen w 2021 roku nie pozwala na zakwalifikowanie tej zmiany w całości jako wpływ COVID-19 ani wyodrębnienie wpływu COVID-19 z wyniku wyceny majątku Spółki.

5.2 Kapitał obrotowy

5.2.1 Zapasy

Zasady rachunkowości

Najistotniejsze pozycje zapasów w Spółce stanowią:

- paliwo gazowe,
- świadectwa efektywności energetycznej (tzw. „białe certyfikaty”) zakupione przez Spółkę w celu przedstawienia ich do umorzenia oraz uzyskane w związku z prowadzeniem działań proefektywnościowych zgodnie z Ustawą o efektywności energetycznej,
- świadectwa pochodzenia energii (tzw. kolorowe certyfikaty) zakupione przez Spółkę w celu przedstawienia ich do umorzenia w związku z ciążącym na Spółce obowiązkiem wynikającym z postanowień ustawy Prawo energetyczne,
- materiały niezbędne do prowadzenia inwestycji i eksploatacji kopalń, produkcji tzw. bazy rurowe.

Wartość zapasów ustala się początkowo w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Na dzień bilansowy wyceny dokonuje się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia lub też według wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z kwot jest niższa.

Zapas gazu wysokometanowego, wyceniany jest dla wszystkich magazynów łącznie według średniej ważonej ceny pozyskania paliwa gazowego. Rozchód paliwa gazowego do sprzedaży i na cele zużycia własnego w Podziemnych Magazynach Gazu (PMG) oraz różnice bilansowe, wycenia się według średniej ważonej ceny pozyskania, na którą składają się w szczególności: koszt nabycia paliwa gazowego ze wszystkich źródeł wraz

z uzasadnioną częścią kosztów opłat systemowych i transakcyjnych, rzeczywisty koszt wydobycia ze źródeł krajowych, koszt odazotowania i koszt regazyfikacji.

Spółka ma obowiązek uzyskać i przedstawić do umorzenia świadectwa pochodzenia energii elektrycznej i świadectwa efektywności energetycznej, odpowiadające sprzedaży energii elektrycznej lub gazu odbiorcom końcowym przyłączonym do sieci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Przyznane prawa majątkowe ujmowane są jako zapas w wartości rynkowej w korespondencji z przychodami w momencie uprawdopodobnienia faktu ich otrzymania. Nabyte świadectwa pochodzenia energii i świadectwa efektywności energetycznej ujmowane są jako zapas w cenie nabycia. Rozchód świadectw wycenia się metodą średniej ważonej. Rozliczenie świadectw pochodzenia energii i świadectw efektywności energetycznej odbywa się w momencie ich umorzenia w korespondencji z utworzoną rezerwą (nota 5.4.2.).

Istotne szacunki

Odpis aktualizujący wartość zapasów

W przypadku, gdy cena nabycia lub koszt wytworzenia zapasów mogą nie być możliwe do odzyskania, Spółka dokonuje odpisów aktualizujących ich wartości do wartości netto możliwej do uzyskania.

Spółka szacuje wysokość odpisu na zapas gazu na podstawie przeprowadzonej analizy utraty kaloryczności gazu oraz wyceny rynkowej zapasów gazu w oparciu o prognozowane ceny sprzedaży.

	2021			2020		
	Wartość początkowa	Odpis aktualizacyjny	Wartość netto	Wartość początkowa	Odpis aktualizacyjny	Wartość netto
Materiały	7 848	(154)	7 694	2 050	(46)	2 004
paliwo gazowe	7 591	(107)	7 484	1 798	(18)	1 780
pozostałe materiały	257	(47)	210	252	(28)	224
Ropa naftowa	18	-	18	19	-	19
Pozostałe produkty gotowe	2	-	2	-	-	-
Towary	15	-	15	47	-	47
świadectwa pochodzenia energii	15	-	15	24	-	24
prawo do emisji CO ₂	-	-	-	23	-	23
Razem	7 883	(154)	7 729	2 116	(46)	2 070

Zmiany odpisu aktualizującego	2021	2020
Odpis aktualizujący na początek okresu	(46)	(401)
Utworzenie odpisu	(128)	(21)
Rozwiązanie odpisu	20	376
Obciążenie wyniku bieżącego okresu	(108)	355
Odpis aktualizujący na koniec okresu	(154)	(46)

5.2.2 Należności

Zasady rachunkowości

Pozycja należności obejmuje głównie krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług przede wszystkim ze sprzedaży paliwa gazowego.

W przypadku spełnienia testu przepływu kapitału i odsetek oraz w sytuacji gdy model biznesowy zakłada jedynie utrzymywanie w celu pozyskiwania przepływów pieniężnych, krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług ujmuje się w kategorii wycenianych według zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem odpisu aktualizującego.

Należności z tytułu podatku od towarów i usług ustala się w kwocie należnej Spółce zgodnie z obowiązującymi i mającymi zastosowanie przepisami.

Zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości, należności poddawane są testowi na utratę wartości zgodnie z modelem oczekiwanej straty kredytowej w oparciu o metodę analizy indywidualnej lub metodę analizy grupowej.

- metoda grupowa** – odpisy aktualizujące aktywa finansowe są tworzone dla dużej liczby stosunkowo niewielkich kwotowo aktywów finansowych o charakterze krótkoterminowym (tzw. portfel „homogeniczny”). Podstawą tworzenia odpisów jest analiza danych historycznych o spłacie aktywów finansowych w poszczególnych przedziałach wiekowania oraz wykorzystanie metody macierzy migracji. Na bazie analizy ustalane są wskaźniki spłacalności stanowiące podstawę ustalenia odpisów aktualizujących aktywa finansowe w każdym przedziale wiekowania.
- metoda indywidualna** – polega na szacowaniu oczekiwanego poziomu strat kredytowych dla tych pozycji, które nie mogły zostać zaklasyfikowane do portfela homogenicznego takich jak: istotnych należności handlowych, należności handlowych z terminem zapadalności powyżej roku, należności od jednostek grupy kapitałowej i inne należności, których nie można uznać za homogeniczne na dany dzień bilansowy.

Spółka analizuje na każdą datę bilansową, czy nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego aktywów finansowych zaklasyfikowanych do danej klasy, a w konsekwencji konieczność rozpoznania oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia danego instrumentu. Więcej informacji w [nocie 6.1.](#)

Istotne szacunki

Odpis aktualizujący wartość należności

Wartość odpisu aktualizującego należności oszacowana jest zgodnie z modelem strat oczekiwanych.

Przy stosowaniu [metody indywidualnej](#) zasadniczym wymiarem analizy ryzyka jest sytuacja finansowa dłużnika, zaś dla potrzeb kwantyfikacji używane są dane finansowe charakteryzujące działalność danego dłużnika. Szacowanie odpisu na należności przeprowadzane jest w oparciu o model statystyczny, uwzględniający szacowane prawdopodobieństwo upadłości/niewypłacalności dłużnika, stosowanych zabezpieczeń i szacowanej ekspozycji Spółki w momencie upadłości/niewypłacalności dłużnika. W przypadku kontrahentów korporacyjnych podstawą szacunku prawdopodobieństwa upadłości/niewypłacalności dłużnika jest ocena scoringowa, dokonana zgodnie z wdrożonym w PGNiG S.A. modelem do szacowania wiarygodności kredytowej kontrahentów. Ocena scoringowa składa się z oceny jakościowej (behawioralnej) oraz oceny ilościowej sporządzanej na podstawie ostatnich dostępnych danych finansowych.

Przy stosowaniu [metody grupowej](#) Spółka wykorzystuje tzw. „macierz migracji”. Szacunek wysokości strat oczekiwanych oparty jest na analizie dynamiki opóźnień płatniczych. Wnioski z danych historycznych stanowią podstawę kalkulacji odpisów na trwałą utratę wartości należności homogenicznych na dzień bilansowy.

	2021			2020		
	Wartość brutto	Odpis aktualizacyjny	Wartość netto	Wartość brutto	Odpis aktualizacyjny	Wartość netto
Należności od jednostek niepowiązanych	8 242	(363)	7 879	1 676	(277)	1 399
Należności z tytułu dostaw i usług	4 422	(198)	4 224	1 333	(112)	1 221
Należności z tytułu podatków od towarów i usług	364	-	364	158	-	158
Należności z tytułu innych podatków, cel i ubezpieczeń społecznych	10	-	10	7	-	7
Należności z tytułu depozytów zabezpieczających	3 251	(1)	3 250	-	-	-
Pozostałe należności	195	(164)	31	178	(165)	13
Należności od jednostek powiązanych	1 040	(53)	987	446	(67)	379
Należności z tytułu dostaw i usług Nota 7.4.1.	1 025	(40)	985	393	(55)	338
Pozostałe należności	15	(13)	2	53	(12)	41
Razem	9 282	(416)	8 866	2 122	(344)	1 778

Należności z tytułu dostaw i usług

Znaczny wzrost salda na 31 grudnia 2021 roku w porównaniu do okresu porównawczego wynika przede wszystkim ze wzrostu cen, jak również dostarczanych przez Spółkę wolumenów gazu.

Należności z tytułu depozytów zabezpieczających

W pozycji należności z tyt. depozytów zabezpieczających Spółka prezentuje depozyty wynikające z zawartych transakcji bilateralnych.

Wpływ COVID-19 na poziom oczekiwanych strat kredytowych dla należności handlowych

Oczekuje się, że ekonomiczne skutki COVID-19 będą miały wpływ na jakość portfela aktywów finansowych Spółki i ograniczą poziom spłacalności należności handlowych. Prognozowany wpływ będzie zróżnicowany w zależności od sektora gospodarki, w jakim funkcjonują kontrahenci. Przyjęte przez Spółkę modele uwzględniają korektę prawdopodobieństwa niewypłacalności kontrahentów w oparciu o oczekiwania rynkowe implikowane z notowań kontraktów Credit Default Swap (CDS).

W celu uwzględnienia wpływu czynników przyszłych (w tym COVID-19) w ramach ryzyka portfela złożonego z kontrahentów ocenianych indywidualnie, Spółka dokonała korekt prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania w oparciu o notowania instrumentów CDS na datę bilansową. Korekta była zróżnicowana w zależności od sektora i podsektora gospodarki, w którym działa kontrahent, oraz uzależniona od wewnętrznej lub zewnętrznej oceny ratingowej kontrahenta.

W celu uwzględnienia wpływu czynników przyszłych (w tym COVID-19) w ramach ryzyka portfela ocenianego metodą macierzową, Spółka założyła wzrost wskaźników procentowych odzwierciedlający oczekiwaną spłacalność należności w poszczególnych przedziałach wiekowania należności. Wzrost wskaźników był proporcjonalny do oczekiwanego przez rynek (wyrażonego w formie notowań kontraktów CDS) wzrostu prawdopodobieństwa niewypłacalności dla kontrahentów charakteryzujących się ryzykiem zbliżonym do uśrednionego ryzyka portfela, w tym przy uwzględnieniu sektorów gospodarki, z których pochodzą kluczowi kontrahenci Spółki.

Kursy instrumentów CDS, na podstawie których Spółka koryguje prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania, kształtowały się na niższym poziomie w stosunku do notowań na koniec 2020 roku. Równocześnie miały miejsce aktualizacje ocen wiarygodności kredytowej kontrahentów, które również wpłynęły na oczekiwania co do prawdopodobieństwa niewypłacalności kontrahentów. Przełożyło się to na zmianę wartości korekty (doszacowania) oczekiwanej straty kredytowej z tytułu COVID-19, w porównaniu do korekt uwzględnionych na koniec 2020 roku.

Oczekiwana strata kredytowa kalkulowana dla krótko i długoterminowych należności handlowych oszacowana została na poziomie 392 milionów złotych, w tym w zakresie należności innych niż ze stwierdzoną utratą wartości na poziomie 22 milionów złotych. Kwota 1 miliona złotych odzwierciedla szacowany na datę bilansową efekt wpływu COVID-19 na spłacalność należności handlowych i powiązaną z tym oczekiwaną stratę kredytową w okresach przyszłych. Oczekiwana strata kredytowa jest niższa o 5 milionów złotych w porównaniu do oczekiwanej straty kredytowej dla należności handlowych oszacowanej na koniec roku 2020.

W poniższych tabelach Spółka ujmuje zarówno część długoterminową jak i część krótkoterminową wartości brutto oraz odpisów na należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności.

Zmiana wartości brutto oraz odpisów na należności z tytułu dostaw i usług

	Należności z tytułu dostaw i usług objęte analizą grupową		Należności z tytułu dostaw i usług objęte analizą indywidualną			Razem
	Klasa 2 - oczekiwana strata w okresie całego życia	Klasa 3 - z rozpoznaną utratą wartości	Klasa 1 - 12-miesięczna oczekiwana strata	Klasa 2 - oczekiwana strata w okresie całego życia	Klasa 3 - z rozpoznaną utratą wartości	
Wartość bilansowa brutto na 1 stycznia 2021	299	138	1 005	33	251	1 726
Transfer z grupy z 12-miesięczną oczekiwaną stratą	1	-	-	-	-	1
Transfer z grupy z oczekiwaną stratą w okresie całego życia	-	-	-	-	32	32
Transfer z grupy z rozpoznaną utratą wartości	-	-	-	-	95	95
Transfer do 12-miesięczną oczekiwaną stratą	(26)	-	-	-	-	(26)
Transfer do grupy z oczekiwaną stratą w okresie całego życia	(117)	(2)	(1)	-	(13)	(133)
Transfer do grupy z rozpoznaną utratą wartości	(33)	(95)	-	-	-	(128)
Transfer z grupy z oczekiwaną stratą w okresie całego życia	-	1	26	117	-	144
Spłacone należności	(4 570)	(27)	(16 067)	(475)	(2 022)	(23 161)
Nowo rozpoznane należności	4 996	-	19 485	593	1 912	26 986
Spisanie w wyniku wykorzystania odpisów	-	-	-	-	(3)	(3)
Pozostały wpływ	(114)	13	(38)	15	38	(86)
Wartość bilansowa brutto na 31 grudnia 2021	436	28	4 410	283	290	5 447
Skumulowany odpis z tytułu utraty wartości na 1 stycznia 2021	(31)	(25)	(14)	-	(98)	(168)
Zwiększenia w korespondencji z kosztami	(5)	(2)	(15)	(23)	(176)	(221)
Rozwiązanie w korespondencji z przychodami	3	-	11	8	136	158
Transfer do grupy z rozpoznaną utratą wartości	30	12	13	-	-	55
Transfer z grupy z 12-miesięczną oczekiwaną stratą	-	(13)	-	-	-	(13)
Transfer z grupy z oczekiwaną stratą w okresie całego życia	-	-	-	-	(30)	(30)
Transfer z grupy z rozpoznaną utratą wartości	-	-	-	-	(12)	(12)
Wykorzystanie odpisów	-	-	-	-	1	1
Pozostałe zmniejszenia	-	-	-	-	(8)	(8)
Skumulowany odpis z tytułu utraty wartości na 31 grudnia 2021	(3)	(28)	(5)	(15)	(179)	(238)
Wartość bilansowa netto na 31 grudnia 2021	433	-	4 405	268	111	5 209
Statystyczny szacunkowy wskaźnik niewypelnienia zobowiązania	0,4% - 6,7%	29,8% - 100%				

Wartość bilansowa brutto na 1 stycznia 2020	278	20	1 173	35	233	1 739
Transfer z grupy z 12-miesięczną oczekiwaną stratą	18	-	-	-	-	18
Transfer do grupy z oczekiwaną stratą w okresie całego życia	-	-	(18)	-	-	(18)
Transfer do grupy z rozpoznaną utratą wartości	(109)	-	-	-	-	(109)
Transfer z grupy z oczekiwaną stratą w okresie całego życia	-	109	-	-	-	109
Spłacone należności	(3 357)	(39)	(20 670)	(669)	(232)	(24 967)
Nowo rozpoznane należności	3 457	13	20 493	666	272	24 901
Spisanie w wyniku wykorzystania odpisów	(1)	-	-	-	(17)	(18)
Pozostały wpływ	13	35	27	1	(5)	71
Wartość bilansowa brutto na 31 grudnia 2020	299	138	1 005	33	251	1 726
Skumulowany odpis z tytułu utraty wartości na 1 stycznia 2020	(2)	(13)	(1)	-	(141)	(157)
Zwiększenia w korespondencji z kosztami	(42)	(2)	(26)	-	(32)	(102)
Rozwiązanie w korespondencji z przychodami	11	-	13	-	57	81
Transfer do grupy z rozpoznaną utratą wartości	1	-	-	-	-	1
Transfer z grupy z oczekiwaną stratą w okresie całego życia	-	(1)	-	-	-	(1)
Wykorzystanie odpisów	-	2	-	-	17	19
Wpływ zmian kursów walutowych oraz pozostałe	1	(10)	-	-	1	(8)
Skumulowany odpis z tytułu utraty wartości na 31 grudnia 2020	(31)	(24)	(14)	-	(98)	(167)
Wartość bilansowa netto na 31 grudnia 2020	268	114	991	33	153	1 559
Statystyczny szacunkowy wskaźnik niewypelnienia zobowiązania	0,3% - 6,6%	29,4% - 100%				

Zmiana wartości brutto oraz odpisów na należności z tytułu pozostałych należności

	Pozostałe należności objęte analizą grupową		Pozostałe należności objęte analizą indywidualną		Razem
	Klasa 2 - oczekiwania strata w okresie całego życia	Klasa 3 - z rozpoznaną utratą wartości	Klasa 1 - 12-miesięczna oczekiwana strata	Klasa 3 - z rozpoznaną utratą wartości	
Wartość bilansowa brutto na 1 stycznia 2021	4	230	68	9	311
Transfer do grupy z oczekiwaną stratą w okresie całego życia	-	-	(31)	-	(31)
Transfer do grupy z rozpoznaną utratą wartości	-	(65)	-	-	(65)
Transfer z grupy z 12-miesięczną oczekiwaną stratą	31	-	-	-	31
Transfer z grupy z rozpoznaną utratą wartości	-	-	-	65	65
Spłacone należności	(44)	-	(767)	(14)	(825)
Nowo rozpoznane należności	32	-	3 269	15	3 316
Pozostały wpływ	(22)	(1)	768	3	748
Wartość bilansowa brutto na 31 grudnia 2021	1	164	3 307	78	3 550
Skumulowany odpis z tytułu utraty wartości na 1 stycznia 2021	-	(230)	-	-	(230)
Zwiększenia w korespondencji z kosztami	-	-	(1)	(15)	(16)
Rozwiązanie w korespondencji z przychodami	-	-	-	3	3
Transfer do grupy z rozpoznaną utratą wartości	-	65	-	-	65
Transfer z grupy z rozpoznaną utratą wartości	-	-	-	(65)	(65)
Wpływ zmian kursów walutowych oraz pozostałe	-	1	-	12	13
Skumulowany odpis z tytułu utraty wartości na 31 grudnia 2021	-	(164)	(1)	(65)	(230)
Wartość bilansowa netto na 31 grudnia 2021	1	-	3 306	13	3 320
Statystyczny szacunkowy wskaźnik niewypelnienia zobowiązania	0,4% - 6,7%	29,8% - 100%			
Wartość bilansowa brutto na 1 stycznia 2020	12	171	103	101	387
Spłacone należności	(9)	-	(484)	-	(493)
Nowo rozpoznane należności	10	65	425	-	500
Spisanie w wyniku wykorzystania odpisów	-	-	-	(76)	(76)
Pozostały wpływ	(9)	(6)	24	(16)	(7)
Wartość bilansowa brutto na 31 grudnia 2020	4	230	68	9	311
Skumulowany odpis z tytułu utraty wartości na 1 stycznia 2020	-	(168)	-	(76)	(244)
Rozwiązanie w korespondencji z przychodami	-	9	-	-	9
Wykorzystanie odpisów	-	-	-	76	76
Wpływ zmian kursów walutowych oraz pozostałe	-	(71)	-	-	(71)
Skumulowany odpis z tytułu utraty wartości na 31 grudnia 2020	-	(230)	-	-	(230)
Wartość bilansowa netto na 31 grudnia 2020	4	-	68	9	81
Statystyczny szacunkowy wskaźnik niewypelnienia zobowiązania	0,3% - 6,6%	29,4% - 100%			

W 2020 roku nie wystąpiły transfery pomiędzy klasami.

Spółka narażona jest na ryzyko kredytowe oraz ryzyko walutowe wynikające z należności z tytułu dostaw i usług. Zarządzanie ryzykiem kredytowym, koncentrację ryzyka kredytowego oraz ocenę jakości kredytowej należności przedstawiono w [nocie 6.3.1](#). Informacje na temat ryzyka walutowego związanego z należnościami zaprezentowano w [nocie 6.3.3](#). Wartość godziwa należności nie różni się istotnie od ich wartości bilansowej, zarówno na 31 grudnia 2021 roku, jak i 31 grudnia 2020 roku.

5.2.3 Zobowiązania z tytułu dostaw i podatków

Zasady rachunkowości

Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz z tytułu zakupu niefinansowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych ujmuje się początkowo w wartości godziwej, która odpowiada wartości nominalnej i wycenia się na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu.

Zobowiązania z tytułu podatku od towarów i usług oraz innych podatków, cel i ubezpieczeń społecznych ustala się w kwocie wymagającej zapłaty przez Spółkę zgodnie z obowiązującymi i mającymi zastosowanie przepisami.

	2021	2020
Zobowiązania wobec jednostek niepowiązanych	5 488	1 577
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	2 128	422
Zobowiązania z tytułu podatków od towarów i usług	2 425	756
Zobowiązania z tytułu innych podatków, cel i ubezpieczeń społecznych	171	129
Zobowiązania z tytułu zakupu niefinansowych aktywów trwałych	30	24
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	Nota 3.1.2.	255
Zobowiązania z tytułu zakupu aktywów dot. poszukiwania i oceny zasobów mineralnych	19	20
Zobowiązania z tytułu wadliwych depozytów	452	78
Pozostałe	8	10
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych	1 791	543
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	Nota 7.4.1.	1 708
Zobowiązania z tytułu zakupu niefinansowych aktywów trwałych	26	20
Zobowiązania z tytułu zakupu aktywów dot. poszukiwania i oceny zasobów mineralnych	56	59
Pozostałe	1	14
Razem	7 279	2 120

Znaczny wzrost zobowiązań z tytułu dostaw i usług na 31 grudnia 2021 roku w porównaniu do stanu na 31 grudnia 2020 roku spowodowany był przede wszystkim wzrostem kosztów oraz wolumenów nabytych surowców energetycznych.

Spółka narażona jest na ryzyko walutowe oraz ryzyko płynności związane ze zobowiązaniami z tytułu dostaw i usług oraz zakupu niefinansowych aktywów trwałych. Ryzyka te opisano odpowiednio w [notach 6.3.3.](#) oraz [6.3.5.](#)

Wartość godziwa zobowiązań z tytułu dostaw i usług nie różni się istotnie od ich wartości bilansowej, zarówno na 31 grudnia 2021 roku, jak i 31 grudnia 2020 roku.

5.2.4 Uzgodnienie zmian kapitału obrotowego do sprawozdania z przepływów pieniężnych

2021	Różnica wynikająca ze sprawozdania z sytuacji finansowej	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	Eliminacja pozycji niepieniężnych	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (zmiana stanu kapitału obrotowego)
Zapasy	(5 658)	-	-	-	(5 658)
Należności	(6 140)	(519)	-	(420)	(7 079)
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	(13)	-	-	-	(13)
Rezerwy	(382)	332	-	45	(5)
Pozostałe zobowiązania	4 979	(13)	34	-	5 000
Pozostałe aktywa	(19)	-	(5)	-	(24)
Kapitał obrotowy razem	(7 233)	(200)	29	(375)	(7 779)

2020	Różnica wynikająca ze sprawozdania z sytuacji finansowej	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	Eliminacja pozycji niepieniężnych	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (zmiana stanu kapitału obrotowego)
Zapasy	1 160	-	-	-	1 160
Należności	(1 982)	2 099	-	(39)	78
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	70	-	-	-	70
Rezerwy	489	(470)	-	(9)	10
Pozostałe zobowiązania	(791)	52	(35)	-	(774)
Pozostałe aktywa	10	-	(6)	-	4
Kapitał obrotowy razem	(1 044)	1 681	(41)	(48)	548

5.3 Noty objaśniające dotyczące pozostałych aktywów

5.3.1 Pozostałe aktywa długoterminowe

Zasady rachunkowości

Środki pieniężne Funduszu Likwidacji Zakładu Górniczego (FLZG) – Spółka gromadzi środki pieniężne na wyodrębnionym rachunku bankowym, dokonując wpłat począwszy od dnia rozpoczęcia działalności, do dnia rozpoczęcia likwidacji zakładu górniczego. Środki funduszu pochodzącego z odpisów zwiększa się o wpływy pochodzące z oprocentowania aktywów funduszu. Środki funduszu mogą być wykorzystane wyłącznie w celu pokrycia kosztów likwidacji zakładu górniczego lub jego oznaczonej części. Z uwagi na ograniczenia formalno-prawne związane z możliwością wykorzystania tych środków tylko na określony cel realizowany w okresie wieloletnim, środki FLZG prezentowane są w sprawozdaniu w sytuacji finansowej Spółki w części aktywów trwałych jako „Pozostałe aktywa”. O sumę niewykorzystanych odpisów na FLZG korygowana jest wartość rezerwy na przyszłe koszty likwidacji odwiertów kopalnianych i magazynowych (nota 5.1.2.).

Pozostałe wartości niematerialne obejmują głównie programy komputerowe, patenty, licencje. Powyższe składniki w momencie początkowego ujęcia wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Po początkowym ujęciu wykazuje się je w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszone o umorzenie i kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości (nota 5.1.4.). Amortyzacja wartości niematerialnych odbywa się metodą liniową według stawek odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania.

Należności z tytułu leasingu finansowego ujmowane są w kwocie odpowiadającej sumie minimalnych, należnych Spółce opłat leasingowych zdyskontowanych o stopę procentową leasingu. Różnica pomiędzy wartością księgową majątku oddanego w leasing, a wartością godziwą tego majątku odnoszona jest na przychody przyszłych okresów.

Opłata przyłączeniowa jest ewidencjonowana jako rozliczenia międzyokresowe czynne. Wartość poniesionej opłaty rozliczana jest w średnim okresie ekonomicznej użyteczności aktywa w celu uruchomienia którego została poniesiona.

Należności finansowe (przekazane kaucje, gwarancje i inne) obejmują głównie zdeponowane u kontrahentów depozyty oraz należności finansowe nie podlegające kwalifikacji do kategorii należności z tytułu dostaw i usług oraz do pozostałych należności. W momencie początkowego ujęcia ujmuje się je w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu ujmuje się je w kategorii wycenianych według zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem odpisu aktualizacyjnego.

	2021			2020		
	Wartość brutto	Odpis aktualizacyjny	Wartość netto	Wartość brutto	Odpis aktualizacyjny	Wartość netto
Środki pieniężne Funduszu Likwidacji Zakładu Górniczego	139	-	139	145	-	145
Pozostałe wartości niematerialne	110	(5)	105	101	(6)	95
Należności z tytułu leasingu finansowego	1	-	1	1	-	1
Opłata przyłączeniowa	79	-	79	84	-	84
Należności finansowe (przekazane kaucje, gwarancje i inne)	109	(52)	57	90	(53)	37
Pozostałe	21	-	21	26	-	26
Razem	459	(57)	402	447	(59)	388

Środki pieniężne Funduszu Likwidacji Zakładu Górniczego

W bieżącym okresie sprawozdawczym Spółka przeprowadziła test na utratę wartości, w wyniku którego nie stwierdziła istotnego ryzyka kredytowego, a ujęty odpis aktualizujący jest nieistotny.

5.3.2 Nabyte instrumenty dłużne

	2021	2020
Nabyte instrumenty dłużne brutto	441	441
Odpis aktualizujący	(39)	(39)
Nabyte instrumenty dłużne netto	402	402
- część długoterminowa	394	394
- część krótkoterminowa	8	8

W nocy nabyte instrumenty dłużne Spółka prezentuje obligacje korporacyjne nabyte od spółki Geofizyka Kraków S.A. w likwidacji w upadłości likwidacyjnej, które nabyła w ramach Umowy Programu Emisji Obligacji Krótkoterminowych z 6 maja 2014 roku w wysokości 39 milionów złotych. W związku z brakiem wykupu obligacji przez spółkę Geofizyka Kraków S.A. w likwidacji w upadłości likwidacyjnej, wartość aktywa objęta jest w całości odpisem aktualizującym i kwalifikowana jest do klasy aktywów z rozpoznaną utratą wartości.

W omawianej pozycji Spółka prezentuje również obligacje oprocentowane stałą stopą, wyemitowane przez Bank Gospodarstwa Krajowego na rzecz Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 z terminem wykupu 5 czerwca 2030 roku, w wysokości 402 milionów złotych. Obligacje objęte są gwarancją Skarbu Państwa. Spółka nie rozpoznała odpisu z tytułu utraty wartości dla tej pozycji.

5.4 Noty objaśniające dotyczące rezerw i zobowiązań

5.4.1 Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Zasady rachunkowości

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze to świadczenia (inne niż świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy), które podlegają w całości rozliczeniu przed upływem dwunastu miesięcy od końca rocznego okresu sprawozdawczego, w którym pracownicy wykonywali związaną z nimi pracę. Krótkoterminowe świadczenia pracownicze nie wymagają stosowania założeń aktuarialnych. Spółka ujmuje przewidywaną, niezdykontowaną wartość krótkoterminowych świadczeń, które zostaną wypłacone. Wydatki dotyczące świadczeń wypłacanych w okresie zatrudnienia są odnoszone w rachunek wyników bieżącego okresu sprawozdawczego.

Do zobowiązań z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych wypłacanych przez Spółkę należą:

- wynagrodzenia oraz składki na ubezpieczenia społeczne,
- krótkoterminowe płatne nieobecności,
- wypłaty z zysku i premie przypadające do wypłaty w ciągu 12 miesięcy od zakończenia okresu, w którym pracownicy nabyli te prawa,
- świadczenia niepieniężne dla aktualnie zatrudnionych pracowników.

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze, w tym płatności z tytułu programu określonych składek, ujmowane są w okresie, w którym pracownik wykonał powierzone zadania, a w przypadku wypłat z zysku i premii, gdy spełnione zostały następujące warunki:

- na Spółce ciąży obecny prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek do dokonania takich wypłat w wyniku zdarzeń przeszłych, oraz
- można dokonać wiarygodnej wyceny tego zobowiązania.

Spółka rozpoznaje rezerwę z tytułu niewykorzystanych urlopów pracowniczych.

Długoterminowe świadczenia pracownicze

Długoterminowe świadczenia pracownicze to wszystkie świadczenia których okres realizacji przypada w terminie dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego. Spółka klasyfikuje je jako:

- świadczenia w trakcie okresu zatrudnienia,
- świadczenia po okresie zatrudnienia.

Do świadczeń po okresie zatrudnienia klasyfikowane są między innymi odprawy emerytalne oraz świadczenia z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Do grupy świadczeń pracowniczych w trakcie okresu zatrudnienia Spółka zalicza przede wszystkim nagrody jubileuszowe.

Rezerwa na długoterminowe świadczenia pracownicze wyceniana jest z wykorzystaniem metody prognozowanych uprawnień jednostkowych z wyceny aktuarialnej przeprowadzanej na koniec okresu sprawozdawczego.

Zyski i straty aktuarialne dotyczące określonych świadczeń po okresie zatrudnienia są prezentowane w innych całkowitych dochodach. Natomiast zyski i straty dotyczące pozostałych świadczeń wypłacanych w okresie zatrudnienia są odnoszone w rachunek zysków i strat bieżącego okresu sprawozdawczego.

	2021		2020	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
Zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych	200	17	204	17
Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych	78	10	94	2
Zobowiązania z tytułu premii, nagrody rocznej oraz pozostałych nagród	-	72	-	64
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	-	1	-	-
Zobowiązania z tytułu niewykorzystanych urlopów	-	21	-	26
Świadczenia pracownicze z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	7	-	7
Pozostałe zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych (ZFŚS)	53	3	58	3
Razem	331	131	356	119

Zmiana stanu zobowiązań dotyczących nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalnych z tytułu świadczeń pracowniczych przedstawiają się następująco:

	w trakcie okresu zatrudnienia		po okresie zatrudnienia	
	2021	2020	2021	2020
Wartość zobowiązania na początek okresu	221	189	157	126
Koszty odsetek	7	5	4	3
Koszty bieżącego zatrudnienia	11	11	5	5
Wyplacone świadczenia	(22)	(17)	(6)	(5)
Aktuarialny zysk/strata - zmiany założeń finansowych	(33)	18	(30)	19
Aktuarialny zysk/strata - zmiany założeń demograficznych	33	15	14	9
Wartość zobowiązania na koniec okresu	217	221	144	157

Stopa techniczna przyjęta do obliczenia zdyskontowanej wartości przyszłych wypłat należnych z tytułu świadczeń pracowniczych ustalona została na poziomie 0%, jako wypadkowa stopy zwrotu z długoletnich obligacji skarbowych w wysokości 3,6% rocznie i planowanej rocznej inflacji wynagrodzeń w wysokości 3,6% (na koniec 2020 roku stopa ta przyjęta była na poziomie -1,4% jako wypadkowa stóp odpowiednio 1,2% i 2,7%).

5.4.2 Pozostałe rezerwy

Zasady rachunkowości

Spółka tworzy rezerwy gdy ciąży na niej prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek, który skutkować będzie wpływem korzyści ekonomicznych i możliwy jest wiarygodny szacunek jej wartości. Szczegółowe zasady tworzenia i wyceny rezerw dla głównych tytułów przedstawiono poniżej.

Rezerwa na świadczenia pochodzenia energii oraz świadczenia efektywności energetycznej

Na koniec okresu sprawozdawczego Spółka tworzy rezerwę na umorzenie świadczeń pochodzenia energii i świadczeń efektywności energetycznej lub uiszczenie opłat zastępczych, w zależności od tego która z kwot jest niższa w celu wypełnienia obowiązków zgodnie z Prawem energetycznym i Ustawą o efektywności energetycznej.

Rezerwa jest rozliczana z zarejestrowanymi certyfikatami ujętymi jako zapas, w momencie zarejestrowania umorzenia w Rejestrze Świadczeń Pochodzenia prowadzonym przez Towarową Giełdę Energii S.A. (TGE).

Rezerwa na zobowiązania dotyczące prac poszukiwawczych za granicą

W związku z brakiem prowadzenia działalności operacyjnej spowodowanych występowaniem czynników ryzyka tzw. Siły Wyższej panującej w Libii, Spółka utrzymuje rezerwę na pokrycie zobowiązań koncesyjnych wobec Rządu Libijskiego wynikającą z zawartych umów koncesyjnych.

Rezerwa na roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z gruntów

W ramach prowadzonej działalności gospodarczej Spółka instaluje urządzenia techniczne służące do przesyłu i dystrybucji gazu na nieruchomościach gruntowych, stanowiących własność podmiotów trzecich, często osób fizycznych.

W przypadkach, gdy było to możliwe, w momencie instalacji infrastruktury, Spółka zawierała umowy ustanawiające standardowe służebności gruntowe oraz umowy służebności przesyłu.

W odniesieniu do roszczeń z tytułu bezumownego korzystania z gruntów, Spółka tworzy rezerwę. W wycenie tej rezerwy uwzględnia się zgłoszone roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z gruntów, w przypadku których, w ciągu ostatnich 3 lat, prowadzona była korespondencja ze zgłaszającym roszczenie oraz roszczenie to jest

Istotne szacunki

Rezerwa na świadczenia pochodzenia energii oraz świadczenia efektywności energetycznej

Rezerwa na świadczenia pochodzenia energii wiązana jest na koniec okresu sprawozdawczego w oparciu o ilość energii elektrycznej zużytej (z wyłączeniem energii zużytej z produkcji własnej) i sprzedanej do klientów końcowych oraz w oparciu o wskaźniki procentowe dla poszczególnych świadczeń wynikające z przepisów prawa oraz ceny poszczególnych świadczeń na Towarowej Giełdzie Energii z ostatniego dnia notowań w okresie sprawozdawczym.

Rezerwa na świadczenia efektywności energetycznej tworzona jest na koniec okresu sprawozdawczego w oparciu o ilość zużytej energii elektrycznej (z wyłączeniem energii zużytej z produkcji własnej) oraz ilość sprzedaży do odbiorców końcowych (z uwzględnieniem wyłączeń wynikających z Ustawy o efektywności energetycznej) paliwa gazowego (w jednostkach energii), energii elektrycznej i ciepła oraz w oparciu o wskaźniki procentowe wynikające z przepisów prawa oraz średniej ceny pozyskania całego portfela POMEF (Prawa Majątkowe Efektywności Energetycznej).

Rezerwa na zobowiązania dotyczące prac poszukiwawczych za granicą

Wartość rezerwy oszacowana jest na podstawie wyceny niezrealizowanych zobowiązań wynikających z podpisanych umów koncesyjnych.

Rezerwa na roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z gruntów

Spółka szacuje kwotę rezerwy z tytułu bezumownego korzystania z gruntów w oparciu o:

- operat szacunkowy wykonany przez rzeczoznawcę bądź
- samodzielnie, biorąc pod uwagę powierzchnię strefy kontrolowanej w metrach kwadratowych, wysokość czynszu dzierżawnego za rok, za metr kwadratowy podobnego gruntu w danej gminie, oraz okres bezumownego korzystania z gruntu (nie więcej niż 6 lat) bądź
- w przypadku, gdy uzyskanie wiarygodnych danych wymaganych do zastosowania metody opisanej powyżej nie jest możliwe, Spółka analizuje indywidualnie zgłoszone roszczenia.

<p>roszczeniem o potwierdzonej zasadności (szczegóły opisano w ramach „Istotnych szacunków”).</p> <p>Rezerwa na gwarancje finansowe</p> <p>Spółka ujmuje rezerwę na gwarancje finansowe w przypadku udzielenia poręczenia na rzecz wierzyciela w sytuacji gdy dłużnik nie dokona wymaganych płatności.</p>	<p>Z uwagi na fakt, że wartości przyjęte do ww. kalkulacji wynikają z wielu zmiennych będących podstawą do ich wyliczenia, ostateczne kwoty wynagrodzeń (odszkodowań) z tytułu bezumownego korzystania z gruntów, jakie Spółka będzie musiała zapłacić, mogą odbiegać od rozpoznanych rezerw z tego tytułu.</p> <p>Rezerwa na gwarancje finansowe</p> <p>Kwota odpisu aktualizującego szacowana jest zgodnie z modelem strat oczekiwanych właściwym dla metody indywidualnej z uwzględnieniem profilu ryzyka kredytowego danej spółki, wolumenu udzielonego poręczenia, oczekiwanego terminu jego spłaty oraz z uwzględnieniem kwoty premii uzyskanej z tytułu danej gwarancji.</p> <p>Ryzyko kredytowe danej spółki jest określane w oparciu o wewnętrzny model scoringowy wykorzystujący analizę behawioralno jakościową oraz analizę ilościową danych finansowych spółki z poprzednich lat.</p>
---	---

	Rezerwa na świadczenia pochodzenia energii oraz efektywności energetycznej	Rezerwa na zobowiązania dotyczące prac poszukiwawczych za granicą*	Rezerwa na karę UOKiK**	Rezerwa na roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z gruntów	Rezerwa na gwarancje finansowe	Inne rezerwy	Razem
Stan na 1 stycznia 2021	66	175	6	5	7	20	279
Zwiększenia	52	15	-	-	3	9	79
Wykorzystanie	(31)	-	(6)	-	-	-	(37)
Rozwiązanie	(4)	-	-	(1)	(1)	(19)	(25)
Stan na 31 grudnia 2021	83	190	-	4	9	10	296
- część długoterminowa	-	5	-	-	-	-	5
- część krótkoterminowa	83	185	-	4	9	10	291
Stan na 1 stycznia 2020	48	177	6	4	14	21	270
Zwiększenia	27	-	-	1	1	4	33
Wykorzystanie	(7)	-	-	-	-	-	(7)
Rozwiązanie	(2)	(2)	-	-	(8)	(5)	(17)
Stan na 31 grudnia 2020	66	175	6	5	7	20	279
- część długoterminowa	-	4	-	-	-	-	4
- część krótkoterminowa	66	171	6	5	7	20	275

* Rezerwa na zobowiązania dotyczące prac poszukiwawczych w Pakistanie i Libii dotyczy działalności poza granicami kraju.

** szczegóły dostępne w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PGNiG i PGNiG S.A. w rozdziale 8.2. Postępowania przed Prezesem UOKiK.

5.4.3 Dotacje

Zasady rachunkowości

Spółka rozpoznaje dotacje do aktywów, których udzieleniu towarzyszy podstawowy warunek mówiący o tym, że Spółka powinna zakupić, wytworzyć lub w inny sposób pozyskać aktywa trwale.

Dotacje do aktywów są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycjach „Dotacje” (część długoterminowa) oraz „Pozostałe zobowiązania” (część krótkoterminowa), a następnie systematycznie, drogą równych odpisów rocznych, odnoszone są w rachunek zysków i strat w pozycję „Przychody ze sprzedaży pozostałe” równolegle do amortyzacji odnoszonej w koszty operacyjne, przez przewidywany okres użytkowania tych aktywów.

	2021	2020
Dotacje do aktywów		
Podziemny Magazyn Gazu Kosakowo	49	53
Podziemny Magazyn Gazu Wierzchowice	335	356
Podziemny Magazyn Gazu Strachocina	46	49
Przestawienie miejscowości Elk i Olecko na gaz E	-	4
Podziemny Magazyn Gazu Husów	21	23
Razem	451	485
- część długoterminowa	420	450
- część krótkoterminowa	31	35

Dotacje do aktywów

W 2021 i 2020 roku Spółka nie otrzymała istotnego dofinansowania do rzeczowych aktywów trwałych.

5.4.4 Pozostałe zobowiązania

	2021	2020
Długoterminowe		
Zobowiązania z tytułu koncesji, praw do informacji geologicznej i użytkowania górniczego	33	34
Pozostałe	16	18
Razem	49	52
Krótkoterminowe		
Dotacje	31	35
Pozostałe przychody przyszłych okresów	16	13
Zobowiązania z tytułu koncesji, praw do informacji geologicznej i użytkowania górniczego	19	13
Razem	66	61

6. Instrumenty finansowe i zarządzanie ryzykiem finansowym

6.1 Instrumenty finansowe i zarządzanie ryzykiem finansowym

Zasady rachunkowości

Spółka posiada następujące kategorie aktywów i zobowiązań finansowych

- wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu, liczonego przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej,
- wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy,
- instrumenty pochodne zabezpieczające.

Spółka dokonuje klasyfikacji aktywów finansowych na podstawie:

- modelu biznesowego Spółki w zakresie zarządzania aktywami finansowymi. Model biznesowy dotyczy sposobu, w jaki Spółka zarządza aktywami finansowymi, aby wygenerować przepływy pieniężne. Model biznesowy przyjęty przez Spółkę zakłada utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy (model „utrzymywanie”),
- oceny charakterystyki wynikających z umowy przepływów pieniężnych. Spółka na moment początkowego ujęcia aktywa finansowego w księgach ustala, czy wynikające z umowy przepływy pieniężne są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty, a zatem czy są zgodne z podstawową umową pożyczkową. Odsetki mogą obejmować zapłatę za wartość pieniądza w czasie, ryzyko kredytowe, inne podstawowe ryzyka związane z udzielaniem kredytów oraz koszty i marżę zysku.

Klasyfikacja aktywów i zobowiązań finansowych do poszczególnych kategorii:

Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, pod warunkiem spełnienia testu przepływów pieniężnych

Na podstawie oceny modelu biznesowego Spółki i charakterystyki przepływów pieniężnych do kategorii wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu Spółka klasyfikuje poniższe pozycje:

- należności z tytułu dostaw i usług (nota 5.2.2.),
- udzielone pożyczki (nota 7.4.),
- należności z tytułu wspólnego zarządzania środkami pieniężnymi (cash pooling) (nota 4.3.),
- środki pieniężne i ich ekwiwalenty (nota 4.6.).

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Na podstawie oceny modelu biznesowego Spółki i charakterystyki przepływów pieniężnych do kategorii wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy Spółka klasyfikuje poniższe pozycje:

- wartość dodatnia z wyceny instrumentów pochodnych (nota 6.2.).

Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Kategoria ta obejmuje głównie:

- zobowiązania z tytułu dostaw i usług (nota 5.2.3.),
- zobowiązania z tytułu zakupu niefinansowych aktywów trwałych (nota 5.2.3.),

- zobowiązania z tytułu zadłużenia (nota 4.1.),
- zobowiązania z tytułu wspólnego zarządzania środkami pieniężnymi (cash pooling) (nota 4.3.).

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

- wartość ujemna z wyceny instrumentów pochodnych (nota 6.2.).

Instrumenty pochodne zabezpieczające

Kategoria ta obejmuje instrumenty pochodne, w odniesieniu do których Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń. Opis stosowanych zasad dotyczących rachunkowości zabezpieczeń znajduje się w nocie 6.2.

Utrata wartości aktywów finansowych

Spółka monitoruje zmiany poziomu ryzyka kredytowego związanego z danym składnikiem aktywów finansowych oraz klasyfikuje aktywa finansowe do jednej z trzech klas wyznaczania odpisów z tytułu przyszłej oczekiwanej straty:

Klasa 1 – Ekspozycje bez utraty wartości, dla których ryzyko utraty wartości w horyzoncie życia nie jest istotnie wyższe w stosunku do ryzyka danej ekspozycji na datę udzielenia. Oczekiwana strata kredytowa dla ekspozycji w tej klasie liczona jest w horyzoncie 12 miesięcznym lub krótszym – w zależności od daty zapadalności ekspozycji.

Aktywa finansowe klasyfikowane do tej klasy charakteryzują się niskim poziomem ryzyka kredytowego lub wzrost ryzyka nie była znaczny, posiadają wysoki poziom wiarygodności kredytowej potwierdzony przez zewnętrzne instytucje ratingowe.

Klasa 2 – Ekspozycje bez utraty wartości gdzie ryzyko utraty wartości w horyzoncie życia jest istotnie wyższe w stosunku do ryzyka danej ekspozycji na datę udzielenia oraz niebędące w stanie utraty wartości. Oczekiwana strata kredytowa dla ekspozycji w tej klasie jest liczona w horyzoncie do daty zapadalności ekspozycji (tj. w horyzoncie całego życia).

Klasa 3 – Ekspozycje z utratą wartości. Dla tych ekspozycji utrata wartości jest liczona w horyzoncie do przewidywanej daty zakończenia okresu windykacji z uwzględnieniem przewidywanej kwoty odzysku. Dla aktywów z utratą wartości odsetki naliczane są za pomocą efektywnej stopy procentowej w odniesieniu do wartości aktywa netto (pomniejszonej o odpis z tytułu utraty wartości). Skutkuje to ujęciem odsetek netto (pomniejszonych o odpis z tytułu utraty wartości) w rachunku zysków i strat.

Metody tworzenia odpisów aktualizujących

W zależności od rodzaju aktywa finansowego stosowana jest jedna z dwóch metod tworzenia odpisów aktualizujących:

- **metoda grupowa** – odpisy aktualizujące aktywa finansowe są tworzone dla dużej liczby stosunkowo niewielkich kwotowo aktywów finansowych o charakterze krótkoterminowym (tzw. portfel „homogeniczny”) wynikających z działalności operacyjnej. Podstawą tworzenia odpisów jest analiza danych historycznych o spłacie aktywów finansowych w poszczególnych przedziałach wiekowania oraz wykorzystanie metody macierzy migracji. Na bazie analizy ustalane są wskaźniki spłacalności stanowiące podstawę ustalenia odpisów aktualizujących aktywa finansowe w każdym przedziale wiekowania.
- **metoda indywidualna** – polega na szacowaniu oczekiwanego poziomu strat kredytowych dla tych pozycji, które nie mogły zostać zaklasyfikowane do portfela homogenicznego takich jak:
 - pożyczki korporacyjne,
 - należności leasingowe,
 - nabyte emisje papierów dłużnych,
 - istotne wartościowo należności handlowe (wszystkie należności kontrahentów zakwalifikowanych do metody indywidualnej na datę bilansową sprawozdania finansowego),
 - należności handlowe z oryginalnym terminem zapadalności powyżej roku,
 - należności z tytułu sprzedaży udziałów i akcji,
 - należności od jednostek Grupy Kapitałowej z tytułu cash pooling, dywidendy, rozliczeń podatkowych,
 - depozyty zabezpieczające rozliczenia giełdowe.

Spółka analizuje na każdą datę bilansową poziom ekspozycji na ryzyko kredytowe z tytułu należności zakwalifikowanych do portfela niehomogenicznego oraz ryzyko kredytowe dłużników, Analiza obejmuje takie czynniki jak:

- informacje wpływające bezpośrednio na sytuację finansowo – prawną dłużnika, w tym: - spadek wyników finansowych wypowiedzenie umowy kredytowej przez bank, utrata istotnego rynku, kontrahenta, toczące się istotne postępowanie sądowe, restrukturyzacje lub inne istotne zmiany dotyczące samego przedsiębiorstwa mogące mieć wpływ na jego działalność,
- otoczenie makroekonomiczne, tj.: zmiany legislacyjne negatywnie wpływające na biznes, istotne zmiany na rynkach zbytu i zaopatrzenia (w tym kursy walutowe), katastrofy naturalne, itp.

Oczekiwana utrata wartości dla ekspozycji na ryzyko kredytowe z tytułu należności zakwalifikowanych do portfela niehomogenicznego jest liczona z rozróżnieniem na 3 kategorie klas:

Klasa 1: wartość odpisu kalkulowana jest dla należności, dla których termin płatności nie został przekroczony lub przekroczenie terminu jest nieznaczne oraz nie ma zasadnych przesłanek co do wzrostu ekspozycji na ryzyko kredytowe lub pogorszenia się ryzyka dłużnika,

Klasa 2: kwota odpisu kalkulowana jest dla należności, których termin płatności został przekroczony minimum 30 dni lub/i istnieją przesłanki (np. spadek ratingu, utrata rynku, trwające postępowania restrukturyzacyjne, itp.) mogące wpłynąć na pogorszenie sytuacji finansowo-prawnej dłużnika,

Klasa 3: wartość odpisu stanowi kwota należności, których termin płatności został przekroczony minimum 90 dni lub/i należności od dłużników wobec których trwają postępowania upadłościowe lub/i co do których zaistniały inne przesłanki o charakterze jakościowym wskazujące na niemożność pełnego zaspokojenia wszystkich roszczeń finansowych ze strony dłużnika.

Opisy uwzględniają wartość zabezpieczeń pozyskanych od dłużników.

Wartości odpisów aktualizujących zaliczane są odpowiednio do odrębnej pozycji w rachunku zysków i strat.

Modyfikacja przepływów pieniężnych wynikających z umowy

W przypadku wystąpienia w zawartych umowach przepływów pieniężnych renegotjacji lub innej modyfikacji mogą wystąpić następujące scenariusze:

- renegotjacji lub modyfikacji umownych przepływów pieniężnych, która nie prowadzi do zaprzestania ujmowania pierwotnego aktywów finansowego – modyfikacja nieistotna, lub
- renegotjacji lub modyfikacji umownych przepływów pieniężnych, która prowadzi do zaprzestania ujmowania i wyłączenia z bilansu aktywów finansowego - modyfikacja istotna.

Do najistotniejszych kryteriów stosowanych przez Spółkę dla istotnej modyfikacji przepływów pieniężnych aktywów finansowych należą:

Kryterium ilościowe – przekroczenie progu istotności 10% różnicy pomiędzy wyceną bilansową po zmianie harmonogramu oraz wyceną przed uwzględnieniem zmiany.

Kryteria jakościowe:

- zmiana stopy zmiennej na stałą i na odwrót,
- istotna zmiana warunków skutkująca zmianą w zakresie spełnienia testu SPPI.

W dacie, w której następuje zmiana, poprzedni instrument finansowy jest usuwany z bilansu oraz jest ujmowany nowy instrument – wyceniony według wartości godziwej.

Różnica pomiędzy wartością bilansową pierwotnego składnika aktywów finansowych określona na dzień modyfikacji, a wartością godziwą zmodyfikowanego składnika aktywów odnosi się do wyniku finansowego.

W momencie początkowego ujęcia nowego składnika aktywów finansowych. Spółka ocenia model biznesowy oraz przeprowadza test SPPI biorąc pod uwagę nowe warunki zmodyfikowanego aktywów finansowych. Jeżeli zmodyfikowany składnik aktywów finansowych po początkowym ujęciu wyceniany jest według zamortyzowanego kosztu, wówczas do wyceny Spółka stosuje efektywną stopę procentową ustaloną dla zmodyfikowanego aktywów finansowych.

PGNiG S.A. stanowi dominującą część Grupy Kapitałowej PGNiG, tym samym znacząca część ujawnień dotyczących instrumentów finansowych pokrywa się w Jednostkowym sprawozdaniu finansowym Spółki i Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej PGNiG. W związku z powyższym Spółka korzysta z uproszczenia dopuszczonego przez MSSF 7 par. B6, które pozwala spełnić wymóg ujawnienia informacji wymaganych przez MSSF 7 par. 31-42 poprzez zamieszczenie odniesienia do innych sprawozdań, które są dostępne dla użytkowników sprawozdania finansowego na takich samych warunkach jak sprawozdanie finansowe i w tym samym czasie. Spółka spełnia ten wymóg poprzez zamieszczenie w odpowiednich notach niniejszego Jednostkowego sprawozdania finansowego odniesienia do informacji zawartych w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej PGNiG, które jest dostępne dla użytkowników w tym samym czasie i na tych samych warunkach jak Jednostkowe sprawozdanie finansowe Spółki.

6.2 Pochodne instrumenty finansowe

Zasady rachunkowości

Pochodne instrumenty finansowe nieobjęte rachunkowością zabezpieczeń

Pochodne instrumenty finansowe, które nie stanowią instrumentu zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń, klasyfikuje się do „aktywów/zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy”. Instrumenty te stanowią zabezpieczenie w sensie ekonomicznym.

Do instrumentów pochodnych zaklasyfikowanych do „wycenianych w wartości godziwej” zalicza się również te instrumenty pochodne, w stosunku do których unieważniono powiązanie zabezpieczające.

Instrumenty pochodne ujmuje się początkowo w wartości godziwej i wycenia na każdy dzień bilansowy w wartości godziwej z ujęciem skutków wyceny w rachunku zysków i strat w pozycji:

- pozostałe przychody finansowe lub koszty finansowe – wyceny transakcji Cross Currency Interest Rate Swap („CCIRS”) zawarte w celu zabezpieczenia pożyczki udzielonej spółce zależnej PGNiG Upstream Norway AS, oraz
- pozostałe przychody i koszty operacyjne – w tym transakcje zabezpieczające zakup uprawnień do emisji CO₂ oraz ceny energii.

Rachunkowość zabezpieczeń

Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych w odniesieniu do:

- ryzyka walutowego wynikającego z przyszłych, wysoce prawdopodobnych przepływów pieniężnych związanych z ponoszonymi przez Spółkę kosztami, wyrażonymi w walutach obcych, związanymi z zakupem gazu i produktów ropopochodnych,
- ryzyka cen towarów wynikającego z przyszłych, wysoce prawdopodobnych przepływów pieniężnych wynikających z kupna / sprzedaży gazu i produktów ropopochodnych.

Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego przepływy pieniężne ujmowane są w odrębnej pozycji kapitałów własnych (Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń – nota 4.4.), w takiej części, w jakiej dany instrument stanowi skuteczne zabezpieczenie związanej z nim pozycji zabezpieczanej. Część nieskuteczną odnosi się w rachunek zysków i strat. Wynik skuteczny zabezpieczenia odniesiony przez okres jego trwania na kapitał jest przenoszony z kapitału do początkowego kosztu wartości zapasów lub wpływa na wynik ze sprzedaży gazu.

W ramach realizacji strategii zarządzania ryzykiem polegającej w szczególności na zarządzaniu ryzykiem otwartej pozycji netto w kontraktach dotyczących zakupu i sprzedaży gazu oraz produktów ropopochodnych, Spółka zabezpiecza ryzyka:

- walutowe wynikające z ponoszonych kosztów zakupu gazu i produktów ropopochodnych w kontraktach rozliczanych w walucie obcej poprzez zawieranie odpowiednich walutowych instrumentów pochodnych,
- cen gazu oraz produktów ropopochodnych poprzez zawieranie odpowiednich instrumentów pochodnych na indeksy, o które oparte są formuły cenowe kontraktów dotyczących zakupu i sprzedaży gazu oraz produktów ropopochodnych wynikające z odpowiednich warstw wyznaczonych na prognozowanych przychodach lub kosztach w zależności od tego, która pozycja dominuje.

Spółka ustala, czy między pozycją zabezpieczaną opartą o dany indeks cen gazu lub produktów ropopochodnych, a instrumentem zabezpieczającym istnieje powiązanie ekonomiczne poprzez porównanie kluczowych warunków pozycji zabezpieczanej oraz instrumentu zabezpieczającego.

W zakresie powiązań zabezpieczających, w których pozycja zabezpieczana oparta jest o różne indeksy cen gazu traktowane łącznie a instrument zabezpieczający oparty jest o inne, skorelowane indeksy cen gazu, Spółka ustala, czy między pozycją zabezpieczaną, a instrumentem zabezpieczającym istnieje powiązanie ekonomiczne poprzez:

- analizę współczynników korelacji pomiędzy odpowiednimi indeksami, oraz
- test liczbowy wykonany metodą regresji liniowej dla przyjętych scenariuszy zachowania się poziomów właściwych indeksów.

	2021		2020	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Instrumenty pochodne, dla których stosowana jest rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych	1 891	5 669	449	619
Instrumenty pochodne, dla których nie jest stosowana rachunkowość zabezpieczeń	5 080	7 335	692	488
	6 971	13 004	1 141	1 107

6.2.1 Instrumenty pochodne nieobjęte rachunkowością zabezpieczeń

Typ instrumentu pochodnego	2021	2020
Pochodne instrumenty dotyczące ryzyka stopy procentowej oraz ryzyka kursowego CCIRS	(141)	(45)
Pochodne instrumenty zabezpieczające ryzyko kursowe	(141)	(45)
Forward	10	15
Forwardy rozliczane do średniej/swapy walutowe (EUR)	(1)	-
	9	15
Pochodne instrumenty zabezpieczające ryzyko towarowe		
Swap towarowy	(2 300)	190
	(2 300)	190
Pochodne instrumenty ekonomiczne zabezpieczające ceny zakupu energii elektrycznej		
Forward	187	50
	187	50
Pochodne instrumenty zabezpieczające ceny zakupu gazu		
Forward	-	(1)
	-	(1)
Pochodne instrumenty zabezpieczające ceny zakupu praw emisji CO2		
Forward	(438)	(73)
Futures	428	68
	(10)	(5)
Razem, w tym	(2 255)	204
Aktywa	5 080	692
Zobowiązania	(7 335)	(488)

Informacje na temat wartości bazowej instrumentów pochodnych nieobjętych rachunkowością zabezpieczeń zostały ujawnione w [nocie 7.2](#). Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PGNiG (na podstawie MSSF 7 par. B6 Spółka nie powiela tych informacji w Jednostkowym sprawozdaniu finansowym).

Wycena aktywów oraz zobowiązań z tytułu pochodnych instrumentów finansowych klasyfikowana jest do poziomu 1 i 2 w hierarchii wartości godziwej (tj. wycena przy zastosowaniu obserwowalnych danych wejściowych inne niż ceny notowane).

Instrument	Metoda wyceny	Główne dane w modelu wyceny
Opcje walutowe call	Model Garmana-Kohlhagena	Dane rynkowe dotyczące: stóp procentowych, kursów walutowych,
Towarowe opcje azjatyckie call i put	Model Espen Levy'ego	basis spread'ów cen towarów
Kontrakty forward, forwardy rozliczane do średniej/swapy walutowe), swapy towarowe oraz transakcje CCIRS i IRS	Metoda dyskontowa	krzywych terminowych oraz zmienności towarowej (volatility)

6.2.2 Instrumenty zabezpieczające wyznaczone w rachunkowości zabezpieczeń

Informacje na temat wartości bazowej oraz ceny realizacji instrumentów w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych zostały ujawnione w [nocie 7.2](#). Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PGNiG (na podstawie MSSF 7 par. B6 Spółka nie powiela tych informacji w Jednostkowym sprawozdaniu finansowym).

Zabezpieczenie ryzyka walutowego

W ramach realizacji strategii zarządzania ryzykiem polegającej w szczególności na zarządzaniu ryzykiem otwartej pozycji netto w kontraktach dotyczących zakupu i sprzedaży gazu oraz produktów ropopochodnych, Spółka zabezpiecza ryzyko walutowe wynikające z obrotu gazem i produktami ropopochodnymi w kontraktach rozliczanych w walucie obcej poprzez zawieranie odpowiednich walutowych instrumentów pochodnych.

Celem działań Spółki w zakresie zabezpieczania ryzyka walutowego jest ograniczenie zmienności przychodów netto związanych z obrotem gazem i produktami ropopochodnymi wynikających z płatności dokonywanych w EUR lub USD oraz z płatności dokonywanych w PLN, ale wynikających z ekonomicznej indeksacji cen towarów do EUR.

Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych w odniesieniu do przyszłych, wysoce prawdopodobnych walutowych kosztów zakupu gazu i produktów ropopochodnych w kontraktach rozliczanych w EUR lub USD oraz ekonomicznie indeksowanych do EUR. Spółka wyznacza jako pozycję zabezpieczaną komponent ryzyka stanowiący kurs EUR/PLN w tych kontraktach zakupu i/lub sprzedaży gazu, dla których cena nie jest ustalona w żadnej z walut, ale powoduje powstanie ekspozycji m.in. na kurs EUR/PLN.

Spółka na podstawie przeprowadzonych analiz stwierdziła, że zmiany kursu walutowego mają istotny wpływ na kształtowanie się cen gazu na rynku polskim. W związku z powszechną wiedzą, iż ceny gazu w Polsce są silnie powiązane z cenami gazu w Niemczech

oraz na podstawie przeprowadzonych analiz, pomimo iż komponent walutowy nie jest wprost określony w cenie gazu na rynku polskim, Spółka uznaje komponent taki za możliwy do wyodrębnienia i wiarygodnej wyceny.

Na podstawie przeprowadzonych analiz historycznych za okres trzech ostatnich lat, Spółka oceniła, że historycznie zmiana kursu walutowego odpowiadała średnio za około 8% zmienności ceny zakupu / sprzedaży gazu po cenie bieżącej.

Zabezpieczenie ryzyka towarowego

Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych w odniesieniu do przyszłych, wysoce prawdopodobnych przepływów pieniężnych wynikających z kupna / sprzedaży gazu i produktów ropopochodnych. W odniesieniu do prognozowanych zakupów i sprzedaży po cenach wynikających z przyszłych indeksów TGE, Spółka zabezpiecza niejawną komponent ryzyka stanowiący wielkość indeksu TTF DA. W przypadku kontraktów opartych o formuły cenowe uwzględniające ceny ropy BRENT i innych produktów ropopochodnych, Spółka zabezpiecza komponent ryzyka stanowiący cenę ropy BRENT.

Na podstawie przeprowadzonych analiz historycznych za okres trzech ostatnich lat, Spółka oceniła, że historycznie zmiana indeksu TTF odpowiadała średnio za około 120% zmienności ceny zakupu / sprzedaży gazu po cenie bieżącej na TGE. Spółka stwierdziła, że występuje ujemne skorelowanie indeksu TTF i kursu walutowego.

TTF – Natural Gas at the Title Transfer Facility

MA – month-ahead

DA – day-ahead

Wpływ rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych na sprawozdanie z zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów

Typ instrumentu zabezpieczającego	Wartość nominalna*	Wartość bilansowa na 31 grudnia 2021		Okres wystąpienia przepływów pieniężnych i ich wpływu na wynik finansowy	Zmiana wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego stosowanego jako podstawa ujęcia nieefektywności zabezpieczenia w danym okresie	Zyski lub straty z tytułu zabezpieczenia dla okresu sprawozdawczego, które zostały ujęte w innych całkowitych dochodach	Kwota nieefektywności zabezpieczenia ujęta w rachunku zysków i strat (od początku istnienia powiązania zabezpieczającego)	Kwota przeklasyfikowana z kapitału z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych do wyniku finansowego jako korekta z tytułu przeklasyfikowania	Pozycja w sprawozdaniu z całkowitych dochodów (rachunku zysków i strat), która zawiera korektę z tytułu przeklasyfikowania
		Aktywa	Zobowiązania						
ZABEZPIECZENIA PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH									
RYZYO WALUTOWE									
Forwardy na kupno waluty (USD/PLN)	2 507	149	2	do 12 m-cy	221	247	-	nie dotyczy**	nie dotyczy
Forwardy na kupno waluty USD w zamian za EUR (EUR/USD)	3 690	181	1	do 3 lat	174	216	-	(1)	Przychody ze sprzedaży gazu
Forwardy rozliczane do średniej na sprzedaż waluty (EUR/PLN)	3 507	2	90	do 3 lat	(133)	(41)	-	36	Przychody ze sprzedaży gazu
RYZYO CEN TOWARÓW									
Kontrakty basis swap na indeksy cen gazu	445	327	-	1 - 3 m-cy	(258)	(231)	-	584	Przychody ze sprzedaży gazu
Kontrakty swap na indeksy cen gazu	21 497	541	5 540	do 4 lat	(5 070)	(5 116)	1	78	Przychody ze sprzedaży gazu
Kontrakty swap na indeksy cen HH	3 035	484	36	do 3 lat	465	460	2	nie dotyczy**	nie dotyczy
Kontrakty swap na indeksy cen produktów ropopochodnych	507	207	-	do 12 m-cy	421	304	-	nie dotyczy**	nie dotyczy
Razem	35 188	1 891	5 669		(4 180)	(4 161)	3	697	

*nie wszystkie instrumenty zostały w całości wyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń

**dla tych powiązań kwoty nie są przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat tylko korygują wartość początkowa zapasów (więcej informacji w tabeli 'Uzgodnienie kapitału z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń')

Typ instrumentu zabezpieczającego	Wartość nominalna*	Wartość bilansowa na 31 grudnia 2020		Okres wystąpienia przepływów pieniężnych i ich wpływu na wynik finansowy	Zmiana wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego stosowanego jako podstawa ujęcia nieefektywności zabezpieczenia w danym okresie	Zyski lub straty z tytułu zabezpieczenia dla okresu sprawozdawczego, które zostały ujęte w innych całkowitych dochodach	Kwota nieefektywności zabezpieczenia ujęta w rachunku zysków i strat (od początku istnienia powiązania zabezpieczającego)	Kwota przeklasyfikowana z kapitału z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych do wyniku finansowego jako korekta z tytułu przeklasyfikowania	Pozycja w sprawozdaniu z całkowitych dochodów (rachunku zysków i strat), która zawiera korektę z tytułu przeklasyfikowania
		Aktywa	Zobowiązania						
ZABEZPIECZENIA PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH									
RYZYO WALUTOWE									
Forwardy na kupno waluty (USD/PLN)	2 268	11	38	do 3 lat	75	60	-	nie dotyczy**	nie dotyczy
Forwardy na kupno waluty USD w zamian za EUR (EUR/USD)	1 183	-	41	do 4 lat	(38)	(39)	-	2	Przychody ze sprzedaży gazu
Forwardy rozliczane do średniej na sprzedaż waluty (EUR/PLN)	2 611	-	73	do 3 lat	(41)	(172)	-	(51)	Przychody ze sprzedaży gazu
RYZYO CEN TOWARÓW									
Kontrakty basis swap na indeksy cen gazu	403	11	37	1 - 3 m-cy	(100)	(99)	-	38	Przychody ze sprzedaży gazu
Kontrakty swap na indeksy cen gazu	4 274	286	410	do 4 lat	889	(49)	32	(1 051)	Przychody ze sprzedaży gazu
Kontrakty swap na indeksy cen HH	610	24	20	do 4 lat	(19)	(7)	-	nie dotyczy**	nie dotyczy
Kontrakty swap na indeksy cen produktów ropopochodnych	699	117	-	do 3 lat	151	151	-	nie dotyczy**	nie dotyczy
Razem	12 048	449	619		917	(155)	32	(1 062)	

*nie wszystkie instrumenty zostały w całości wyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń

**dla tych powiązań kwoty nie są przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat tylko korygują wartość początkową zapasów (więcej informacji w tabeli "Uzgodnienie kapitału z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń")

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Pozycje zabezpieczane na 31 grudnia 2021	Zmiana wartości pozycji zabezpieczanej stosowanej jako podstawa ujęcia nieefektywności zabezpieczenia w danym okresie	Saldo kapitału z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych dla kontynuowanych zabezpieczeń	Saldo pozostające w kapitale z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych z tytułu wszelkich powiązań zabezpieczających, dla których nie stosuje się już rachunkowości zabezpieczeń
RYZIKO WALUTOWE			
Zabezpieczenie gazu (USD/PLN)	(221)	147	-
Zabezpieczenie gazu (EUR/USD)	(174)	180	-
Zabezpieczenie gazu (EUR/PLN)	133	(75)	(22)
RYZIKO CEN TOWARÓW			
Kontrakty na gaz indeksowane do europejskich indeksów cen gazu (dziennych lub miesięcznych)	5 330	(4 644)	(1 916)
Kontrakty na gaz indeksowane do miesięcznych indeksów cen HH	(462)	448	(1)
Kontrakty na gaz indeksowane do miesięcznych indeksów cen produktów ropopochodnych	(421)	207	-
RAZEM	4 185	(3 737)	(1 939)

Pozycje zabezpieczane na 31 grudnia 2020	Zmiana wartości pozycji zabezpieczanej stosowanej jako podstawa ujęcia nieefektywności zabezpieczenia w danym okresie	Saldo kapitału z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych dla kontynuowanych zabezpieczeń	Saldo pozostające w kapitale z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych z tytułu wszelkich powiązań zabezpieczających, dla których nie stosuje się już rachunkowości zabezpieczeń
RYZIKO WALUTOWE			
Zabezpieczenie gazu (USD/PLN)	(75)	(26)	-
Zabezpieczenie gazu (EUR/USD)	38	(41)	-
Zabezpieczenie gazu (EUR/PLN)	41	(69)	(24)
RYZIKO CEN TOWARÓW			
Kontrakty na gaz indeksowane do europejskich indeksów cen gazu (dziennych lub miesięcznych)	(807)	(176)	195
Kontrakty na gaz indeksowane do miesięcznych indeksów cen HH	24	3	-
Kontrakty na gaz indeksowane do miesięcznych indeksów cen produktów ropopochodnych	(151)	117	-
RAZEM	(930)	(192)	171

Uzgodnienie kapitału z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń

	2021	2020
Stan brutto na początek okresu	(21)	911
Stan netto na początek okresu	(17)	738
RYZIKO WALUTOWE		
Zyski lub straty wynikające z zabezpieczenia, ujęte w pozostałych całkowitych dochodach w ciągu okresu sprawozdawczego	422	(152)
Kwota przeklasyfikowana z kapitału z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych do rachunku zysków i strat jako korekta z tytułu przeklasyfikowania	35	(49)
Kwota przeniesiona z kapitału z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych i ujęta jako korekta wartości bilansowej zapasów	(66)	(107)
Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń brutto	391	(308)
Podatek odroczone od rozliczenia i wyceny instrumentów zabezpieczających	74	(59)
Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń netto	317	(249)
RYZIKO CEN TOWARÓW		
Zyski lub straty wynikające z zabezpieczenia, ujęte w pozostałych całkowitych dochodach w ciągu okresu sprawozdawczego	(4 584)	(4)
Kwota przeklasyfikowana z kapitału z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych do rachunku zysków i strat jako korekta z tytułu przeklasyfikowania	662	(1 013)
Kwota przeniesiona z kapitału z tytułu zabezpieczenia przepływów pieniężnych i ujęta jako korekta wartości bilansowej zapasów	(2 124)	393
Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń brutto	(6 046)	(624)
Podatek odroczone od rozliczenia i wyceny instrumentów zabezpieczających	(1 149)	(119)
Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń netto	(4 897)	(505)
Stan brutto na koniec okresu	(5 676)	(21)
Stan netto na koniec okresu	(4 598)	(17)

6.3 Zarządzanie ryzykiem finansowym

Spółka prowadząc swoją działalność gospodarczą narażona jest w szczególności na następujące rodzaje ryzyka finansowego:

- ryzyko kredytowe,
- ryzyko rynkowe, w tym ryzyko walutowe, ryzyko stopy procentowej, ryzyko cen towarów (paliwa gazowe, ropa naftowa, energia elektryczna oraz produkty powiązane),
- ryzyko płynności.

Natura ryzyk finansowych, ich zakres oraz zarządzanie tymi ryzykami dla Spółki i dla Grupy pokrywają się w znaczącym zakresie ponieważ Spółka PGNiG S.A. stanowi dominującą część Grupy Kapitałowej PGNiG. W związku z tym, korzystając z uproszczenia

dopuszczonego przez MSSF 7 par. B6, Spółka nie przedstawia w niniejszym Jednostkowym sprawozdaniu finansowym całości ujawnień wymaganych przez MSSF 7 par. 31-42 w zakresie w jakim pokrywają się z ujawnieniami zawartymi w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym GK PGNiG, lecz podaje odniesienia do odpowiednich not w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym GK PGNiG.

6.3.1 Ryzyko kredytowe

Spółka posiada ekspozycję na ryzyko kredytowe głównie z tytułu następujących pozycji:

- środki pieniężne i ich ekwiwalenty (środki pieniężne w banku oraz lokaty bankowe),
- należności z tytułu dostaw i usług,
- udzielone pożyczki,
- należności z tytułu wspólnego zarządzania środkami pieniężnymi (cash pooling),
- wartość dodatnia pochodnych instrumentów finansowych,
- udzielone gwarancje finansowe.

Natura, zakres oraz zarządzenie ryzykiem kredytowym zostały przedstawione w [nocie 7.3.1.](#) do Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PGNiG (uproszczenie dopuszczone przez MSSF 7 par. B6). W niniejszej nodzie przedstawiono ujawnienia dotyczące tylko tych pozycji, które podlegają eliminacji w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. W odniesieniu do pozostałych pozycji koncentracja ryzyka kredytowego oraz ocena jakości kredytowej dla Spółki i Grupy nie różnią się istotnie.

Ekspozycja na ryzyko kredytowe odpowiada wartości bilansowej danej pozycji, z wyjątkiem udzielonych gwarancji.

Ryzyko kredytowe w odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług Spółka rozumie jako ryzyko rozliczeniowe mogące narazić PGNiG S.A. na poniesienie straty lub niekorzystną zmianę sytuacji finansowej w wyniku niewykonania zobowiązania przez kontrahenta, w tym ryzyko koncentracji związane z nadmierną ekspozycją wobec jednego podmiotu.

W Grupie Kapitałowej obowiązują jednolite zasady zarządzania ryzykiem kredytowym regulujące proces przyznawania limitów kredytowych kontrahentom (w tym kontrahentom wspólnym) oraz odpowiednie zabezpieczenie ściągальności należności handlowych. Dodatkowo, cały proces został objęty wewnętrznym systemem raportowania obejmującym między innymi analizę ekspozycji na ryzyko kredytowe oraz monitoring należności przeterminowanych.

Spółka efektywnie zarządza ryzykiem kredytowym poprzez wyznaczanie limitów kredytowych na podstawie przeprowadzanej oceny wiarygodności kredytowej kontrahentów, z uwzględnieniem zarówno sytuacji finansowej kontrahenta jak i ogólnej sytuacji makroekonomicznej. Przekroczenie ekspozycji powyżej wyznaczonych limitów jest na bieżąco analizowane przez jednostkę odpowiedzialną za zarządzanie ryzykiem kredytowym kontrahentów, która podejmuje działania w celu jego wyeliminowania. Dodatkowo, zgodnie z obowiązującymi wewnętrznymi procedurami Spółka stosuje różnego rodzaju formy zabezpieczeń w zawieranych umowach handlowych.

W Spółce występuje koncentracja ryzyka kredytowego związana ze stanem należności z tytułu dostaw i usług. Saldo należności od trzech największych odbiorców wynosi 47% wartości należności. Z uwagi na długoletnią współpracę i wysoką pozycję tych podmiotów na rynku polskim jakość kredytowa tych należności została oceniona przez Spółkę jako dobra.

W odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych ([nota 5.2.2.](#)), również występuje koncentracja ryzyka kredytowego. Saldo należności od jednego podmiotu powiązanego stanowi 40% należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych. Pomimo wystąpienia koncentracji ryzyka kredytowego Spółka ocenia ryzyko kredytowe związane z tymi należnościami jako niskie z uwagi, iż jest to podmiot z Grupy Kapitałowej PGNiG.

W zakresie należności z tytułu pożyczek udzielonych spółkom z Grupy PGNiG ([nota 7.4.](#)) występuje koncentracja ryzyka kredytowego. Na 31 grudnia 2021 roku 40% (27% w 2020 roku) salda stanowiły należności od Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o., 33% (34% w 2020 roku) należności od PGNiG Termika S.A. oraz 11% (11% w 2020 roku) należność od Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. W przypadku jednostek zależnych jakość kredytowa tych należności została oceniona przez Spółkę jako dobra i tym samym ryzyko kredytowe jest ograniczone. W odniesieniu do należności od Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. część udzielonych pożyczek została zakwalifikowana do ekspozycji klasy 3 i objęta odpisem z tytułu utraty wartości. Na koniec 2021 roku łączny odpis aktualizujący udzielone pożyczki do Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. wyniósł 413 milionów złotych.

W odniesieniu do należności z tytułu cash pooling ([nota 4.3.](#)) występuje koncentracja ryzyka kredytowego na poziomie 64%. Ryzyko kredytowe związane z tymi należnościami jest ograniczone ze względu na fakt, iż są to podmioty zależne w Grupie PGNiG. Ich jakość kredytowa jest oceniana jako bardzo dobra.

Ryzyko kredytowe związane z udzielonymi gwarancjami limitowane jest do gwarantowania zobowiązań spółek z Grupy PGNiG. Największą wartościowo gwarancję stanowi zabezpieczenie zobowiązań spółki PGNiG Upstream Norway AS do kwoty 2 886 milionów złotych tj. 627,5 milionów EUR (w 2020 roku 2 896 milionów złotych tj. 627,5 milionów EUR). W roku 2021 wskazane zabezpieczenie stanowi 33% salda udzielonych przez PGNiG S.A. gwarancji (52% w 2020 roku).

6.3.2 Ryzyko cen towarów

Do zabezpieczenia ryzyka towarowego, w latach 2021 i 2020, Spółka stosowała rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Szczegóły dotyczące rachunkowości zabezpieczeń przedstawiono w [nocie 6.2.](#)

Natura, zakres oraz zarządzanie ryzykiem cenowym zostały przedstawione w [nocie 7.3.2.1.](#) do Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PGNiG (uproszczenie dopuszczone przez MSSF 7 par. B6).

6.3.3 Ryzyko walutowe

Spółka narażona jest głównie na ryzyko zmiany kursów EUR/PLN, USD/PLN oraz NOK/PLN. Kluczowe źródła ekspozycji na ryzyko walutowe to:

- zobowiązania/należności z tytułu dostaw i usług (głównie zobowiązania za dostawy zakupionego przez Spółkę gazu ([nota 5.2.3.](#)),
- pochodne instrumenty finansowe na stopę procentową CIRS zawarte jako zabezpieczenie pożyczki denominowanej w NOK udzielonej spółce PGNiG Upstream Norway AS ([nota 6.2.1.](#)),
- środki pieniężne i ich ekwiwalenty ([nota 4.6.](#)).

Natura, zakres oraz zarządzanie ryzykiem walutowym zostały przedstawione w [nocie 7.3.2.2.](#) do Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PGNiG (uproszczenie dopuszczone przez MSSF 7 par. B6). W niniejszej nodzie przedstawiono ujawnienia dotyczące tylko tych pozycji, które nie występują w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej PGNiG.

29 grudnia 2021 roku nastąpiła całkowita spłata przez PGNiG Upstream Norway AS pożyczki denominowanej w NOK. Do 31 grudnia 2021 roku nie zamknięto transakcji CIRS zabezpieczającej tę pożyczkę.

Analiza wrażliwości na ryzyko zmiany kursów walutowych nie różni się istotnie dla Spółki i Grupy. Ujawnienie w tym zakresie zostało przedstawione w [nocie 7.3.2.2.](#) Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PGNiG.

6.3.4 Ryzyko stopy procentowej

Głównym źródłem ryzyka stopy procentowej w Spółce są udzielone pożyczki spółkom zależnym, w tym głównie spółce Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. ([nota 7.4.](#)).

Natura, zakres oraz zarządzanie ryzykiem stopy procentowej zostały przedstawione w [nocie 7.3.2.3.](#) do Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PGNiG (uproszczenie dopuszczone przez MSSF 7 par. B6). W niniejszej nodzie przedstawiono ujawnienia dotyczące tylko tych pozycji, które nie występują w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej PGNiG.

Główne pozycje narażone na ryzyko stóp procentowych oraz analizę wrażliwości na ryzyko zmiany stóp procentowych w odniesieniu do pozycji oprocentowanych według stopy zmiennej, na dzień bilansowy przedstawiono w poniższej tabeli.

		2021			2020		
		Wartość bilansowa	Saldo oprocentowane wg stopy zmiennej	Zmiana oprocentowania o +/- 30 bp*	Wartość bilansowa	Saldo oprocentowane wg stopy zmiennej	Zmiana oprocentowania o +/- 30 bp*
Udzielone pożyczki (wewnątrzgrupowe)	Nota 7.4.	7 079	7 090	+/- 322	8 027	7 577	+/- 229
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Nota 4.6.	8 330	-	-	6 329	-	-
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	Nota 4.2.	10 328	10 006	+/- 3	320	-	-
Łączny wpływ				+/- 325			+/- 229

* W bieżącym roku Spółka zmieniła metodę kalkulacji oprocentowania pozycji narażonych na zmianę stopy procentowej. W wyniku tej zmiany dane porównawcze za okres zakończony 31 grudnia 2020 roku zostały skorygowane.

6.3.5 Ryzyko płynności

Natura, zakres oraz zarządzanie ryzykiem płynności zostały przedstawione w [nocie 7.3.3.](#) do Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PGNiG (uproszczenie dopuszczone przez MSSF 7 par. B6). Dodatkowym elementem zarządzania płynnością w Spółce jest system zarządzania środkami pieniężnymi w ramach transakcji cash pooling.

System zarządzania środkami pieniężnymi w ramach cash pooling (nota 4.3.) w Banku Pekao S.A. i PKO BP S.A. został wprowadzony w celu poprawy skuteczności zarządzania płynnością w Grupie Kapitałowej PGNiG. Wykorzystanie cash pooling ułatwiło planowanie płynności w Grupie oraz spowodowało zmniejszenie zależności od zewnętrznych źródeł finansowania. Lepsze wykorzystanie wolnych środków pieniężnych poskutkowało obniżeniem kosztów finansowania w ramach Grupy.

W poniższej tabeli została zaprezentowana analiza wymagalności głównych pozycji zobowiązań finansowych.

	2021					2020				
	do 1 roku	1-5 lat	powyżej 5 lat	Razem przepływy niezdyskontowane	Wartość bilansowa	do 1 roku	1-5 lat	powyżej 5 lat	Razem przepływy niezdyskontowane	Wartość bilansowa
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	10 034	77	786	10 897	10 328	24	80	750	854	320
Kredyty i pożyczki	10 006	-	-	10 006	10 006	-	-	-	-	-
Zobowiązanie z tytułu leasingu	28	77	786	891	322	24	80	750	854	320
Zobowiązania z tytułu dostaw i podatków	7 279	-	-	7 279	7 279	2 120	-	-	2 120	2 120
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	7 204	-	-	7 204	7 204	2 040	-	-	2 040	2 040
Zobowiązania z tytułu zakupu niefinansowych aktywów trwałych dotyczących poszukiwania i oceny zasobów mineralnych	75	-	-	75	75	80	-	-	80	80
Zobowiązania z tytułu wspólnego zarządzania środkami pieniężnymi (cash pooling)	166	-	-	166	166	203	-	-	203	203
Razem bez instrumentów pochodnych	17 479	77	786	18 342	17 773	2 347	80	750	3 177	2 643
Wystawione gwarancje finansowe	472	125	461	1 058	1 058	102	239	503	844	844
Pochodne instrumenty finansowe (dotyczy wyłącznie zobowiązań z tytułu instrumentów pochodnych na dzień bilansowy)										
Transakcje zamiany stóp procentowych (IRS, CCIRS)										
- wpływy	1 686	-	-	1 686	1 686	45	1 566	-	1 611	1 611
- wypływy	(1 824)	-	-	(1 824)	(1 824)	(44)	(1 742)	-	(1 786)	(1 786)
Transakcje forward i futures										
- wpływy	5 571	288	-	5 859	5 859	5 370	1 770	281	7 421	7 421
- wypływy	(6 975)	(294)	-	(7 269)	(7 269)	(5 439)	(1 816)	(424)	(7 679)	(7 679)
Swapy towarowe										
- wypływy	(6 911)	(3 963)	-	(10 874)	(10 874)	(611)	(105)	(8)	(724)	(724)
Swapy walutowy										
- wypływy	(60)	(66)	-	(126)	(126)	(97)	(54)	-	(151)	(151)
Razem wypływy bez uwzględnienia wpływów z instrumentów pochodnych	(15 770)	(4 323)	-	(20 093)	(20 093)	(6 191)	(3 717)	(432)	(10 340)	(10 340)
Razem po uwzględnieniu wpływów z instrumentów pochodnych	(8 513)	(4 035)	-	(12 548)	(12 548)	(776)	(381)	(151)	(1 308)	(1 308)

Spółka posiada znaczącą wartość praw wieczystego użytkowania gruntu, ujmowanych jako leasing. Zobowiązanie to zostało szerzej opisane w [nocie 4.2](#). Zgodnie z przepisami prawa wysokość opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste z tytułu tych praw ustalane jest jako 1% lub 3% wartości nieruchomości, dla której przekazywane jest prawo użytkowania wieczystego. Wysokość opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej, nie częściej niż raz na trzy lata może być aktualizowana. Oznacza to, że wysokość opłaty rocznej może w przyszłości ulec zmianie i wpłynąć na wartość zobowiązania. Ze względu na brak ustawowego limitu wzrostu opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste, nie ma możliwości ustalenia procentowego wzrostu wartości zobowiązania z tytułu opłaty za użytkowanie wieczyste.

Wzrost płatności o 1% spowoduje wzrost zobowiązania o 8 milionów złotych.

7. Inwestycje w jednostki powiązane oraz transakcje ze stronami powiązanymi

7.1 Udziały i akcje

Zasady rachunkowości

Pozycja **udziały i akcje** obejmuje udziały i akcje w spółkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach. Ponadto w wartości bilansowej udziałów i akcji w spółkach zależnych wykazywane są dopłaty bezzwrotne wniesione do spółek, w tym na pokrycie strat wykazanych w sprawozdaniu finansowym jednostki zależnej. Udziały i akcje wyceniane są w cenie nabycia pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Test na utratę wartości przeprowadza się w przypadku wystąpienia przesłanek na utratę wartości, poprzez porównanie wartości bilansowej z wyższą z dwóch kwot: wartością godziwą pomniejszoną o koszty sprzedaży i wartością użytkową. Straty z tytułu utraty wartości wykazuje się w kosztach finansowych.

		2021			2020		
		Wartość brutto	Odpis aktualizacyjny	Wartość netto	Wartość brutto	Odpis aktualizacyjny	Wartość netto
W jednostkach zależnych	<i>Nota 7.3.</i>	13 075	(2 602)	10 473	12 920	(2 673)	10 247
We wspólnych przedsięwzięciach	<i>Nota 7.3.</i>	38	-	38	38	-	38
W jednostkach stowarzyszonych	<i>Nota 7.3.</i>	12	(10)	2	12	(10)	2
Pozostałe		89	(88)	1	89	(88)	1
Razem		13 214	(2 700)	10 514	13 059	(2 771)	10 288

W roku 2021 PGNiG S.A. zwiększyła zaangażowanie kapitału w PGNiG Upstream Norway AS o wartość 229 milionów złotych, w spółce PGNiG Ventures Sp. z o.o. o 23 miliony złotych, w PGNiG Upstream North Africa B.V o 6 milionów złotych, w PGNiG Gazoprojekt S.A. o 5 milionów złotych oraz w spółkach PGNiG SPV 7 Sp. z o.o., PGNiG SPV 8 Sp. z o.o., PGNiG SPV 9 Sp. z o.o., PGNiG SPV 10 Sp. z o.o. oraz LLC "Karpattgazvydobuvannya" o łączną kwotę 6 milionów złotych.

W okresie porównawczym PGNiG S.A. nabyła udziały w PGNiG Upstream North Africa B.V. o wartości 5 milionów złotych oraz zwiększyła zaangażowanie kapitału w spółce PGNiG Ventures Sp. z o.o. o 3 miliony złotych.

Pozycja odpis aktualizacyjny zawiera korektę pomiędzy wartością księgową wkładu niepieniężnego, a jego wartością godziwą na moment wniesienia udziałów / akcji. Wartość tej korekty na 31 grudnia 2021 roku wynosiła 1 969 milionów złotych i dotyczyła głównie następujących spółek: Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. w kwocie 1 516 milionów złotych, PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o. w kwocie 344 miliony złotych, PGNiG Technologie S.A. w kwocie 82 miliony złotych. Na 31 grudnia 2020 roku korekta ta wynosiła 2 011 milionów złotych i dotyczyła głównie następujących spółek: Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. w kwocie 1 516 milionów złotych, PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o. w kwocie 344 miliony złotych, PGNiG Technologie S.A. w kwocie 82 miliony złotych, Geovita Sp. z o.o. w kwocie 42 miliony złotych.

7.2 Utrata wartości udziałów i akcji

W 2021 roku Spółka dokonała dodatkowego odpisu aktualizującego wartość posiadanych udziałów w spółce PGNiG Upstream North Africa B.V. w kwocie 6 milionów złotych (5 milionów złotych w roku 2020), w efekcie czego wartość odpisu aktualizującego na 31 grudnia 2021 roku wynosiła 533 miliony złotych (527 milionów złotych na 31 grudnia 2020 roku), co stanowi 100% wartości posiadanych udziałów.

Działalność spółki PGNiG Upstream North Africa B.V w dalszym ciągu pozostaje objęta tak zwaną „Siłą Wyższą”, która została wprowadzona 15 sierpnia 2014 roku. W jej wyniku działalność operacyjna i poszukiwawcza została wstrzymana. Decyzja o prowadzeniu dalszych prac zostanie podjęta w zależności od rozwoju sytuacji politycznej w Libii.

7.3 Szczegółowe informacje dotyczące jednostek zależnych, wspólnych przedsięwzięć oraz jednostek stowarzyszonych

Lp.	Nazwa jednostki	Kraj siedziby	Bezpośredni udział procentowy w kapitale (odpowiada prawom głosu)		Wartość bilansowa inwestycji	
			2021	2020	2021	2020
Jednostki zależne						
1	GEOFIZYKA Toruń S.A.	Polska	100,00%	100,00%	68	68
2	Exalo Drilling S.A.	Polska	100,00%	100,00%	333	333
3	PGNiG Upstream Norway AS	Norwegia	100,00%	100,00%	1 339	1 110
4	PGNiG Upstream North Africa B.V.	Holandia	100,00%	100,00%	-	-
5	Geovita S.A.	Polska	100,00%	100,00%	-	36
6	PGNiG Technologie S.A.	Polska	100,00%	100,00%	83	83
7	PGNiG Supply&Trading GmbH	Niemcy	100,00%	100,00%	40	40
8	PGNiG Termika S.A.	Polska	100,00%	100,00%	2 772	2 772
9	Gas Storage Poland Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%	6	6
10	PGNiG Serwis Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%	10	10
11	Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%	4 908	4 908
12	PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%	772	772
13	PGNiG Ventures Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%	26	4
14	PGNiG SPV 6 Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%	51	51
15	PGNiG SPV 7 Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%	1	-
16	PGNiG Gazoprojekt S.A.	Polska	93,73%	93,73%	18	13
17	GAS – TRADING S.A.	Polska	43,41%	43,41%	1	1
18	Polski Gaz Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych	Polska	100,00%	100,00%	40	40
19	PGNiG SPV 8 Sp. z o.o.	Polska	100,00%	-	2	-
20	PGNiG SPV 9 Sp. z o.o.	Polska	100,00%	-	-	-
21	PGNiG SPV 10 Sp. z o.o.	Polska	100,00%	-	-	-
22	LLC "Karpagazvydobuvannya"	Ukraina	85,00%	-	3	-
					10 473	10 247
Wspólne przedsięwzięcia						
1	SGT EUROPOL GAZ S.A.	Polska	48,00%	48,00%	38	38
					38	38
Jednostki stowarzyszone						
1	PFK GASKON S.A.	Polska	45,94%	45,94%	-	-
2	ZWUG "INTERGAZ" Sp. z o.o.	Polska	38,30%	38,30%	2	2
3	"Dewon" PSA	Ukraina	36,38%	36,38%	-	-
					2	2

W związku z planowaną transakcją zbycia udziałów spółki Geovita S.A. wartość udziałów jednostki zależnej w 2021 roku została przekwalifikowana do kategorii aktywa przeznaczone do sprzedaży i na 31 grudnia 2021 roku jest prezentowana w ramach pozycji „Pozostałe aktywa” w Sprawozdaniu z sytuacji finansowej niniejszego sprawozdania finansowego.

Ponadto Spółka, jako jedyny fundator, posiada Fundację PGNiG S.A. im. Ignacego Łukasiewicza.

7.4 Udzielone pożyczki

Zasady rachunkowości

Pożyczki wyceniane są w oparciu o model biznesowy Spółki („utrzymywanie”) oraz ocenę charakterystyki wynikającej z umowy przepływów pieniężnych. Spółka na moment początkowego ujęcia aktywa finansowego w księgach ustala, czy wynikające z umowy przepływy pieniężne są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty, a zatem czy są zgodne z podstawową umową pożyczkową (test SPPI).

Pożyczki wyceniane są:

- według zamortyzowanego kosztu, pod warunkiem spełnienia testu przepływów pieniężnych,
- w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w przypadku gdy test przepływów pieniężnych nie został spełniony.

Zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości, udzielone pożyczki poddawane są testowi na utratę wartości zgodnie z modelem strat oczekiwanych, metodą analizy indywidualnej. Charakterystyka metody indywidualnej została opisana w [nocie 6.1](#).

Istotne szacunki

Odpis aktualizujący wartość udzielonych pożyczek

W celu ustalenia oczekiwanej straty kredytowej udzielonych pożyczek, Spółka przyjmuje iż źródłem ryzyka, które podlega analizie jest sytuacja finansowa danego pożyczkobiorcy. Szacowanie odpisu na udzielone pożyczki przeprowadzane jest w oparciu o model statystyczny uwzględniający szacowane prawdopodobieństwa upadłości/niewypłacalności dłużnika, stosowanych zabezpieczeń i szacowanej ekspozycji Spółki w momencie upadłości/niewypłacalności dłużnika.

	2021			2020		
	Jednostkom zależnym bezpośrednio	Jednostkom zależnym pośrednio i stowarzyszonym	Razem	Jednostkom zależnym bezpośrednio	Jednostkom zależnym pośrednio i stowarzyszonym	Razem
Saldo na początek okresu	6 964	1 063	8 027	4 961	965	5 926
Pożyczki udzielone	2 589	125	2 714	2 649	105	2 754
Naliczone odsetki	153	67	220	156	50	206
Różnice kursowe z wyceny	182	5	187	22	-	22
Splata kapitału	(3 375)	(11)	(3 386)	(628)	(23)	(651)
Splata odsetek	(157)	(13)	(170)	(157)	(21)	(178)
Wycena finansowa	(26)	(3)	(29)	(8)	(5)	(13)
Modyfikacja	(63)	-	(63)	-	-	-
Odpisy z tytułu utraty wartości - pozostałe	(1)	(420)	(421)	(31)	(8)	(39)
Saldo na koniec okresu	6 266	813	7 079	6 964	1 063	8 027
- długoterminowe	6 113	704	6 817	6 453	1 043	7 496
- krótkoterminowe	153	109	262	511	20	531

Na 31 grudnia 2021 roku Spółka dokonała kalkulacji wartości godziwej pożyczek. Przeprowadzone testy wykazały, że różnica pomiędzy wartością godziwą pożyczek, a ich wartością bilansową nie przekracza 7,2%. Na 31 grudnia 2020 roku wskaźnik ten wynosił 3%.

Lp.	Strona pożyczki	Cel pożyczki	Waluta pożyczki	Oprocentowanie	Termin spłaty	Saldo	
						2021	2020
1	Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. (ECSW S.A.)	a) Porozumienie konsolidujące - pożyczka podporządkowana w celu spełnienia warunków koniecznych do udzielenia finansowania Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. przez Bank Gospodarstwa Krajowego i PGNiG S.A.	PLN	oprocentowanie stałe 7,93%	30.06.2033	-	265
		b) pożyczka konsorcjalna zawarta z Bankiem Gospodarstwa Krajowego i PGNiG S.A. (transza A i B)	PLN	6M WIBOR + marża 1,45%	14.06.2030	425	421
		c) pozostałe pożyczki udzielone w związku z ponoszonymi kosztami projektu na etapie projektowania, budowy i oddania do użytku bloku gazowo - parowego w Stalowej Woli - pożyczki podporządkowane pod finansowanie wymienione w pkt b)	PLN	oprocentowanie stałe 7,93%, 7,51% lub 7,63%	30.06.2033	-	104
		d) pożyczka VAT	PLN	1M WIBOR + marża 2,5%	31.03.2021	-	2
2	PGNiG Termika S.A.	a) Współfinansowanie zakupu 99,8% pakietu akcji Vattenfall Heat Poland S.A.	PLN	3M WIBOR +1,15%	31.12.2021	-	352
		b) Pożyczka odnawialna na finansowanie potrzeb inwestycyjnych i płynnościowych	PLN	3M WIBOR + marża 1,31%	30.06.2028	2 417	2 333
3	PGNiG Upstream Norway AS	a) Finansowanie ogólnych celów korporacyjnych PGNiG Upstream Norway AS, w szczególności finansowania projektu Skarv, w tym zakupu udziałów w Licencjach Produkcyjnych na Norweskim Szelfie Kontynentalnym obejmujących pola Skarv, Snadd oraz pole Gro	NOK	3M NIBOR + marża 3%	31.12.2031	-	1 766
		b) Finansowanie ogólnych celów korporacyjnych PGNiG Upstream Norway AS, bieżących nakładów inwestycyjnych oraz wydatków związanych z działalnością poszukiwawczą (waluta pożyczki NOK, możliwość wypłaty i spłaty w NOK, USD i EUR)	USD	3M LIBOR + marża 3%	31.12.2031	649	192

4	Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o.	a) Finansowanie rozbudowy i modernizacji krajowej sieci dystrybucji gazu	PLN	3M WIBOR + marża 1,81%	31.12.2025	868	799
		b) Wcześniejsza spłata umów zawartych w latach 2007-2013 oraz finansowanie bieżącej i inwestycyjnej działalności		3M WIBOR + marża 1,64%	30.06.2029	2 138	1 384
5	PGNiG Termika Energetyka Przemysłowa S.A.	a) Pożyczka na finansowanie programu inwestycyjnego objętego „Biznes Planem Grupy SEJ oraz refinansowanie środków finansowych pozyskanych poprzez emisję obligacji	PLN	6M WIBOR + marża 1,56%	31.12.2023	253	260
		b) Sfinansowanie realizacji strategicznego projektu inwestycyjnego pn. Zabezpieczenie dostaw ciepła dla miasta Rybnika po 2022 roku		6M WIBOR + marża 1,59%	30.12.2033	10	10
		c) Sfinansowanie bieżącej działalności		6M WIBOR + marża 1,57%	30.12.2033	124	-
6	Exalo Drilling S.A.	Sfinansowanie bieżącej działalności	PLN	3M WIBOR + marża 3,17%	29.11.2030	46	-
7	Pozostałe					149	139
						7 079	8 027

Istotne zmiany w udzielonych pożyczkach w bieżącym okresie sprawozdawczym

Pożyczki udzielone Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A.

Na koniec 2021 roku wartość brutto pożyczki wycenianej według zamortyzowanego kosztu wynosiła 838 milionów złotych, natomiast po uwzględnieniu odpisu aktualizującego 425 milionów złotych. Pożyczka udzielona na cele zapłaty podatku VAT została całkowicie spłacona w 2021 roku.

Zwiększenie wartości odpisu aktualizującego z 18 milionów złotych wykazywanego na 31 grudnia 2020 roku do 413 milionów złotych na 31 grudnia 2021 wynika z oceny prognozowanych wyników Elektrociepłowni Stalowa Wola. Zgodnie z przeprowadzoną analizą wartość pożyczki w kwocie 404 miliony złotych została przeklasyfikowana do aktywów z utratą wartości, co skutkowało istotnym zwiększeniem odpisu aktualizującego.

Pożyczki udzielone PGNiG Termika S.A.

W wyniku spłaty raty w grudniu 2021 roku w kwocie 356 milionów złotych pożyczka udzielona PGNiG Termika S.A. na podstawie umowy z 23 sierpnia 2011 roku, aneksowanej 1 lipca 2018 roku została całkowicie spłacona.

W 2021 roku uruchomiono transze pożyczki na podstawie umowy zawartej 30 lipca 2018 roku na łączną kwotę 850 milionów złotych. PGNiG Termika S.A. w 2021 roku dokonała również spłat pożyczki na łączną kwotę 750 milionów złotych. Na 31 grudnia 2021 roku zaangażowanie kapitałowe PGNiG S.A. z tytułu powyższej umowy wynosiło 2 450 milionów złotych.

Łączna wartość brutto udzielonych pożyczek PGNiG Termika S.A. przez PGNiG S.A. wycenianych według zamortyzowanego kosztu na 31 grudnia 2021 roku wynosiła 2 457 milionów złotych, natomiast wartość pożyczek po uwzględnieniu odpisu aktualizującego wynosiła 2 417 milionów złotych.

Pożyczka udzielona PGNiG Upstream Norway AS

W październiku 2021 roku PGNiG Upstream Norway AS dokonał wcześniejszej całkowitej spłaty pożyczki udzielonej na podstawie umowy z 2010 roku w kwocie 1 811 milionów złotych. Umowa pozostaje ważna i obowiązuje do 31 grudnia 2031 roku.

Ponadto w ramach umowy pożyczki wielowalutowej podpisanej w 2020 roku na sfinansowanie ogólnych celów korporacyjnych, bieżących nakładów inwestycyjnych oraz wydatków związanych z działalnością poszukiwawczą w sierpniu 2021 roku PGNiG Upstream Norway A.S. została wypłacona transza w wysokości 813 milionów złotych. W grudniu 2021 roku PGNiG Upstream Norway AS dokonał wcześniejszej spłaty w wysokości 403 milionów złotych. Na 31 grudnia 2021 roku wartość brutto pożyczki wycenionej w zamortyzowanym koszcie wynosiła 654 miliony złotych, natomiast wartość netto 649 milionów złotych.

Pożyczki udzielone Polskiej Spółce Gazownictwa Sp. z o.o.

W 2021 roku na podstawie umowy pożyczki odnawialnej z 31 lipca 2019 roku, aneksowanej 23 października 2020 roku Polskiej Spółce Gazownictwa Sp. z o.o. wypłacono transze pożyczki w łącznej kwocie 750 milionów złotych. Zaangażowanie kapitałowe PGNiG S.A. z tytułu powyższej umowy wynosiło 2 333 miliony złotych na koniec 2021 roku.

W kwietniu 2021 roku na podstawie umowy z 19 lutego 2019 roku nastąpiła wypłata pożyczki w kwocie 67 milionów złotych.

Na 31 grudnia 2021 roku wartość pożyczek udzielonych Polskiej Spółce Gazownictwa Sp. z o.o. wycenianych według zamortyzowanego kosztu wynosiła 3 017 milionów złotych, a po uwzględnieniu odpisu aktualizacyjnego 3 006 milionów złotych.

Pożyczki udzielone PGNiG Termika Energetyka Przemysłowa S.A.

Na podstawie umowy zawartej 23 listopada 2021 roku udzielono PGNiG Termika Energetyka Przemysłowa S.A. pożyczki odnawialnej w wysokości 125 milionów złotych na finansowanie bieżącej działalności. Zabezpieczeniem spłaty pożyczki jest weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową. Termin spłaty pożyczki został ustalony na grudzień 2033 roku.

Łączna wartość brutto pożyczek udzielonych PGNiG Termika Energetyka Przemysłowa S.A. przez PGNiG S.A. wycenionych według zamortyzowanego kosztu na 31 grudnia 2021 roku wynosiła 392 miliony złotych, natomiast wartość pożyczek po uwzględnieniu odpisu aktualizującego wynosiła 387 milionów złotych.

Pożyczka udzielona Exalo Drilling S.A.

12 stycznia 2021 roku pomiędzy PGNiG S.A. a Exalo Drilling S.A. została zawarta umowa o udzielenie pożyczki nieodnawialnej w wysokości 50 milionów złotych z przeznaczeniem na finansowanie bieżącej działalności. Pożyczka jest zabezpieczona wekslem in blanco wraz z deklaracją wekslową. Data spłaty pożyczki przypada na 2030 rok.

Na 31 grudnia 2021 roku wartość pożyczki wycenianej według zamortyzowanego kosztu zarówno w wartości brutto jak i w wartości netto wynosiła 46 milionów złotych.

Wpływ COVID-19 na poziom oczekiwanych strat kredytowych dla udzielonych pożyczek

Spółka na bieżąco monitoruje poziom ryzyka kredytowego powiązany z posiadanymi długoterminowymi instrumentami finansowymi. Kontrahenci Spółki (w przeważającej mierze inne spółki z GK PGNiG) funkcjonują w sektorach, które charakteryzują się potencjalnie dużą wrażliwością na wpływ COVID-19. Rating jednostki dominującej w Grupie Kapitałowej, w ramach której funkcjonują kontrahenci, utrzymywany jest na poziomie inwestycyjnym, co ogranicza ryzyko niewypłacalności kontrahentów w horyzoncie życia instrumentów finansowych posiadanych przez Spółkę, a tym samym na datę bilansową nie zostały zidentyfikowane przesłanki znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego instrumentów finansowych.

Oczekiwana strata kredytowa kalkulowana dla udzielonych pożyczek oszacowana została na poziomie 552 milionów złotych, z czego 4 miliony złotych odzwierciedla szacowany na datę bilansową efekt wpływu COVID-19 na prawdopodobieństwo niewypłacalności kontrahentów w okresach przyszłych. Na 31 grudnia 2021 oczekiwana strata kredytowa w zakresie udzielonych pożyczek, dla których kalkulowana jest w horyzoncie 12 miesięcy wyniosła 69 milionów złotych. Łączna oczekiwana strata kredytowa dla udzielonych pożyczek jest niższa o 6 milionów złotych w porównaniu do oczekiwanej straty kredytowej dla udzielonych pożyczek na koniec 2020 roku.

	Klasa 1 - 12-miesięczna oczekiwana strata	Klasa 2 - oczekiwana strata w okresie całego życia	Klasa 3 - z rozpoznaną utrącią wartości	Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Razem
Wartość bilansowa brutto na 1 stycznia 2021	7 992	10	157	-	8 159
Transfer do grupy z 12-miesięczną oczekiwaną stratą	-	(10)	-	-	(10)
Transfer do grupy z rozpoznaną utratą wartości	(378)	-	-	-	(378)
Transfer z grupy z 12-miesięczną oczekiwaną stratą	-	-	378	-	378
Transfer z grupy z oczekiwaną stratą w okresie całego życia	10	-	-	-	10
Spłaty kapitału	(3 382)	-	(4)	-	(3 386)
Pożyczki udzielone	2 711	-	-	3	2 714
Pozostały wpływ	86	-	52	6	144
Wartość bilansowa brutto na 31 grudnia 2021	7 039	-	583	9	7 631
Skumulowany odpis na 1 stycznia 2021	(75)	(1)	(56)	-	(132)
Zwiększenia w korespondencji z kosztami	(60)	-	(417)	-	(477)
Rozwiązanie w korespondencji z przychodami	56	-	3	-	59
Transfer do grupy z 12-miesięczną oczekiwaną stratą	-	1	-	-	1
Transfer do grupy z rozpoznaną utratą wartości	9	-	-	-	9
Transfer z grupy z 12-miesięczną oczekiwaną stratą	-	-	(9)	-	(9)
Transfer z grupy z oczekiwaną stratą w okresie całego życia	(1)	-	-	-	(1)
Wpływ zmian kursów walutowych oraz pozostałe	2	-	(4)	-	(2)
Skumulowany odpis na 31 grudnia 2021	(69)	-	(483)	-	(552)
Wartość bilansowa netto na 31 grudnia 2021	6 970	-	100	9	7 079
Wartość bilansowa brutto na 1 stycznia 2020	5 851	9	159	-	6 019
Spłaty kapitału	(649)	-	(2)	-	(651)
Pożyczki udzielone	2 752	2	-	-	2 754
Pozostały wpływ	38	(1)	-	-	37
Wartość bilansowa brutto na 31 grudnia 2020	7 992	10	157	-	8 159
Skumulowany odpis na 1 stycznia 2020	(37)	(2)	(54)	-	(93)
Zwiększenia w korespondencji z kosztami	(87)	(1)	(3)	-	(91)
Rozwiązanie w korespondencji z przychodami	49	2	1	-	52
Skumulowany odpis na 31 grudnia 2020	(75)	(1)	(56)	-	(132)
Wartość bilansowa netto na 31 grudnia 2020	7 917	9	101	-	8 027

W 2020 roku nie wystąpiły transfery pomiędzy klasami.

7.4.1 Transakcje z jednostkami powiązаныmi

	Jednostki zależne		Jednostki stowarzyszone		Wspólne przedsięwzięcia		
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	
Obroty i przychody/koszty za rok sprawozdawczy							
Sprzedaż produktów i usług do jednostek powiązanych	3 242	2 043	-	-	647	257	
Zakupy od jednostek powiązanych	9 523	3 575	-	-	101	265	
Otrzymane dywidendy	738	454	2	1	-	-	
Przychody finansowe, przychody z tytułu odsetek obliczone z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej oraz przychody z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie	300	197	21	3	39	38	
Koszty finansowe	65	1	-	-	-	-	
Salda na koniec okresu sprawozdawczego							
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	Nota 5.2.2	711	164	-	-	274	174
Udzielone pożyczki jednostkom powiązanym po uwzględnieniu odpisów z tytułu utraty wartości	Nota 7.4.	6 654	7 235	-	-	425	792
<i>w tym kwota odpisów z tytułu utraty wartości</i>		61	59	78	56	413	17
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek powiązanych	Nota 5.2.3	1 604	410	-	-	104	40
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	Nota 4.2.	9	8	-	-	-	-

Pozycja zakupy od jednostek powiązanych dotyczy głównie kosztów zakupu oraz magazynowania gazu. W latach 2021 i 2020 Spółka nie zawarła żadnych istotnych transakcji z jednostkami powiązаныmi na innych warunkach niż warunki rynkowe.

7.4.2 Transakcje z jednostkami, których udziałowcem lub akcjonariuszem jest Skarb Państwa

Główne transakcje prowadzone z jednostkami, których udziałowcem/akcjonariuszem jest Skarb Państwa (posiadający, kontrolę, współkontrolę lub znaczący wpływ nad tymi jednostkami) dotyczą bieżącej działalności Spółki, czyli obrotu gazem ziemnym, sprzedaży ropy naftowej oraz energii elektrycznej.

W latach 2021 – 2020 PGNiG S.A. uzyskała największe obroty z następującymi podmiotami, których akcjonariuszem lub udziałowcem jest Skarb Państwa: Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A., Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A., ORLEN Południe S.A., PGE Energia Ciepła S.A. (poprzednio PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.), Grupa LOTOS S.A., Grupa Azoty Zakłady Azotowe PUŁAWY S.A., Grupa Azoty S.A., Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A., Grupa Azoty Zakłady Chemiczne POLICE S.A., KGHM Polska Miedź S.A.

7.4.3 Informacje o świadczeniach dla kluczowego personelu kierowniczego Spółki

	2021			2020		
	Zarząd	Rada Nadzorcza	Razem	Zarząd	Rada Nadzorcza	Razem
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	8,032	0,720	8,752	9,202	0,767	9,969
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	0,053	-	0,053	1,698	-	1,698
Razem	8,085	0,720	8,805	10,900	0,767	11,667

Szczegółowe informacje na temat wynagrodzeń kluczowego personelu kierowniczego PGNiG S.A. znajdują się w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PGNiG i PGNiG S.A. w rozdziale 6.3. Wynagrodzenie władz.

8. Pozostałe noty objaśniające

8.1 Aktywa i zobowiązania warunkowe

Zobowiązania warunkowe	2021	2020
Poręczenia	711	716
Gwarancje	7 995	4 642
Weksle	558	553
Razem	9 264	5 911

W ramach kategorii zobowiązań warunkowych najistotniejszą pozycję stanowią udzielone gwarancje. Zarówno na 31 grudnia 2021 roku, jak i na 31 grudnia 2020 roku najistotniejszą pozycję w ramach tej kategorii stanowiło zabezpieczenie posiadanej przez PGNiG Upstream Norway AS koncesji na złożu Skarv na Norweskim Szelfie Kontynentalnym o wartości 2 886 milionów złotych (2 896 milionów złotych w 2020 roku). W pozycji gwarancje PGNiG S.A. ujmują również zobowiązania z tytułu zabezpieczenia dostaw gazu oraz zabezpieczenie kredytu w rachunku bieżącym udzielane spółkom GK PGNiG przez instytucje finansowe, gdzie najistotniejszą pozycję stanowi udzielone zabezpieczenie PGNiG Supply&Trading GmbH o wartości 2 557 milionów złotych w 2021 roku (654 miliony złotych w 2020 roku). W 2021 roku Spółka udzieliła gwarancji na rzecz PGNiG Supply&Trading GmbH oraz PGNiG Upstream Norway AS o łącznej wartości 1 624 miliony złotych z tytułu czarteru statku do transportu LNG (752 miliony złotych w 2020 roku).

8.2 Wspólne działania

Zasady rachunkowości

Wspólne działania

W związku z udziałami we wspólnych działaniach Spółka jako współnik wspólnego działania ujmuje w swoim sprawozdaniu finansowym:

- swoje aktywa, w tym udział w aktywach posiadanych wspólnie,
- swoje zobowiązania, w tym udział w zobowiązaniach zaciągniętych wspólnie,
- przychody ze sprzedaży swojego udziału produkcji w wynikach wspólnej działalności,
- swoją część przychodów ze sprzedaży produkcji w ramach wspólnej działalności,
- swoje koszty, w tym udział we wspólnie poniesionych kosztach.

W związku z tym, że aktywa, zobowiązania, przychody i koszty związane ze wspólnym działaniem są wykazane w Jednostkowym sprawozdaniu finansowym Spółki, nie dokonuje się korekt oraz nie stosuje się innych procedur konsolidacyjnych w odniesieniu do tych pozycji podczas sporządzania sprawozdania finansowego.

W bieżącym okresie sprawozdawczym wspólne działania były prowadzone przez Spółkę głównie na terenie Polski oraz poza granicami, na obszarze Pakistanu. Wspólne działania polegają głównie na poszukiwaniu i wydobyciu gazu ziemnego oraz ropy naftowej.

Informacje na temat najistotniejszych wspólnych działalności na 31 grudnia 2021 roku zostały szczegółowo opisane w [rozdziale 5.1.3](#). Działalność w Polsce oraz [5.1.4](#). Działalność Zagraniczna w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PGNiG i PGNiG S.A.

8.3 Wybrane dane finansowe spółki ujawniane zgodnie z art. 44 ust. 2 Ustawy prawo energetyczne

W poniższych tabelach zaprezentowano dane dotyczące przychodów, kosztów, zysków i strat oraz aktywów i pasywów, w podziale na działalność w zakresie obrotu paliwami gazowymi oraz pozostałą działalność.

	2021			2020		
	Obrót paliwami gazowymi	Pozostała działalność	Razem (PLN)	Obrót paliwami gazowymi	Pozostała działalność	Razem (PLN)
Rachunek zysków i strat						
Przychody ze sprzedaży	28 990	7 778	36 768	15 121	6 117	21 238
Koszty operacyjne	(25 830)	(5 089)	(30 919)	(12 828)	(514)	(13 342)
Zysk/Strata z działalności operacyjnej	3 160	2 689	5 849	2 293	5 603	7 896
Koszty i przychody finansowe	-	415	415	-	595	595
Zysk/Strata przed opodatkowaniem	3 160	3 104	6 264	2 293	6 198	8 491
Podatek dochodowy	-	(1 143)	(1 143)	-	(1 582)	(1 582)
Zysk/Strata netto	3 160	1 961	5 121	2 293	4 616	6 909
Sprawozdanie z sytuacji finansowej						
Aktywa trwałe	-	32 159	32 159	-	30 737	30 737
Należności	4 740	4 126	8 866	1 389	389	1 778
Zapasy	7 484	245	7 729	1 781	289	2 070
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	-	20 936	20 936	-	9 161	9 161
Aktywa razem	12 224	57 466	69 690	3 170	40 576	43 746
Zobowiązania z tytułu dostaw i podatków	4 679	2 600	7 279	930	1 190	2 120
Kapitał i pozostałe pasywa	47	62 364	62 411	28	41 598	41 626
Pasywa razem	4 726	64 964	69 690	958	42 788	43 746

Zgodnie z wymogami określonymi w art. 44 ust.1 ustawy prawo energetyczne z 10 kwietnia 1997 roku (Dz. U. 1997 Nr 54 poz. 348, z późniejszymi zmianami), Spółka prowadzi ewidencję księgową w sposób umożliwiający odrębne obliczenie kosztów i przychodów, zysków i strat dla wyodrębnionych rodzajów wykonywanej działalności gospodarczej.

Ewidencja ta oparta jest o model kontrolingowy, który dostarcza informacji z zakresu rachunkowości zarządczej na podstawie danych ujętych na potrzeby rachunkowości finansowej. Koszty, które można bezpośrednio przyporządkować do danego rodzaju działalności ujmowane są na odpowiednio pogrupowanych obiektach kontrolingowych przypisanych do danego produktu. Wszystkie pozostałe koszty są dzielone według zapisanej reguły w oparciu o wskaźniki statystyczne, wykorzystywane jako klucze podziału kosztów.

Ostatnim ogniwem w łańcuchu rozliczeń kosztów są zlecenia wynikowe. Rodzaje działalności, które są jedną z cech określających zlecenia wynikowe służą do agregacji kosztów i przychodów do odpowiednich działalności Spółki.

Alokacja należności, zapasów oraz zobowiązań ujętych na dzień kończący okres sprawozdawczy do działalności związanej z obrotem paliwami gazowymi została przeprowadzona metodą identyfikacji bezpośredniej w oparciu o analizę szczegółową zapisów z ksiąg.

Pozostałe pozycje aktywów i pasywów sprawozdania z sytuacji finansowej Spółki zostały zaalokowane do działalności pozostałej ze względu na brak powiązania tych pozycji z działalnością związaną z obrotem paliwami gazowymi lub na ich nieistotny udział w tej działalności.

8.4 Wynagrodzenie firmy audytorskiej za obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego Spółki oraz inne usługi

	2021	2020
Badanie rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej	0,18	0,18
Inne usługi poświadczające, w tym za przegląd sprawozdań finansowych	0,47	0,40
Razem	0,65	0,58

W okresie zakończonym 31 grudnia 2021 roku podmiotem przeprowadzającym badanie Jednostkowego sprawozdania finansowego PGNiG S.A. oraz Skonsolidowanego sprawozdania Grupy Kapitałowej PGNiG była firma audytorska PKF Consult Sp. z o.o. Sp. k., która zgodnie z umową zawartą 20 maja 2020 roku wykonuje przeglądy śródroczne oraz badania jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych za lata 2021 – 2022.

8.5 Inne istotne informacje

Postępowania przed Prezesem UOKiK – szczegółowe informacje w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PGNiG i PGNiG S.A., [rozdział 8.2](#) Postępowania sądowe

Kontrakty na dostawy paliwa gazowego oraz ropy naftowej – szczegółowe informacje w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PGNiG i PGNiG S.A., [rozdział 4.1](#) Segment Poszukiwanie i Wydobywanie oraz [rozdział 4.2.2](#) Obszar działalności hurtowej

Kontrakty na zakup paliwa gazowego – szczegółowe informacje w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PGNiG i PGNiG S.A., [rozdział 4.2.2](#) Obszar działalności hurtowej

Zmiany w posiadanych kontraktach – szczegółowe informacje w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PGNiG i PGNiG S.A. [rozdział 4.2.2](#). Obszar działalności hurtowej

Renegocjacja warunków cenowych kontraktu jamalskiego – szczegółowe informacje w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PGNiG i PGNiG S.A. [rozdział 4.2.2](#) Obszar działalności hurtowej

Decyzje Prezesa URE dotyczące nałożenia na PGNiG S.A. kar pieniężnych – szczegółowe informacje w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PGNiG i PGNiG S.A. [rozdział 8.2](#) Postępowania sądowe

Informacje o świadczeniach dla kluczowego personelu kierowniczego Spółki - szczegółowe informacje na temat wynagrodzeń kluczowego personelu kierowniczego PGNiG S.A. znajdują się w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PGNiG i PGNiG S.A. [rozdział 6.3.4](#). Polityka wynagrodzenia członków organów zarządczych i nadzorczych PGNiG

8.6 Zdarzenia po dacie bilansu

- 5 stycznia 2022 roku PGNiG S.A. zawarło umowę kredytu otwartego w rachunku bieżącym z bankiem Société Générale S.A. Oddział w Polsce, pozyskując dodatkowe finansowanie krótkoterminowe na kwotę 750 milionów złotych na okres do 9 miesięcy począwszy od dnia zawarcia umowy.
- 14 stycznia 2022 roku PGNiG S.A. poinformowano o otrzymaniu od PAO Gazprom i OOO Gazprom Export (dalej łącznie „Gazprom”) wezwania na arbitraż przed Trybunałem Arbitrażowym ad hoc z siedzibą w Sztokholmie (dalej „Wezwanie Gazpromu”), obejmującego żądanie zmiany warunków cenowych gazu dostarczanego przez Gazprom na podstawie kontraktu kupna-sprzedaży gazu ziemnego do Rzeczypospolitej Polskiej z 25 września 1996 roku (dalej „Kontrakt Jamalski”). Wezwanie Gazpromu obejmuje żądanie podwyższenia ceny kontraktowej w Kontrakcie Jamalskim w ramach wniosków Gazpromu o renegocjację ceny kontraktowej z 8 grudnia 2017 roku oraz z 9 listopada 2020 roku, będących odpowiedzią Gazpromu na złożone przez PGNiG S.A. 1 listopada 2017 roku oraz 1 listopada 2020 roku wnioski o obniżenie ceny kontraktowej. 11 lutego 2022 roku PGNiG S.A. złożyła odpowiedź na przedmiotowe wezwanie, w której wniosła o oddalenie jako niedopuszczalnych pod względem formalnym, ewentualnie jako bezzasadnych merytorycznie, roszczeń Gazpromu, a w przypadku stwierdzenia przez Trybunał Arbitrażowy ad hoc dopuszczalności zmiany ceny kontraktowej, o roszczenia wzajemne obniżenia ceny kontraktowej od 1 listopada 2017 roku, w ramach wniosku PGNiG S.A. z 1 listopada 2017 roku oraz od 1 listopada 2021 roku, w ramach wniosku PGNiG z dnia 1 listopada 2020 roku.

9 marca 2022 roku zapadł wyrok Sądu Apelacyjnego w Sztokholmie w niniejszej sprawie, na mocy którego oddalono jako bezzasadną skargę Gazpromu w całości, tj. w zakresie zarzucającym, że Trybunał Arbitrażowy ad hoc orzekając o obniżeniu ceny kontraktowej za gaz dostarczany w ramach Kontraktu Jamalskiego wykroczył poza uprawnienia przyznane Trybunałowi przez PGNiG i Gazprom w Kontrakcie Jamalskim oraz zasądził od Gazpromu na rzecz PGNiG koszty zastępstwa procesowego. Wyrok nie jest prawomocny bowiem zgodnie z art. 43 ust. 2 Szwedzkiego Prawa Arbitrażowego z 1999 roku, Sąd Apelacyjny w Sztokholmie udzielił zezwolenia na złożenie apelacji od Wyroku do Sądu Najwyższego, uznając, że sprawa ma charakter precedensowy.

- 2 lutego 2022 roku PGNiG S.A. poinformowało o otrzymaniu od PJSC Gazprom wezwania na arbitraż zgodnie z Regulaminem Arbitrażowym UNCITRAL, obejmującego żądanie uznania przez PGNiG S.A.: (1) prawa PJSC Gazprom jako akcjonariusza do otrzymania dywidend z zysków spółki EuRoPol GAZ s.a. z siedzibą w Warszawie (dalej „EPG”), oraz (2) praw wynikających z zasad nadzoru korporacyjnego przysługujących PJSC Gazprom oraz członkom zarządu EPG powoływanym przez Gazprom. Drugim pozwanym przez PJSC Gazprom, jest EPG. 2 marca 2022 r. Spółka złożyła odpowiedź na Wezwanie Gazpromu, w której odrzuciła wszystkie roszczenia Gazpromu ze względów merytorycznych i proceduralnych.
- 31 stycznia 2022 roku PGNiG S.A. otrzymało decyzję Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w sprawie wyrażenia zgody na dokonanie koncentracji, polegającej na utworzeniu przez PGNiG S.A. i ORLEN Południe S.A. wspólnego przedsiębiorcy, tj. PGNiG SPV 7 Sp. z o.o., którego przedmiotem działalności będzie m.in. pozyskiwanie i budowa instalacji biometanowych, rozwój technologii wykorzystywanych do produkcji biometanu oraz produkcja, obrót i wykorzystanie biometanu w różnych obszarach działalności PGNiG S.A. i Grupy ORLEN.
- 21 stycznia 2022 r. PGNiG S.A. zawarło umowę udzielenia pożyczki odnawialnej z PGNiG Obrót Detaliczny Sp. z o.o. Umowa została zawarta do dnia 20 stycznia 2027 roku na maksymalną kwotę 1 500 milionów złotych. Pożyczka jest zabezpieczona wekslem in blanco wraz z deklaracją wekslową.
- 26 stycznia 2022 r. weszła w życie ustawa o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców paliw gazowych w związku z sytuacją na rynku gazu. Akt prawny umożliwił ochronę niektórych kategorii odbiorców końcowych przed istotnymi wzrostami cen paliwa gazowego, wywołanymi kumulacją wielu czynników rynkowych, w tym zakłóceń powodowanych przez

dominującego dostawcę do UE. Szczegółowe informacje w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PGNiG i PGNiG S.A., [rozdział 3.3](#) Zmiany otoczenia GK PGNiG na początku 2022 roku.

- 24 lutego 2022 roku doszło do inwazji wojsk Federacji Rosyjskiej na terytorium Ukrainy. Szczegółowe informacje w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PGNiG i PGNiG S.A., [rozdział 3.3](#) Zmiany otoczenia GK PGNiG na początku 2022 roku.
- 28 lutego 2022 roku został zrealizowany ostatni z warunków zawieszających sprzedaż wszystkich akcji Geovita S.A. z siedzibą w Jadwisinie. Nabywcą akcji Geovita S.A. jest Polski Holding Hotelowy Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. 4 marca 2022 roku nastąpiło przeniesienie własności akcji Geovita S.A. z PGNiG S.A. na rzecz Polskiego Holdingu Hotelowego Sp. z o.o.
- 16 marca 2022 roku PGNiG S.A. otrzymało pozytywną warunkową decyzję Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów („Prezes UOKiK”) w przedmiocie zgody na dokonanie koncentracji polegającej na połączeniu ze spółką PKN ORLEN S.A. („ORLEN”). Pozytywna decyzja Prezesa UOKiK została wydana pod warunkiem wykonania przez PGNiG i ORLEN środka zaradczego w postaci zobowiązania do zbycia na rzecz niezależnego inwestora kontroli nad spółką zależną Gas Storage Poland sp. z o.o. z siedzibą w Dębogórzcu („GSP”) w ciągu 12 miesięcy od dnia połączenia z ORLEN w rozumieniu art. 493 § 2 ustawy z dnia 15 września 2000 r. kodeks spółek handlowych.
- 18 marca 2022 roku Spółka zawarła umowę w przedmiocie zlecenia Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych („RARS”) wykonywania zadań w zakresie utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego na okres od 18 marca 2022 roku do 30 września 2022 roku z możliwością przedłużenia do 30 września 2023 roku (dalej „Umowa”). Zgodnie z Umową PGNiG S.A. dokonało sprzedaży 10 063 104 MWh gazu ziemnego stanowiącego zapas obowiązkowy do RARS na rzecz Skarbu Państwa o wartości 5 955 milionów złotych. Zgodnie z uprawnieniami wynikającymi z ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców paliw gazowych w związku z sytuacją na rynku gazu z dnia 26 stycznia 2022 roku, RARS dokona zapłaty ceny za gaz w ratach, nie później niż do dnia 31 sierpnia 2022 roku. Umowa zawiera ponadto postanowienia dotyczące obowiązku odkupu przez Spółkę gazu ziemnego w przypadku uruchomienia zapasu obowiązkowego.

